

**НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА:
ОРГАНІЗАЦІЯ
ДИСТАНЦІЙНОГО
І ЗМІШАНОГО
НАВЧАННЯ
У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

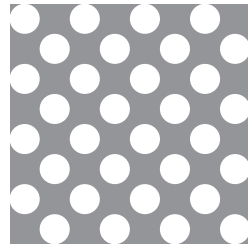

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО І ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Схвалено
для використання в освітньому процесі

Харків
Видавництво «Ранок»
2021

УДК 373.3.091
Н72

Автори:

О. О. Трипольська, О. А. Блізнякова, О. В. Вовк, С. В. Єрмоленко,
О. Г. Лебідь, О. І. Обуховська, І. М. Овчаренко

Схвалено для використання в освітньому процесі

*(Рішення експертної комісії з педагогіки
та методики початкової освіти*

від 07.10.2021 року (протокол № 8).

*Зареєстровано в Каталозі надання грифів
навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0343-2021)*

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Трипольська О. О.

Н72 Нова українська школа: організація дистанційного і змішаного навчання у початковій школі : навч.-метод. посіб. / [О. О. Трипольська, О. А. Блізнякова, О. В. Вовк та ін.] — Харків : Вид-во «Ранок», 2021. — 208 с.

ISBN 978-617-09-7617-8

У посібнику зібраний досвід учителів-практиків початкової школи та алгоритми роботи щодо дистанційного та змішаного навчання; проаналізовані сервіси та додатки для організації освітнього процесу онлайн; лайфхаки на допомогу вчителям, учням та батькам. Особливий акцент зроблений на можливостях платформи *Google Classroom*, в електронних матеріалах до посібника містяться інструкції для покрокового освоєння додатку та приклади уроків, створених на цій платформі. Посібник може бути цікавим в системі підвищення кваліфікації педагогів НУШ, зокрема у самоосвіті та саморозвитку педагогів. Для вчителів початкової школи.

УДК 373.3.091

ISBN 978-617-09-7617-8

© Трипольська О. О., Блізнякова О. А.,
Вовк О. В., Єрмоленко С. В., Лебідь О. Г.,
Обуховська О. І., Овчаренко І. М., 2021
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2021

ВСТУП	7
РОЗДІЛ I. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ	9
1.1. Теоретичні аспекти дистанційного та змішаного навчання	9
1.2. Планування й проєктування дистанційного та змішаного навчання	11
1.2.1. Переваги вебсервісу <i>Google Classroom</i>	11
1.2.2. Характеристика функцій та структура <i>Google Classroom</i>	12
1.2.3. Покрокові рекомендації щодо роботи в <i>Google Classroom</i>	14
1.2.4. Порівняльна характеристика платформ, додатків та сервісів для дистанційного навчання	40
1.2.5. Організація онлайн-уроків	52
1.3. Синхронний та асинхронний режими навчання (переваги та недоліки)	56
1.4. Практика організації та проведення методичних заходів в онлайн-форматі	57
Питання до самооцінювання, самоперевірки	63
РОЗДІЛ II. ДОСВІД І ПРАКТИКА ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ	65
2.1. Змішане навчання	65

2.1.1.	Технологія змішаного навчання	65
2.1.2.	Створення тестових завдань для молодших школярів	67
2.1.3.	Створення завдань за допомогою <i>Google Форми</i> . . .	72
2.1.4.	Створення навчальних коміксів	73
	Питання до самооцінювання, самоперевірки	78
2.2.	Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання	78
2.2.1.	Інтернет-ресурси — ефективний засіб роботи під час дистанційного та змішаного навчання . .	78
2.2.2.	Корисні сервіси для дистанційного та змішаного навчання	79
2.2.3.	Урок узагальнення та систематизації знань з розділу «Системи органів людини» (3 клас) (для дистанційного та змішаного навчання) . . .	82
2.2.4.	Екологічний урок-проект «Створимо чисте довкілля разом» (3 клас) (для дистанційного навчання)	94
2.2.5.	Проведення самостійних та діагностичних робіт в умовах дистанційного навчання	108
	Питання до самооцінювання, самоперевірки	114
2.3.	Гейміфікація в умовах дистанційної освіти молодших школярів	115
2.3.1.	Гейміфікація як форма інтерактивного навчання	115
2.3.2.	Інтерактивні онлайн-ресурси, у які найлегше інтегруються навчальні матеріали для дистанційного навчання	132
2.3.3.	«Фабрика кросвордів»	135
2.3.4.	<i>Jigsawplanet</i> — сервіс для створення онлайн-пазлів	138
	Питання до самооцінювання, самоперевірки	139

2.4.	Розвиток навичок самоконтролю учнів під час дистанційного та змішаного навчання	140
2.4.1.	Формування самоконтролю учнів з використанням методики «Шість цеглинок» під час дистанційного навчання	140
2.4.2.	Розвиток навичок самоконтролю під час роботи над прочитаними літературними текстами в 3 класі	141
2.4.3.	Завдання до розділів «Здрастуй, рідна школо і мій третій клас!» та «Без слова немає мови, а без мови книги...»	149
	Питання до самооцінювання, самоперевірки	164
2.5.	Візуалізація інформації як інструмент дистанційного та змішаного навчання	165
2.5.1.	Мультимедійний супровід уроку як засіб візуалізації інформації	165
2.5.2.	Уроки з використанням інтелект-карт	167
	Питання до самооцінювання, самоперевірки	183

РОЗДІЛ III. ЛАЙФХАКИ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ, УЧНІВ І БАТЬКІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ 184

3.1.	Взаємодія та комунікація	184
3.2.	Що робити? Що зробити? Планування роботи вчителя	185
3.3.	Як підготувати навчальний матеріал?	187
3.4.	Як перевірити знання учнів?	188
3.5.	Яких помилок ми припускаємося?	189
3.6.	Психологічна підтримка	190

ЗМІСТ

3.7. Типові помилки під час роботи з <i>Google Classroom</i> та кілька корисних порад	191
3.8. Поради учням	193
3.9. Як уникнути стресу та здобути максимальні знання під час дистанційного та змішаного навчання	196
3.10. Поради батькам	197
ДОДАТКИ	199
Додаток 1. Короткий порівняльний аналіз <i>Moodle</i> та <i>Google Classroom</i>	199
Додаток 2. Алгоритм створення електронної пошти	201
ДЖЕРЕЛА	205
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	207

Пандемія ХХІ століття внесла свої корективи в освітній процес у всьому світі. Вимушений перехід на дистанційне навчання став справжнім викликом та серйозним випробуванням для всіх учасників освітнього процесу, але ситуація дала можливість дуже швидко, методом «занурення», опанувати нові технології в короткий термін. Разом з тим з'явилася можливість удосконалення власних інформаційних комунікаційних компетенцій та формування на їх базі такої важливої в сучасному світі цифрової культури. В умовах модернізації освіти зростає необхідність формування гнучкої системи безперервного професійного розвитку вчителів, що забезпечує їм можливість удосконалювати свої професійні навички.

Одним із пріоритетних напрямів програми модернізації загальноосвітньої школи визнане дистанційне навчання. Тож пандемія тільки прискорила ті зміни, які назрівали в освіті.

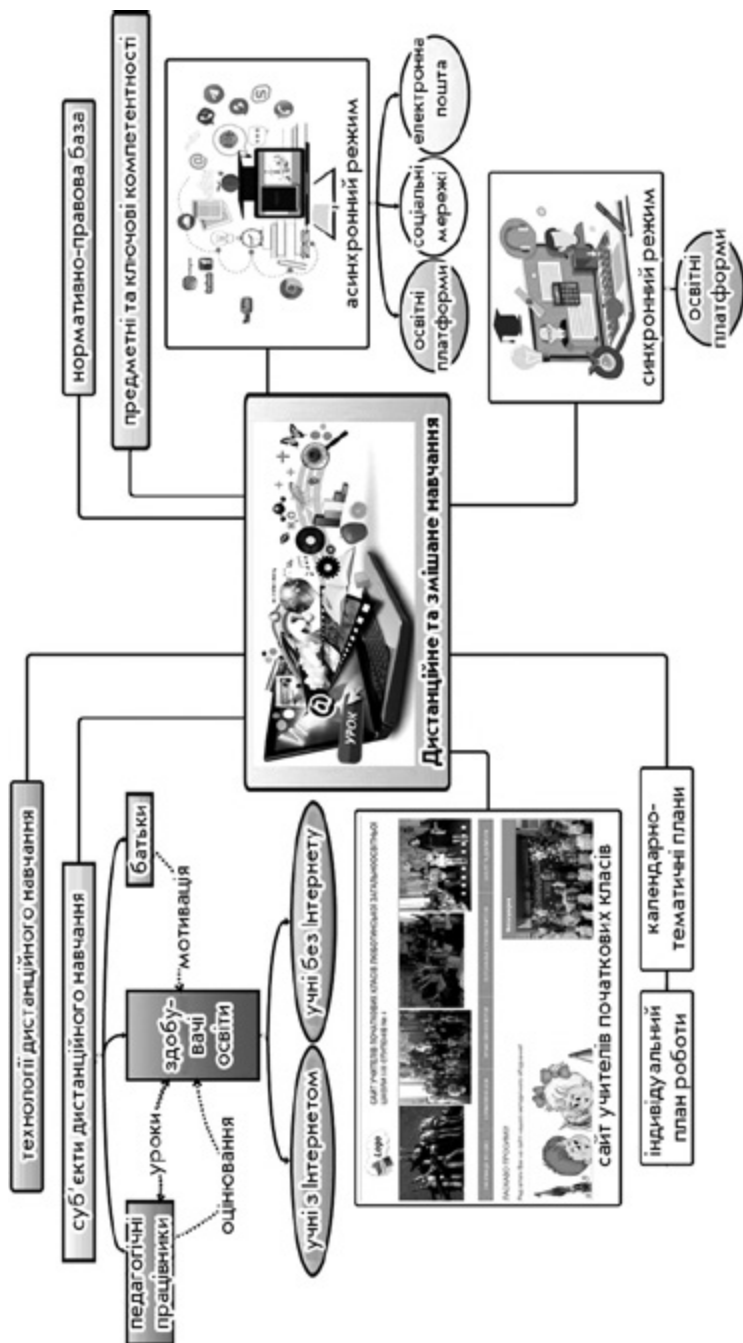
Для якісної організації освітнього процесу в дистанційному форматі необхідно дотримуватися певних умов:

- ретельне планування й проєктування освітнього процесу на основі обґрунтованого використання цифрових інструментів (конкретних), що забезпечують підтримку основних видів діяльності учасників освітнього процесу;
- наявність підготовлених якісних освітніх матеріалів в електронному форматі;
- високий рівень цифрової компетентності всіх учасників освітнього процесу.

Варто зазначити, що дистанційна форма здобуття освіти не існує одноосібно, вона передбачає формування предметних та ключових компетентностей. А формула Нової української школи поєднує і наскрізне застосування інформаційно-комунікаційних технологій, і запровадження педагогіки партнерства.

Інструменти для організації освітнього процесу в дистанційному та змішаному форматах залишаються актуальними й після карантину, тому варто навчитися ефективно користуватися ними.

Пропонуємо модель запровадження технології дистанційного навчання.

О. О. Трипольська, О. В. Вовк

1.1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Дистанційна освіта — це загальний термін, який включає в себе кілька стратегій навчання. Це форма здобуття освіти, за якої викладач і учень взаємодіють на відстані, використовуючи інформаційні технології. Під час дистанційного навчання школярі займаються самостійно за розробленою програмою, переглядають записи відеоуроків, вирішують завдання, консультуються з учителем в онлайн-чаті й періодично віддають йому на перевірку свої роботи.

Таким чином, цей термін використовується для позначення навчання тих, хто з різних причин не може відвідувати заклад освіти. Одне з найбільш повних визначень дав Д. Кіган у роботі «Основи дистанційної освіти» (1996), де запропонував шість основних визначальних елементів дистанційного навчання. Він зазначив, що дистанційна освіта характеризується використанням технічних засобів інформації, наприклад друк, аудіо або вебсайт, щоб об'єднати викладача й учня, забезпечити двосторонній зв'язок.

UNESCO (2002 року) дає більш чітке визначення: «Дистанційна освіта характеризується тим, що вона зосереджена на відкритому доступі до освіти та навчання, звільняючи учнів від обмежень часу й місця та пропонуючи гнучкі можливості навчання для окремих осіб і груп учнів». Між учителем і учнем існує двосторонній зв'язок. Це спілкування можна назвати непрямою взаємодією, яка відбувається в основному через пошту і може бути доповненою електронними засобами масової інформації, необхідними для зв'язку.

У вітчизняних і зарубіжних наукових дослідженнях різних аспектів дистанційного навчання (ДН), кількість яких останнім часом значно зросла, широко вживаними є поняття «дистанційне навчання (*distance learning*)», «дистанційна освіта (*distance education*)», «електронне навчання (*e-learning*)», «електронна освіта (*e-education*)», «навчання на відстані», інші суміжні поняття, які почасти використовуються неоднозначно і розтлумачуються по-різному.

Загальнотеоретичним питанням дистанційної освіти та супровідним поняттям присвячено безліч праць як вітчизняних

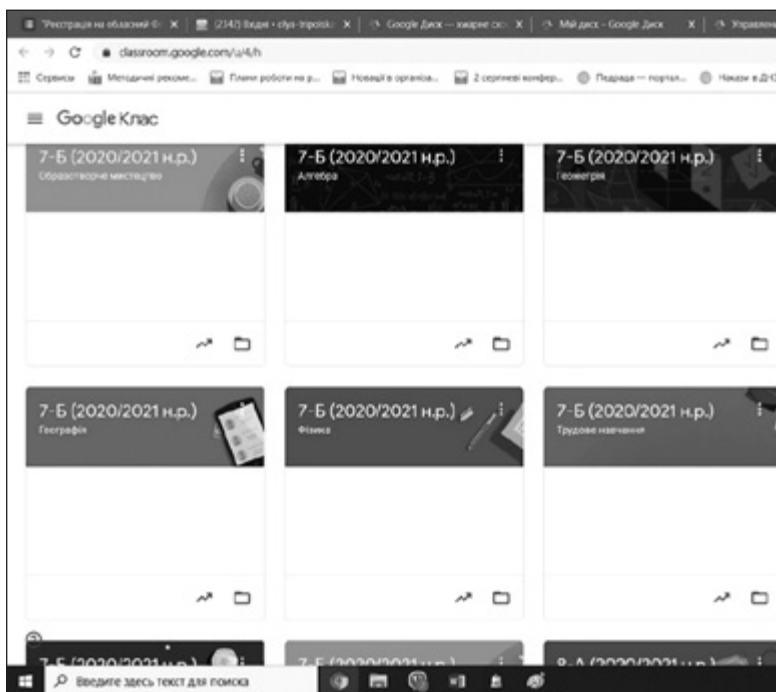
науковців (А. Андреев, В. Биков, Н. Жевакіна, Н. Корсунська, В. Кухаренко, Є. Полат, В. Солдаткін, О. Тіхомірова, А. Хуторської та ін.), так і зарубіжних (Д. Пейнтер (*D. Painter*), П. Валіатан (*P. Valiathan*), Е. Розетт (*A. Rossett*), Р. Воган Фразе (*R. Vaughan Frazze*), Р. Шанк (*R. Schank*) та ін.), які розробили теоретичні положення здійснення дистанційного навчання.

Нормативно-правове підґрунтя дистанційного навчання в Україні забезпечує низка державних документів: Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р., у якому серед форм навчання у ВНЗ виокремлено дистанційну; Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні, затверджена Постановою МОН України від 20.12.2000 р., згідно з якою дистанційна освіта є повноцінною формою навчання, реалізованою з допомогою технологій дистанційного навчання; Наказ МОН України «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» від 25.04.2013 р. № 466 (із змінами), у якому визначається зміст понять «дистанційне навчання» та «дистанційна форма навчання». Проте використання ключових понять і термінів дистанційного навчання в сучасних наукових розвідках часто є дискусійним.

Поширення дистанційного та взагалі *e*-навчання привело до виникнення нового напрямку — змішаного навчання. Змішане навчання (*hybrid, mixed, integrative, blended learning, technology-mediated instruction, web-enhanced instruction, mixed-mode instruction*) — це форма освіти, згідно з якою учень (студент, слухач) засвоює одну частину матеріалу засобами дистанційного навчання, а іншу частину матеріалу вивчає очно в аудиторії. «Змішане навчання» — відносно нове поняття в сучасній освіті. Уперше термін *blended learning* з'явився в інформаційному бюлетені 1999 року, коли освітня компанія інтерактивного навчання змінила свою назву на *EPIC* та оголосила, що буде використовувати методику змішаного навчання (Чугай О., 2015).

Д. Пейнтер (*D. Painter*), Р. Шанк (*R. Schank*), Д. Кларк (*D. Clark*) та інші зарубіжні дослідники тлумачать змішане навчання передусім як поєднання традиційних формальних засобів навчання — роботу в аудиторіях, вивчення теоретичного матеріалу — з неформальними, наприклад обговоренням за допомогою *e-mail*-листування або Інтернет-конференцій. Тобто під час змішаного навчання здобувачі освіти засвоюють теоретичний матеріал самостійно, використовуючи електронний навчальний курс, а на аудиторних заняттях за допомогою ігрових методів, активних обговорень, пошуку рішень, розв'язання завдань та ін. відпрацьовують і закріплюють відповідні вміння й навички (Желнова Е., 2007; *Clark D.*, 2003).

Ми рекомендуємо всі класи (предмети, паралелі) у *Google Classroom* створювати на акаунті закладу, що дає змогу адміністрації водночас і допомагати вчителям, якщо виникають технічні проблеми, і супроводжувати освітній процес. В усіх класах до кожного предмета підключено, окрім учителя-предметника, класного керівника, який може відстежувати підключення здобувачів освіти до предмета, виконання завдань, підключення до онлайн-занять.

1.2.2. ХАРАКТЕРИСТИКА ФУНКЦІЙ ТА СТРУКТУРА GOOGLE CLASSROOM

Google Classroom має чотири основні вкладки, вони ж підрозділи, завдяки яким відбувається керування навчанням, — «Потік», «Завдання», «Люди», «Оцінка».

Вкладка «Потік» призначена для публікації оголошень для класу і спілкування із здобувачами освіти. Публікувати інформацію на цій вкладці можуть усі учасники освітнього процесу. Також школярі можуть коментувати матеріали чи просто спілкуватись одне з одним. Саме тут відбувається основна комунікація з класом.

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

Рис. Вкладка «Потік»

Вкладка «Завдання» є своєрідним щоденником, або ж дошкою, де вчитель залишає завдання, які мають виконати здобувачі освіти. Тут можна зберігати заздалегідь підготовлені завдання. Діти отримують їх та бачать строк виконання, а виконавши, натискають кнопку «Здати», після чого завдання опиняється в учителя, який може виставити оцінку та відправити перевірену роботу здобувачу освіти. Учитель може прослідкувати, чи дивився учень завдання, чи навіть не відкривав вкладку. Таким чином, сторінка «Завдання» є найважливішою.

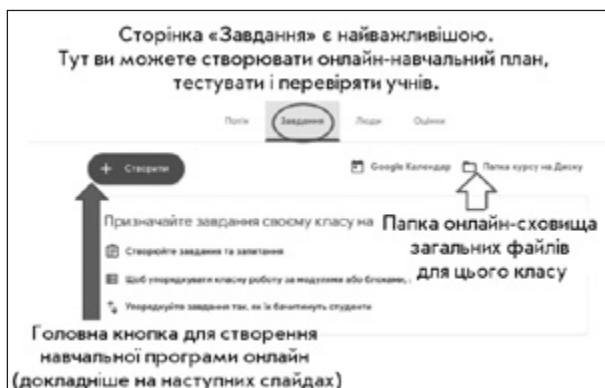

Рис. Вкладка «Завдання»

У вкладці «Оцінки» учитель може перевірити завдання, виставити оцінку, коментувати відповіді. За допомогою *Google Classroom* оцінки учнів записуються на платформі, а також там

фіксується дата надсилання кожної роботи, що дозволяє вчителю стежити за успішністю кожного здобувача освіти.

Рис. Вкладка «Оцінки»

Нещодавно в *Classroom* з'явилася ще одна дуже корисна функція — можливість розсилки звітів батькам учнів. Батьки отримують запрошення на електронну адресу і мають можливість щодня або щотижня отримувати звіт про невиконані або заплановані роботи й успіхи дітей.

1.2.3. ПОКРОКОВІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОБОТИ В GOOGLE CLASSROOM

Творчою групою вчителів закладу було розроблено покрокові рекомендації:

- «Створення завдань»;
- «Створення опитування учнів за допомогою «*Google Форм*» (завдання з короткими відповідями)»;
- «Створення тестів за допомогою «*Google Форм*» (завдання з варіантами відповідей)»;
- «Перевірка тестів та завдань, створених за допомогою «*Google Форм*»»;
- «Робота в *Google Meet*»;
- «Можливості сервісу *Google Meet*»;
- «Виконання завдань за допомогою «*Google Форм*» (завдання з короткими відповідями)».

Також було створено навчальні відео «Підключення до *Classroom*» (відео для учнів), «Створення відеоконференції у *Google Meet*».

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

Створення опитування учнів за допомогою «Google Форм» (завдання з короткими відповідями)

1. Натискаємо «Завдання».
2. + Створити.

3.

4. Обираємо «Запитання».

На сторінці заповнюємо:

1. Назву в полі «Запитання».
 2. «Вказівки» (за потреби).
 3. Бали.
 4. Термін.
5. Прибираємо позначку «Студенти можуть відповідати один одному» (за потреби).

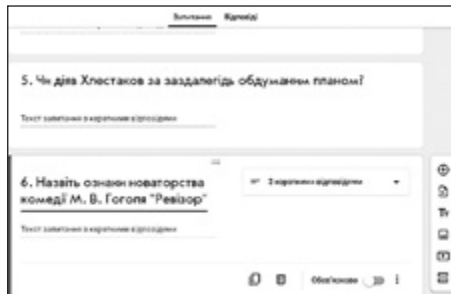

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

8. «Форма без назви» — записуємо тему.
9. Текст запитання (текст можна друкувати, можна копіювати з документа *Word*, а також зі сторінки Інтернет).
10. Обираємо «З короткими відповідями».

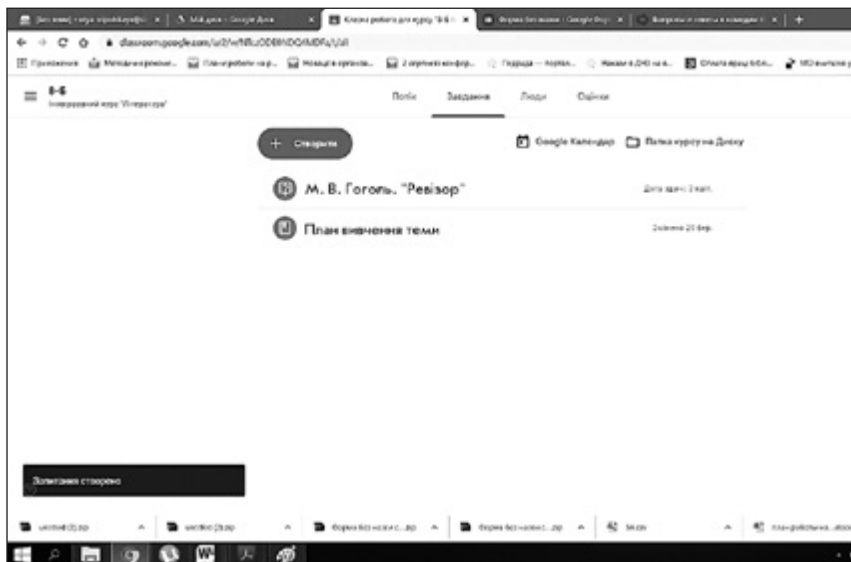
11. Додати питання — натискаємо +.

12. Повертаємося на вкладку «Класна робота для курсу».

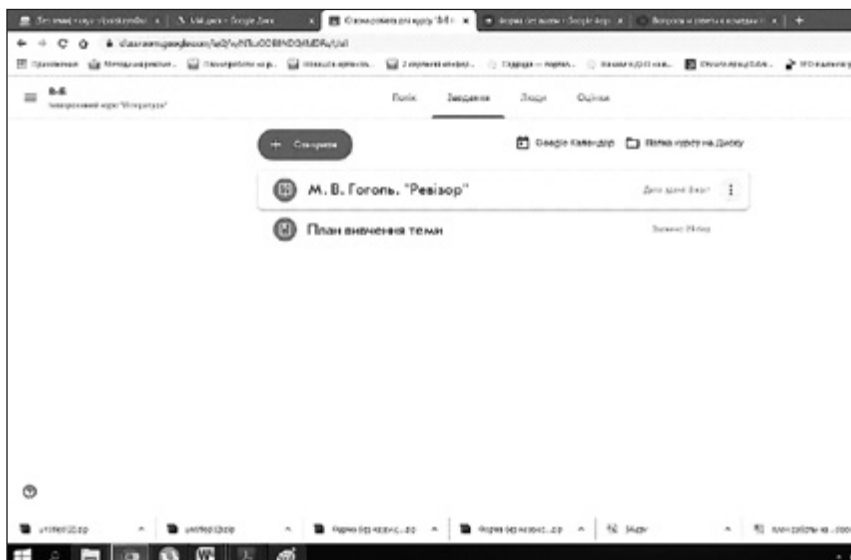

13. Натискаємо «Запитати».

14. Повертаємося на стартову сторінку.

15. Якщо необхідно відредагувати завдання, натискаємо три крапки праворуч.

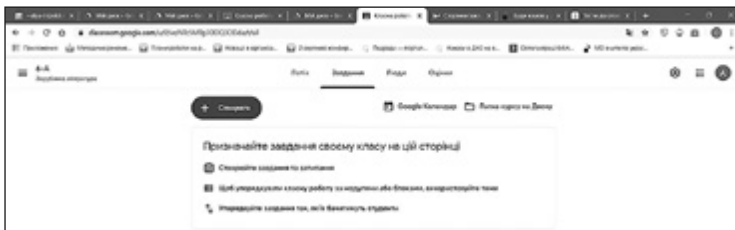
1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

16. Натискаємо «Редагувати».

17. Після редагування натискаємо «Зберегти».

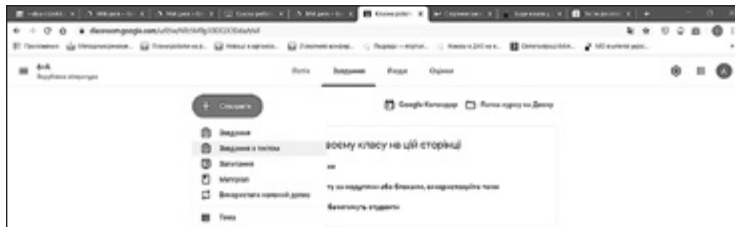
Створення тестів за допомогою «Google Форм» (завдання з варіантами відповідей)

1. Натискаємо «Завдання».

2. + Створити.

3.

4. Обираємо «Завдання з тестом».

На сторінці заповнюємо:

1. Назву в полі «Назва».
2. «Вказівки» (за потреби).
3. Бали.
4. Термін.

5. Натискаємо «+Створити» або «Додати».

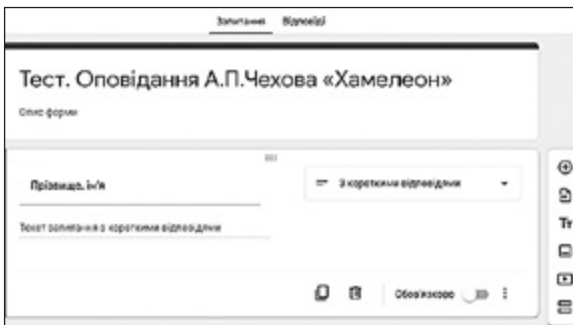
1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

6. Обираємо «Форми».

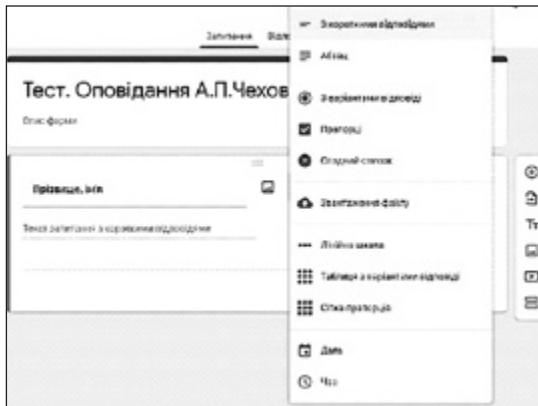

7. «Форма без назви» — записуємо тему.

8. У рядку «Запитання без назви» записуємо «Прізвище, ім'я».

9. Праворуч обираємо «З короткими відповідями».

10. Активуємо позначку «Обов'язково».

11. Додати запитання — натискаємо +.
12. Текст запитання можна друкувати, копіювати з документа *Word*, а також зі сторінки Інтернет.
13. Друкуємо варіанти відповідей.
14. Щоб додати варіант відповіді, натискаємо «Додати опцію».

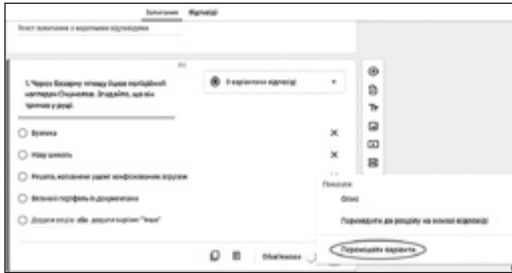

15. Щоб видалити варіант відповіді, натискаємо X.

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

16. Також можна використати функцію «Перемішати варіанти» (учні будуть отримувати варіанти відповідей у різній послідовності).

17. Також як варіанти відповідей можна використовувати зображення (наприклад, упізнай героя серед запропонованих персонажів).

18. «Переглянути».

19. Обираємо необхідне зображення.

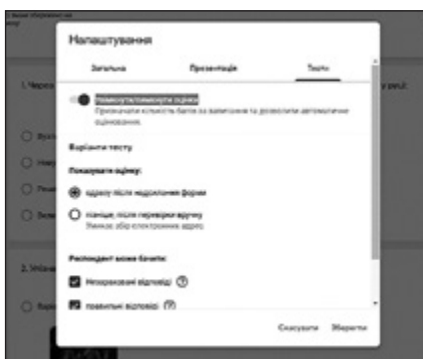

20. Для того щоб задати правильну відповідь та кількість балів за правильну відповідь, необхідно натиснути «Налаштування».

21. Натискаємо «Тести».

22. Активуємо позначку «Увімкнути/вимкнути оцінки».

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

23. Натискаємо «Зберегти».

24. У лівому нижньому кутку питання натискаємо «Відповідь» або «Ключ опитування».

25. Позначаємо бали та правильний варіант відповіді.

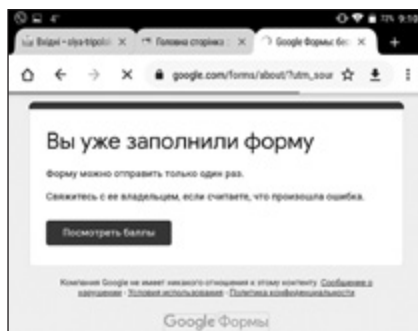
26. Натискаємо «Готово».

Також можна скористатися додатковим налаштуванням «Обмежити до однієї відповіді» (учні матимуть змогу пройти тест лише один раз).

1. Натискаємо «Налаштування».

2. Активуємо функцію «Обмежити до однієї відповіді».

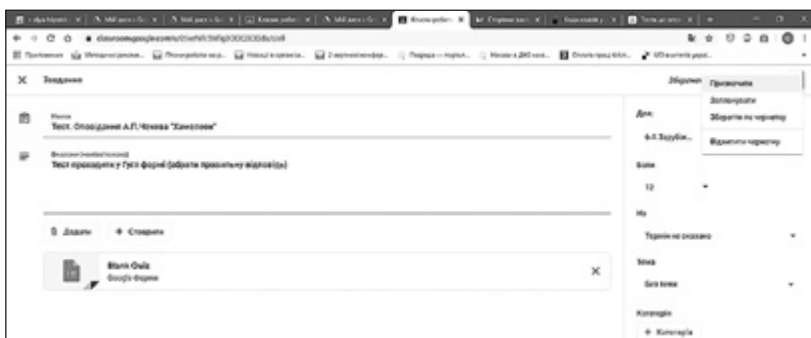

Обмеження для учня

Також можна запланувати термін, коли завдання з'явиться на сторінці учня (учитель може завантажувати декілька завдань одночасно, але для учнів вони будуть з'являтися залежно від встановленої дати).

6. Натискаємо праворуч від «Призначити» позначку.

7. Натискаємо «Запланувати».

8. Обираємо необхідну дату (дата, коли тест з'явиться на сторінці учня).

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

9. Натискаємо «Запланувати».

Натискаємо «Редагувати».

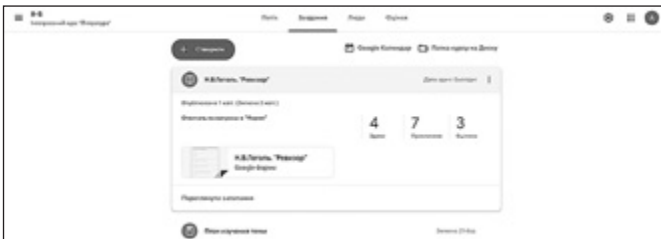
Після редагування необхідно зберегти завдання.

Перевірка тестів та завдань, створених за допомогою «Google Форм»

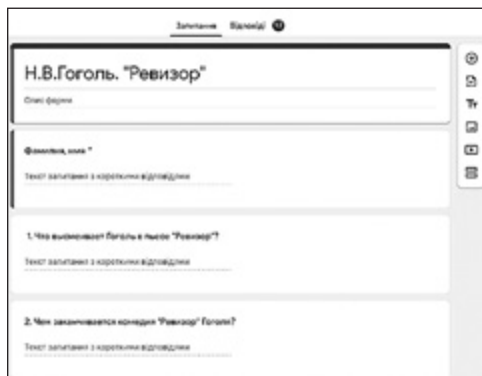
1. Заходимо на сторінку «Завдання».

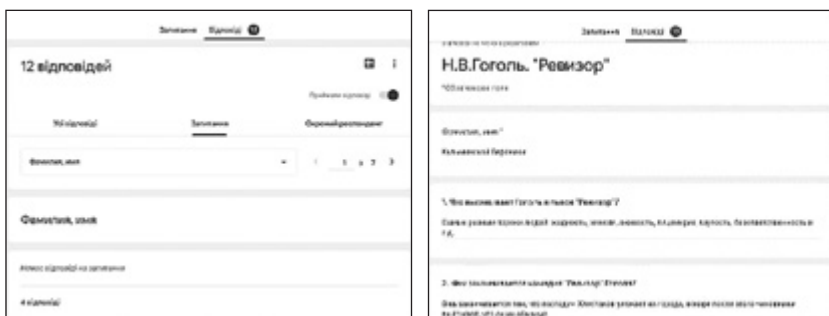
2. Натискаємо «Google Форми».

A screenshot of a Google Form titled 'Н.В.Гоголь, "Ревизор"'. The form is in Russian and contains three questions. The first question is 'Формата, яке *' with a dropdown menu. The second question is '1. Чи вважаєте Гоголя в глибокому "Ревизор"?' with a dropdown menu. The third question is '2. Чи здається вам комедія "Ревизор" Гоголем?' with a dropdown menu. The form also has a 'Submit' button at the bottom.

3. Праворуч у нижньому кутку натискаємо «Редагувати форму».

4. З'являється вкладка «Відповіді».

5. Натискаємо «Окремий респондент».

Перевіряємо відповіді.

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

Також можна переглянути відповіді всіх учнів за допомогою таблиць *Excel*.

6. Натискаємо.

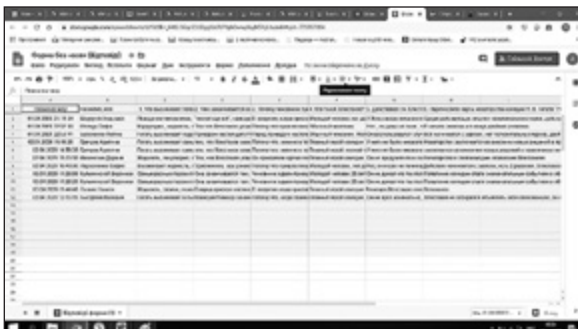
7. Відкриваємо таблицю.

8. Ця таблиця містить час відправки завдання, прізвище, ім'я учня, питання та відповіді учнів.

9. Для зручності корегуємо таблицю.

10. Виділяємо всі стовпчики.

11. Натискаємо функцію «Перенесення тексту».
12. Натискаємо «Перенесення».

13. Перший рядок «Питання».
14. Наступні рядки — відповіді учнів.
15. Можна додати стовпчик для оцінок (за бажання).

16. Виділяємо необхідний стовпчик.
17. Натискаємо правою кнопкою мишки.

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

18. Натискаємо «Вставити 1 ліворуч».

19. Виставляємо оцінки.

20. У браузері ліворуч від вкладки «Форма без назви» натискаємо вкладку.

«Табель з оцінками для курсу» (може бути інша назва).

21. Можна іншим кольором виділяти неправильні або неточні відповіді.

Виставлення оцінок

1. Переходимо до вкладки «Оцінки».

2. Ліворуч бачимо прізвища учнів.
3. _/12 — над підкресленням необхідно виставити оцінку;
11 — виставлена оцінка.

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

4. Виставляємо оцінку.

5. Надсилаємо оцінку.

6. Натискаємо «Повернути».

7. Пишемо коментар (за необхідності).

8. Натискаємо «Повернути».

**Виконання завдань за допомогою «Google Форм»
(завдання з короткими відповідями)**

Рекомендації для учнів

1. У додатку *Google Клас* натискаємо завдання.

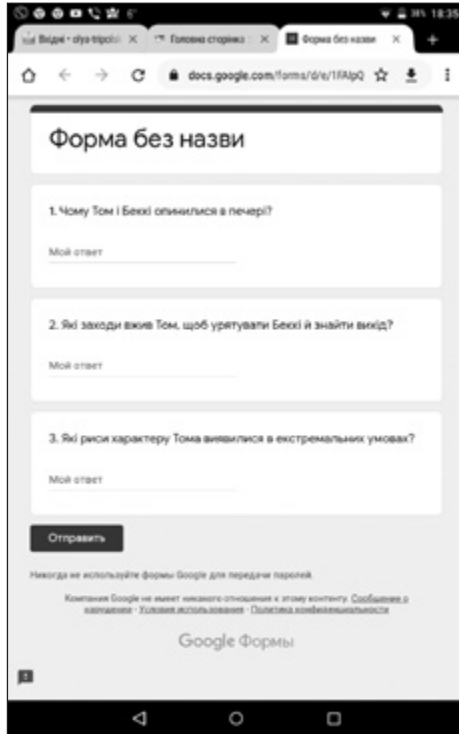

2. Натискаємо «Форма без назви».

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

3. Заповнюємо форму, натискаємо «Відправити».

The screenshot shows a mobile browser interface displaying a Google Form. The title is "Форма без назви". The form contains three questions:

1. Чому Том і Беккі опинилися в печері?
Мій ответ _____
2. Які заходи вжив Том, щоб урятувати Беккі й знайти вихід?
Мій ответ _____
3. Які риси характеру Тома виявились в екстремальних умовах?
Мій ответ _____

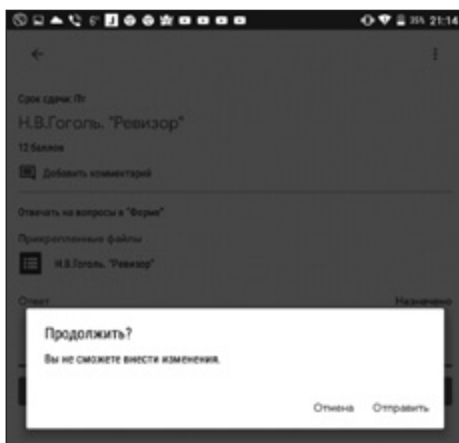
At the bottom, there is a black button labeled "Отправить". Below the button, there is a disclaimer in Ukrainian: "Ніколи не використовуйте форми Google для передачі паролів. Компанія Google не має жодного стосунку до цього контенту. Сторінка з умовами використання · Умови використання · Політика конфідельності". The Google Forms logo is visible at the bottom.

The screenshot shows a mobile browser interface displaying the submission page of a Google Form. The title is "Срок сдачи: Пт Н.В.Гоголь. "Ревизор"". It shows a score of "12 баллов" and a button to "Добавить комментарий". Below, it says "Отвечать на вопросы в "Форме"". Under "Прикрепленные файлы", there is a file named "Н.В.Гоголь. "Ревизор"". At the bottom, there is a text input field labeled "Введите ответ" and a button labeled "Сдать".

4. Повертаємося на сторінку завдань.

5. У рядку «Відповідь» пишемо «Виконано».

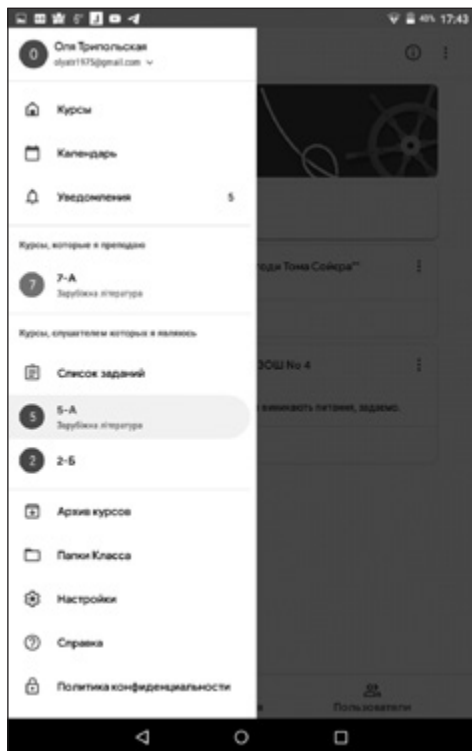

6. Натискаємо «Відправити».

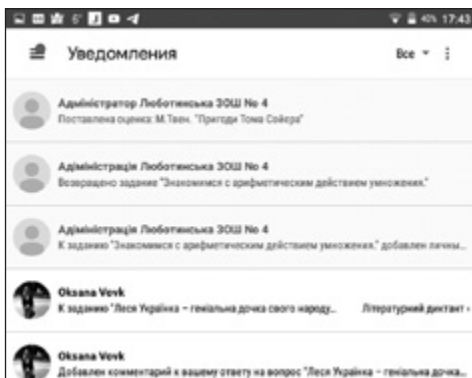
1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

Щоб перевірити повідомлення вчителя (після перевірки вчителем виконання завдання), натискаємо в лівому кутку три рисочки.

1. Натискаємо «Повідомлення».

2. Натискаємо необхідне повідомлення.

3. На сторінці завдання бачимо оцінку.

1.2.4. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЛАТФОРМ, ДОДАТКІВ ТА СЕРВІСІВ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Moodle

Яку платформу для дистанційного навчання обрати та як нею користуватися?

Одразу зазначимо, що ідеальних дистанційних платформ не існує. Розробники програмного забезпечення для дистанційного навчання постійно вдосконалюють, додають або оптимізують його. Сьогодні існує велика кількість платформ, але тільки частина з них є безкоштовними та загальнодоступними. В Україні найбільш популярними базовими платформами для дистанційного навчання є *Google Classroom* і *Moodle*. На нашу думку, однією з найпростіших у використанні, доступною та дієвою є *Google Classroom*. Проте, учителі можуть обирати й інші платформи.

Moodle — це абревіатура від *Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment* — модульно об'єктно-зорієнтоване динамічне середовище. Простими словами — це система, яка містить у собі всі курси дисциплін, і кожен користувач може входити в цю систему та працювати з тим чи іншим курсом. *Moodle* є безкоштовною відкритою системою, тобто дозволяється копіювати, використовувати й змінювати програмний код.

Система реалізує принципи дистанційного навчання й орієнтована, насамперед, на організацію взаємодії між учителем та учнями, хоча підходить і для організації змішаного навчання, а також підтримки заочного навчання.

Автором концепції платформи *Moodle* є австралієць Мартін Доугіамас, а оскільки проєкт є відкритим, то в ньому бере участь велика кількість інших розробників.

Говорячи словами інформатиків про *Moodle*, зазначимо, що вона написана на *PHP* з використанням *SQL*-бази даних (*MySQL*, *PostgreSQL* чи *Microsoft SQL Server*). *Moodle* може працювати з об'єктами *SCO* та відповідає стандарту *SCORM*. Не заглиблюючись у програмування, зазначимо, що *Moodle* використовує базу даних та хмарні технології.

Розглянемо цю навчальну платформу детально. У системі *Moodle* можна, окрім роботи з навчальними курсами, працювати з іншими ресурсами, файлами, веб-сторінками, форумами тощо. Така можливість відображена в лівій частині інформаційного екрана, де користувач відразу ознайомлюється з календарем, останніми подіями, новинами тощо. Ваша персональна інформація під час роботи з цією платформою захищена від анонімних користувачів, що є надзвичайно важливим аспектом роботи.

Створюючи сторінку курсу в системі *Moodle*, ви маєте надати користувачам або кодове слово, або запрошення на користування цією сторінкою. Ці налаштування визначає адміністратор (якщо для всього навчального закладу створено спільний курс) або автор курсу (якщо кожен учитель самостійно створює власний курс). Автор курсу може змінити кількість і розташування блоків ліворуч та праворуч. Для того щоб редагувати структуру домашньої сторінки курсу, потрібно мати права доступу до редагування структури. Вони є тільки в автора курсу.

Біля кожного заголовка блоку розташовані кнопки для зміни прав доступу групам, вмикання/вимикання репрезентативності сторінки для користувачів, видалення блоку, зміна його розташування на сторінці. На центральну сторінку платформи *Moodle*

можна додати ресурси (текст, веб-сторінки, файли, посилання тощо) та інтерактивні елементи (завдання, тести тощо). Кнопки біля кожного елемента дозволяють відповідно змістити елемент трішки праворуч, перемістити елемент на інше місце по вертикалі, відредагувати параметри елемента, знищити, увімкнути/вимкнути видимість елемента.

Варто звернути увагу на те, що будь-яке редагування починається з додавання на сторінку текстових ресурсів.

Розміщення інформаційних текстових ресурсів на цій платформі можна здійснити кількома способами.

1. Додати текст як посилання на файл. У текстовому документі також можна розміщувати малюнки, схеми, формули тощо. Текст буде відкриватися учням в окремому вікні або у фреймі, залежно від налаштувань. Якщо файл є документом *Word*, то його можна одразу зберегти на диск, а вже потім відкривати. Якщо файл у форматі *pdf*, то він відкриється, а вже потім його можна буде зберегти на диск. Це також єдиний зручний спосіб розмістити в курсі дзеркало якогось сайту чи вже готовий курс, створений у вигляді масиву веб-сторінок.
2. Додати інформацію у вигляді текстової сторінки. Цей спосіб зручно використовувати, якщо не під'єднаний візуальний *HTML*-редактор (низька швидкість Інтернету). Порожній рядок сприймається як початок нового абзацу. Можливо використовувати особливу розмітку (*#*, ***) для форматування тексту. Наприклад, *#*Заголовок інтерпретується як заголовок першого рівня, *##*Заголовок — як заголовок другого рівня, **курсив**, ***напівжирний***, ****напівжирний курсив****.
3. Розмістити матеріали у форматі веб-сторінки. Створюючи тексти, ми можемо використати візуальний редактор або скопіювати з документа *Word* та вставити. Залежно від налаштувань текст відкривається або в окремому вікні, або в поточному.
4. Створити текст у форматі *html* за допомогою візуального редактора.
5. Інші способи: *IMS*-пакет, *SCORM*-пакет і *LAMS*-пакет (*Learning Activity Management System*) — матеріали із вказаною послідовністю вивчення, індивідуальні завдання, групові проекти.

Окрім цього, у системі *Moodle* є безліч можливостей, які роблять її зручною для учнів та вчителів.

Зручність використання Moodle для вчителя

- Навчально-методичні матеріали зберігаються у структурованій формі одразу дистанційно, є завжди доступними та підлягають коригуванню.
- Проста у використанні система оцінювання та контролю знань учнів.
- Встановлення хронологічних меж виконання завдання та використання різних типів запитань (тестування), автоматична система створення бази рейтингових оцінок учнів одного класу.
- Можливість вибрати будь-яку мову спілкування, що є актуальним для вчителів іноземних мов. Також ця система відповідає європейським стандартам освіти.
- Використання різних навчальних матеріалів: аудіо, відео, текстових.
- Користувачі цієї платформи автоматично входять до Європейського реєстру власників авторських курсів — дистанційне навчання *moodle codecademy*.
- *Moodle* є інформаційно захищеною системою, тому персональні дані й дані вчителів і учнів будуть захищені від несанкціонованого доступу.

Зручність використання Moodle для учнів

- Доступний, комплексний та логічно структурований навчальний матеріал, над яким можна працювати будь-коли та будь-де.
- Зручна система оцінювання, тестувань. Кожен може побачити власний рейтинг. Оцінювання відбувається автоматично, без суб'єктивного фактора з боку вчителя.
- Можливість брати участь у вдосконаленні курсу та допомогти вчителю, що підвищує рівень особистої значущості та самооцінки учня.
- Широке використання *Internet*-ресурсів, уміння працювати з інформацією.

Важливою перевагою *Moodle* є можливість зберегти текст формату *Word* у вигляді веб-сторінки, створити архів зі сторінками й малюнками, розмістити його в системі та розпакувати. Для сторінок із багатьма формулами це найшвидший спосіб розмістити багато матеріалів у вигляді веб-сторінок та зробити їх доступними для учнів.

Ще однією перевагою *Moodle* є велика кількість видів завдань:

- відповідь поза сайтом;
- відповідь у вигляді тексту;
- відповідь у вигляді файлу;
- відповідь у вигляді кількох файлів;
- база даних (дає можливість сконструювати свій тип завдань, наприклад, малюнок + текст + файл, та, на жаль, цей вид завдань недостатньо інтегровано в систему навчання (оцінити не можна, рейтинг не потрапляє в загальну відомість));
- форум (дає змогу оцінити питання та відповіді учнів, які можуть не тільки писати відповіді, а й прикріплювати файли).

Усі типи завдань *Moodle* мають назву, опис, оцінку, термін доступності, заборону надсилати запізно виконані завдання, груповий метод та видимість, що є надзвичайно важливими аспектами під час оцінювання роботи учнів. Варто зазначити, що кожен тип вище названих завдань має свої параметри налаштування:

- відповідь поза сайтом — додаткових параметрів не має;
- відповідь у вигляді тексту — кількість спроб, можливість коментувати свої тексти, повідомлення поштою вчителю про виконання;
- відповідь у вигляді файлу — кількість спроб, максимальний розмір файлу, повідомлення вчителю про виконання поштою;
- відповідь у вигляді кількох файлів — максимальний розмір файлу, максимальна кількість файлів, дозвіл на знищення своїх файлів, можливість коментувати файли, можливість сховати свої коментарі до закінчення завдання, також повідомлення про виконання поштою.

Одним із головних недоліків роботи на цій платформі є те, що список інформаційних файлів у системі відсортований за алфавітом, змінити сортування неможливо.

На сьогоднішній день систему *Moodle* використовують 18 493 сайтів із 167 країн світу.

Посилання на спільноту *Moodle* в Україні: <https://moodle.org/course/view.php?id=17228>

На цьому інтернет-ресурсі можна знайти детальну інформацію і про саму систему, і детальну інструкцію з її встановлення та використання.

Отже, система *Moodle* має як переваги, так і недоліки. Але щороку цю систему вдосконалюють, створюють нові переваги, виправляють недоліки та вирішують проблеми, які виникали в користувачів під час роботи.

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

Щоб кожен міг обрати зручний спосіб роботи під час дистанційного та змішаного навчання, надаємо в додатку 1 короткий порівняльний аналіз *Moodle* та *Google Classroom*.

Таким чином, перевагами сервісу *Google Classroom* та платформи *Moodle* є:

- простота використання, доступність для застосування на різних пристроях;
- ефективний для вчителів спосіб швидко поширювати завдання;
- система швидкого зворотного зв'язку між учнями та вчителем.

Дистанційні платформи для організації навчального процесу

Окрім *Google Classroom* і *Moodle*, існують інші дистанційні платформи для організації навчального процесу. Розглянемо деякі з них.

ATutor

ATutor — модульна система дистанційного керування навчанням з відкритим кодом. Поширюється на основі *GNU General Public License*. Для установки необхідно мати комп'ютер з веб-сервером *Apache 1.3.x*, *PHP* версії > 4.2.0 та *MySQL* версій > 3.23.x і > 4.0.12 (версії 4.1.x і 5.x офіційно не підтримуються). Система розроблена з урахуванням доступності та можливістю адаптації за бажання користувача. Обмежень для операційної системи сервера немає.

Claroline

Claroline — платформа дистанційного навчання та електронної діяльності з відкритим кодом. Аналогічно *ATutor* поширюється на основі *GNU General Public License*. Сумісна з такими операційними системами, як *Linux*, *Mac* і *Windows*. Забезпечує інтуїтивно простий інтерфейс для адміністрування. В основу організації *Claroline LMS* покладено концепцію просторів, пов'язаних з курсом чи педагогічною діяльністю. Кожен з просторів забезпечений інструментарієм для створення, організації та управління навчальними матеріалами, можливостями для забезпечення взаємодії між користувачами тощо.

Live@EDU

Live@EDU — система дистанційного навчання, виконана з використанням технології *Active Server Pages* на платформі

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

Microsoft. Для установки та коректної роботи системи серверна частина має бути забезпечена ОС *Microsoft Windows NT Server 4.0*, базою даних *Microsoft SQL Server 7.0*. та *Microsoft Internet Information Server 4.0*. Також має бути доступ до мережі Інтернет і браузер.

Front

Front є новим поколінням систем електронного навчання, що об'єднує в собі функції системи управління навчанням і системи створення та управління навчальними матеріалами. Використовується для організації навчального процесу в навчальних закладах, а також з метою підвищення кваліфікації, атестації та відбору працівників у різних організаціях, зокрема й освітніх. Система передбачає роботу трьох типів користувачів — Адміністратор, Викладач та Студент (Учень).

SharePointLMS

SharePointLMS — система дистанційного навчання, розроблена на потужній багатофункціональній платформі *MS Office SharePoint Server 2007*. Є комплексним рішенням. Об'єднує всіх

користувачів (учителів, учнів, адміністраторів та інших) у єдиний інформаційно-навчальний простір та забезпечує інструментарієм для спільної роботи. На відміну від *Moodle*, *Claroline* та *ATutor*, система є платною. Використовується не лише навчальними закладами та центрами навчання, а й підприємствами, організаціями, державними установами.

Для кращого ознайомлення з платформами надамо їх порівняльну характеристику.

Розроблення та представлення навчальної інформації в системі

Платформа	Реалізація модулів
<i>ATutor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Створення курсів (додається опис, доступ, дата публікації) • Модуль відновлення курсів • Редагування курсу • Словник • Посилання на інші джерела • Список літератури
<i>Claroline</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Створення курсів (додається опис, доступ) • Публікація документів і посилань на сайти вчителів • Завантаження файлів
<i>Live@EDU</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Модуль «Лекції» (надає можливість увести в систему підручник курсу, тобто окремий документ <i>HTML</i>, який складається з багатьох сторінок і файлів) • Модуль «Методичні матеріали» (забезпечує розміщення матеріалів вчителем та доступ до них учням) • Модуль «Бібліографія»
<i>eFront</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Модуль «Уроки» (надає можливість створити дистанційний курс)
<i>Moodle</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Модуль «Урок» для представлення навчального матеріалу • Модуль «Глосарій» (додає коментарі та автоматично зв'язує слова в уроках із визначенням глосарія)
<i>SharePoint-LMS</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Модуль «Бібліотека документів» (створює єдину централізовану точку зберігання навчальних матеріалів)

1.2. Планування й проєктування дистанційного та змішаного навчання

Модуль розроблення тестів і завдань, контролю та опитування учнів

Платформа	Реалізація модулів
<i>ATutor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести й анкети (запитання, встановлення категорії, оцінка та статистика тестів) • Опитування учасників курсу (при цьому оцінки не виставляються) • Статистика оцінок • Можливість для вчителя пояснити завдання • Пошук завдань (можна здійснити в Інтернеті на початковій сторінці або вкладці меню)
<i>Claroline</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести (множинний вибір, істина/неправда, увести в текстове поле, відповідності) • Онлайн-вправи зі списком запитань • Статистика оцінок • Вибір алгоритму навчання (відповідно до потреб та можливостей учня) • Виконання завдань відповідно до вибраного сценарію (назва, опис, тип, дата, видимість, дозвіл на завантаження)
<i>Live@EDU</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Модуль «Оцінки» (забезпечує вчителю можливість вводити оцінки за визначені завдання) • Модуль «Тести» (надає вчителю можливість легкого створення тестів для учнів) • Завдання та папки із завданнями • Модуль «Робоча область» (забезпечує спільний простір на сервері, що робить можливим обмін файлами між учнями та вчителем)
<i>eFront</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Модуль «Тести» (забезпечує створення тестів, інформацію про виконання завдань учнями) • Модуль «Звіти» (надає можливість переглянути статистику правильних та неправильних відповідей на тестові завдання) • Звіти про роботу кожного учня (доступні вчителю у вкладці «Уроки», «Курс», «Докладніше») • Звіти з уроків (також можуть бути розміщені у вкладці «Запитання», де є інформація про відповіді учнів на завдання) • Вкладка «Активність» (містить звіт про динаміку роботи учнів) • Вкладка «Проєкти» модуля «Звіти» (забезпечує інформацію про виконання учнями навчальних проєктів)

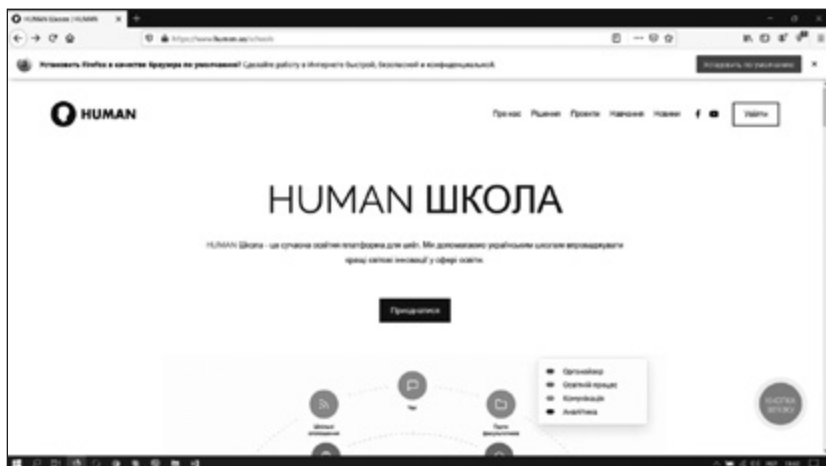
Платформа	Реалізація модулів
<i>Moodle</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Модуль «Тест» (складається з двох частин: тесту та бази запитань. Тест складається з різноманітних запитань, вибраних із бази запитань. База запитань складається із запитань різних типів: з одним варіантом відповіді, багатьма варіантами чи можливістю вписати свій варіант) • Журнал реєстрації активності учнів у блоці «Управління» (можливими параметрами фільтрації журналу є день, назва курсу, клас, учасник, виконане завдання) • Модуль «Завдання» (учитель створює опис завдання, установку на його виконання та вказує місце, куди учень зобов'язаний завантажити результати. Учень може завантажувати результати у вигляді рефератів, відеоматеріалів, презентацій, таблиць тощо) • Модуль «Робочий зошит» (відрізняється від модуля «Завдання» тим, що завдання складаються із відповідей у вигляді тексту, які може редагувати учень)
<i>SharePoint-LMS</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Модуль «Тести» (призначений для створення тестів, опитувань і роботи з ними) • Модуль «Навчальна програма» (призначений для створення впорядкованої структури представлення навчальних матеріалів, а також створення системи тестування та контролю успішності учнів з предмета) • Модуль «Відвідування» (призначений для реєстрації учнів) • «Щоденник» (відображає інформацію про оцінки та успішність учнів) • Модуль «Мої файли» (призначений для завантаження та збереження файлів учнів у межах курсу) • Модуль «Завдання» (призначений для створення різних домашніх (додаткових) завдань та перегляду результатів їх виконання) • Модуль «Плагіат» (забезпечує вчителю можливість контролювати ступінь самостійності роботи учнів, запобігає списуванню. Усі документи з «Мої файли» проходять перевірку)

1.2. Планування й проектування дистанційного та змішаного навчання

Інтерактивна взаємодія

Платформа	Взаємодія учень/учень	Взаємодія вчитель/учень	Взаємодія учень/вчитель
<i>ATutor</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Персональні повідомлення • Модуль обміну файлами • Форум 	<ul style="list-style-type: none"> • Оголошення • Чат • Розміщення новин на банері • Персональні повідомлення • Стрічка новин 	<ul style="list-style-type: none"> • Форум • Чат • Персональні повідомлення • Опитування
<i>Claroline</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Чат • Форум • Оголошення • Створення подій у календарі 	<ul style="list-style-type: none"> • Оголошення • Коментарі • Форум • Чат • Створення подій у календарі 	<ul style="list-style-type: none"> • Форум • Чат • Оголошення • Створення подій у календарі
<i>Live@EDU</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Форум • Чат 	<ul style="list-style-type: none"> • Оголошення • Календар • Чат • Форум 	<ul style="list-style-type: none"> • Чат • Форум
<i>eFront</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Форум • Чат • Персональні повідомлення • Можливість установки модулів блогів 	<ul style="list-style-type: none"> • Форум • Чат • Персональні повідомлення • Блог • Дошка оголошень • Цитата дня • Спільні коментарі 	<ul style="list-style-type: none"> • Форум • Чат • Спільні коментарі • Персональні повідомлення
<i>Moodle</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Форум • Чат • Обмін повідомленнями 	<ul style="list-style-type: none"> • Форум • Чат • Обмін повідомленнями 	<ul style="list-style-type: none"> • Чат • Обмін повідомленнями
<i>SharePoint-LMS</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Персональні повідомлення • Форум • Чат 	<ul style="list-style-type: none"> • Конференція • Персональні повідомлення • Рядок новин RSS • Форум 	<ul style="list-style-type: none"> • Форум • Персональні повідомлення • Конференція

Зазначимо, що відносно новою платформою для дистанційного навчання є *HUMAN Школа*, яка забезпечує комплексну цифровізацію освітніх закладів шляхом консолідації інструментів для організації навчального процесу, комунікації та аналітики в єдиній системі. Як результат заклад отримує інструменти для очної та дистанційної форм навчання, а також прозору статистику навчального процесу.

1.2.5. ОРГАНІЗАЦІЯ ОНЛАЙН-УРОКІВ

Практика впровадження дистанційної форми навчання показала, що вказати учням, який параграф потрібно опрацювати, і дати домашнє завдання за ним замало, щоб говорити про дистанційне навчання. Саме тому слід запроваджувати проведення онлайн-занять як обов'язкової форми дистанційного навчання в практику роботи всіх учителів закладу.

Чи можна звичайний розклад уроків перенести в онлайн? Проаналізувавши досвід роботи закладу, ми зрозуміли, що це утопічна ідея. Посадити дитину біля комп'ютера о 8-й годині ранку та проводити онлайн-уроки до 15-ї години з невеликими перервами — не найкраща стратегія. Дитина не витримає такого розкладу. У школі в учнів є можливість переключитися, поспілкуватися з однокласниками, побігати або вийти на свіже повітря. Учитель може регулювати навантаження на уроці. За дистанційного навчання вчитель не бачить, наскільки завантажені діти. І «перемикання» між різними уроками не сприяє якійсь освіті. Тому потрібно рухатися іншим шляхом.

1.2. Планування й проєктування дистанційного та змішаного навчання

По-перше, необхідно створити розклад онлайн-занять. Їх бажано починати не о 8-й, а о 9-й ранку. Так, діти в школі починають заняття зранку, але вдома, як показує практика, вони не в змозі вранці налаштуватися на заняття, особливо коли батьків немає поруч.

По-друге, навчальні предмети в онлайн-розкладі обов'язково мають відповідати предметам основного розкладу. Здобувачам освіти 10–11-х класів важливо, щоб для проведення онлайн-занять переважно було обрано предмети ЗНО. Початок онлайн-занять для учнів початкової школи класні керівники погоджують з батьками школярів, оскільки більшість дітей молодшого шкільного віку не мають змоги самостійно підключитися до занять. Під час створення розкладу мають бути враховані вимоги до організації роботи з технічними засобами навчання відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України від 25 вересня 2020 року № 2205.

**Тривалість уроків з використанням
технологій дистанційного навчання**

Вимоги до організації роботи з технічними засобами навчання
(телефони, комп'ютери, телевізори, ноутбуки тощо)
Відповідно до Санітарного регламенту для закладів
загальної середньої освіти, затвердженого наказом
МОЗ України № 2205 від 25 вересня 2020 року

При використанні технічних засобів навчання (далі — ТЗН) під час проведення навчального заняття потрібно чергувати види навчальної діяльності.
Безперервна тривалість навчальної діяльності з ТЗН
упродовж навчального заняття повинна бути:

- для учнів 1 класів — не більше 10 хвилин;
- для учнів 2–4 класів — не більше 15 хвилин;
- для учнів 5–7 класів — не більше 20 хвилин;
- для учнів 8–9 класів — 20–25 хвилин;
- для учнів 10–11 (12) класів на 1-й годині занять до 30 хвилин, на 2-й годині занять 20 хвилин.

 Департамент
гуманітарної політики

Організація освітнього процесу за допомогою сервісів відеозв'язку

Для проведення онлайн-занять ми надаємо перевагу сервісу відеозв'язку *Google Meet*, хоча дехто з учителів надає перевагу програмі *ZOOM*.

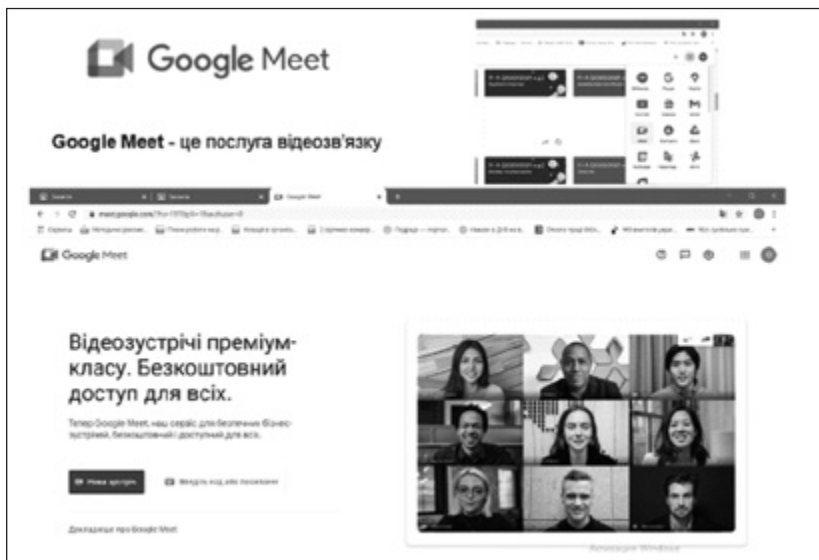

Рис. Головна сторінка сервісу *Google Meet*

Переваги *Google Meet*

1. Простота в користуванні.
2. Немає необхідності додатково завантажувати програму на комп'ютер. Додаток є у вкладці *Google*. На телефон програму можна встановити дуже швидко, і вона не займає багато місця.
3. На відміну від *ZOOM*, цей сервіс не потребує коду та ідентифікатора конференції. Підключення просто за посиланням.
4. *Google Meet* пристосовується до швидкості мережі, щоб забезпечити високу якість зв'язку під час відеозустрічей.
5. Учитель може використовувати одне посилання протягом усього періоду дистанційного навчання. Також можна використовувати для всіх класів одне й те саме посилання.

Сервіс *Google Meet* має певні додаткові можливості, які допомагають візуалізувати освітній процес:

- презентація екрана, яка допомагає показувати навчальні презентації, відео, ілюстрації тощо;
- віртуальна дошка *Jamboard*;
- зручний чат (для запитань).

Посилання на відеозустріч можна розмістити у вкладці «Потік», і воно буде дійсне для всіх онлайн-зустрічей, що спрощує підключення.

1.2. Планування й проєктування дистанційного та змішаного навчання

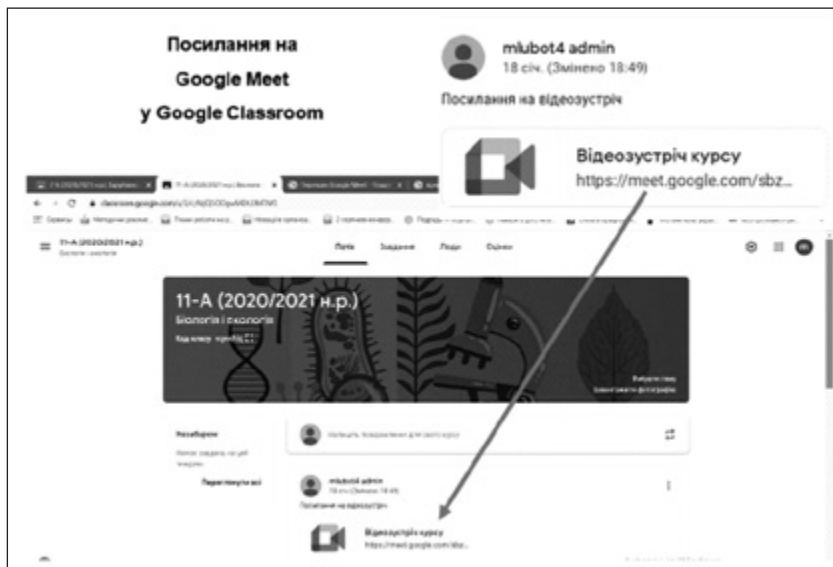
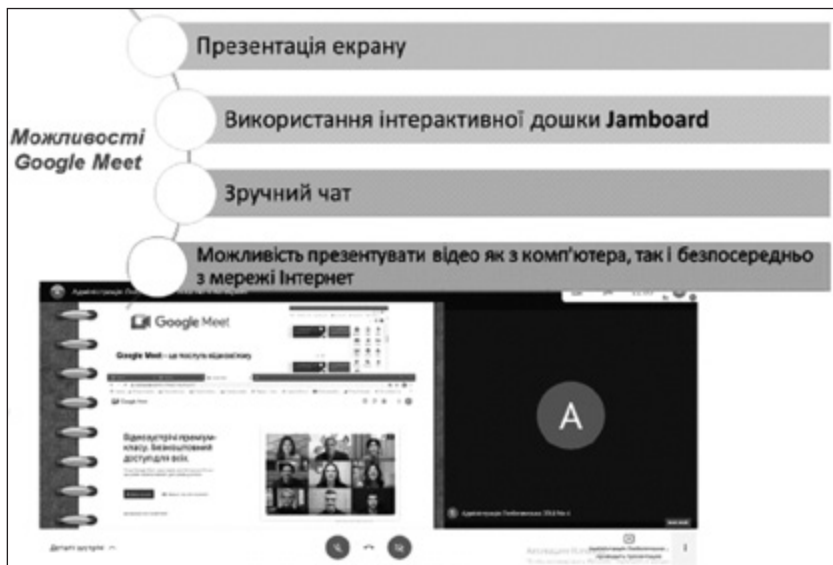

Рис. Призначення відеозустрічі у сервісі Google Meet

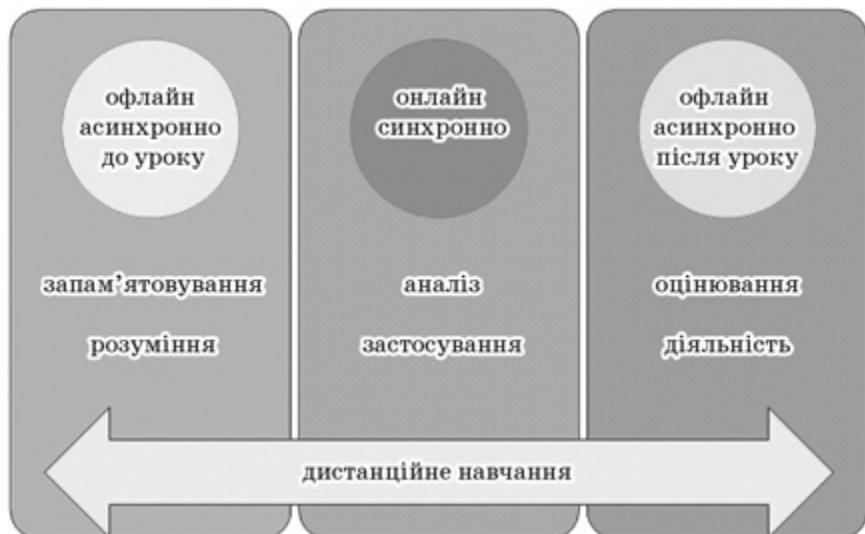
Звичайно, рішення проведення онлайн-уроків усіма вчителями дається нелегко. Адже це не тільки технічні можливості

та цифрова грамотність учителів та учнів, це ще й психологічний бар'єр, який усі учасники освітнього процесу мають подолати. Під час проведення онлайн-занять учні мають дотримуватися основних правил, які слід заздалегідь обговорити.

1. Підключатися до зустрічі під своїм ім'ям.
2. Не передавати посилання на зустріч стороннім особам.
3. Бажано підключатися вчасно, щоб не відволікати вчителя та однокласників.
4. Якщо є технічна можливість, не вимикати камери (психологічно комфортніше, коли учитель бачить учнів, а не аватарки).
5. Під час онлайн-занять мають бути закриті будь-які ресурси, що не мають відношення до навчання.
6. Домовитися про форму зворотного зв'язку (коли вмикати та вимикати мікрофони).
7. Визначити, що можна писати в загальному чаті, а що — ні.

1.3. СИНХРОННИЙ ТА АСИНХРОННИЙ РЕЖИМИ НАВЧАННЯ (ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ)

Освітній процес у дистанційному форматі навчання може відбуватися синхронно або асинхронно. Кожен окремий заклад може обрати той режим, у якому буде досягнуто найкращих результатів.

1.4. Практика організації та проведення методичних заходів в онлайн-форматі

Учителі нашого закладу дійшли висновку, що синхронний режим має певні переваги:

- швидкий зворотний зв'язок: можна відразу пояснити матеріал, який викликає складнощі;
- організація групової активності;
- розвиток навичок комунікації;
- мотивація до навчання в процесі спілкування.

Але, звичайно, не можна якісно організувати освітній процес у дистанційному форматі, ігноруючи асинхронний, який теж має певні переваги:

- гнучкість графіка;
- можливість для учнів освоювати навчальний матеріал у власному темпі;
- доступність навчальних матеріалів у будь-який час;
- розвиток в учнів навичок самоорганізації та вміння вчитися.

Звичайно, що синхронний та асинхронний режими дистанційного навчання вимагають як певних технічних навичок педагогів, так і наявності технічних засобів навчання, швидкісного інтернету.

1.4. ПРАКТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ЗАХОДІВ В ОНЛАЙН-ФОРМАТІ

Під час проведення в дистанційному форматі методичних заходів з метою обміну досвідом і розвитку професійного та творчого потенціалу вчителів було визначено необхідність створення системи діяльності на основі оптимального використання нових інструментів і відкритого інформаційно-освітнього простору. Проведення методичних заходів у дистанційному форматі, безумовно, має свої недоліки, але водночас можна визначити й певні переваги. Серед них такі:

- доступність — доступ до актуальної інформації в будь-який час, з будь-якої точки, з будь-якого ІТ-пристрою (персональний комп'ютер, планшет, мобільний телефон тощо), можливість неодноразового звернення до розміщеної інформації;
- економія часу за рахунок участі в заході з використанням інтернету;
- гнучкість — можливість вибору оптимального темпу й індивідуального режиму роботи для ознайомлення з матеріалами онлайн-заходу;
- різноманітність форм проведення заходів;
- реалізація потреби в самоосвіті та постійному професійному самовдосконаленні.

Форми проведення методичних заходів

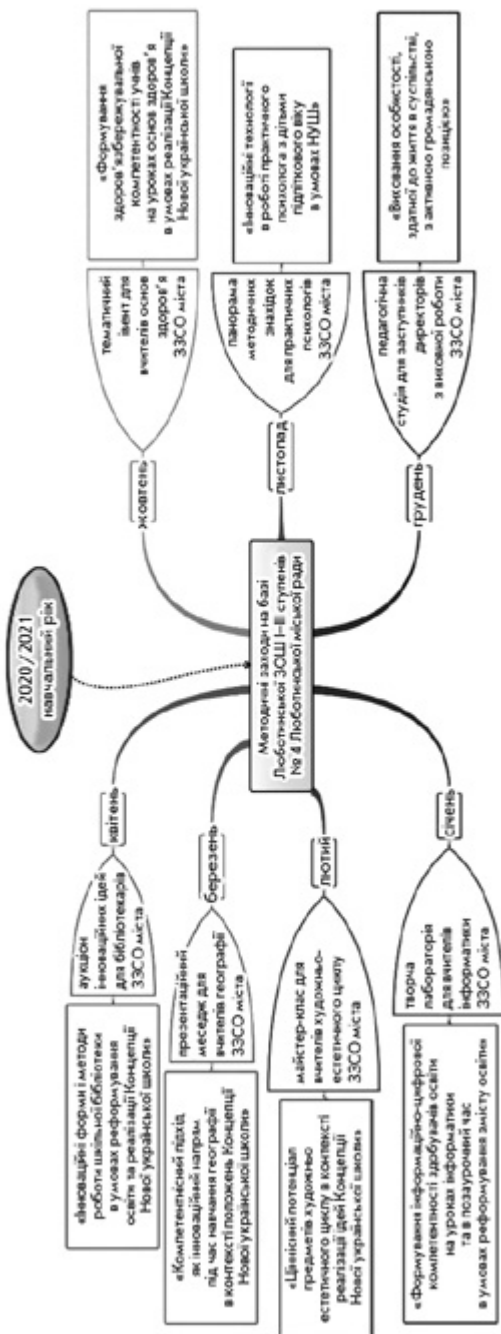
<ul style="list-style-type: none"> • Майстер-клас • Творча скарбниця • Скарбничка молодого вчителя • Вернісаж педагогічних ідей • Педагогічна майстерня • Творчий звіт педагога • Панорама методичних знахідок • Методична кав'ярня • Методичний міст • Авторська школа • Аукціон педагогічних ідей • Методична сесія • Методичний діалог • Методичні посиденьки • Хакатон 	<ul style="list-style-type: none"> • Панорама творчості • Творча лабораторія • Педагогічний фрістайл • Педагогічний консиліум • Вітальня педагогічної майстерності • Обсерваторія педагогічних ідей • Педагогічна студія • Тематичний івент • Комунікативна хвиля • Методичний кластер • Дискусійне коло • Презентаційний меседж • Буткемп • Воркшоп
---	--

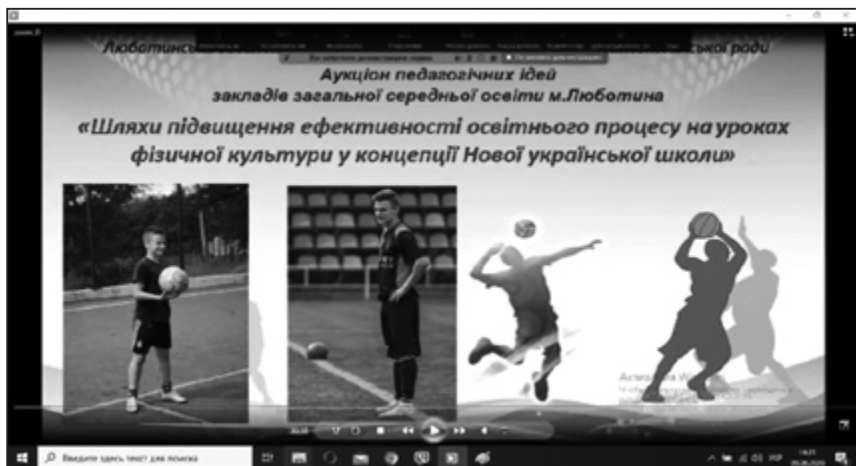
Як правильно організувати методичний захід за допомогою дистанційних технологій? Що потрібно, щоб підготуватися до проведення віртуального семінару? Підготовча робота до методичного заходу починається зі складання його програми, де визначені структура, мета, завдання, зміст, форма проведення. Визначають термін проведення заходу та коло його учасників відповідно до напрямку. Необхідно пам'ятати, що організатори методичного заходу відповідають не тільки за його змістовне наповнення, а також виконують роль тьюторів, які не тільки надають теоретичний матеріал, а й організують виконання практичних завдань, залучають учасників до активної співпраці. Наприклад, під час проведення творчої лабораторії для вчителів інформатики вчитель може провести методичний практикум для молодих колег «Створення веб-сайтів за допомогою безкоштовних конструкторів».

У кожного заходу своя мета, але головне завдання, яке, на наш погляд, є найбільш актуальним, — поділитися з колегами своїми наробками щодо запровадження дистанційного навчання (див. *схему на с. 59*).

Плануючи методичний захід, слід обов'язково передбачити час на онлайн-спілкування, оскільки просто розміщення методичних наробок не можна вважати активною взаємодією. Для онлайн-спілкування в більшості випадків пропонуємо використовувати сервіс відеозв'язку *Google Meet*, інколи — програму *ZOOM*.

1.4. Практика організації та проведення методичних заходів в онлайн-форматі

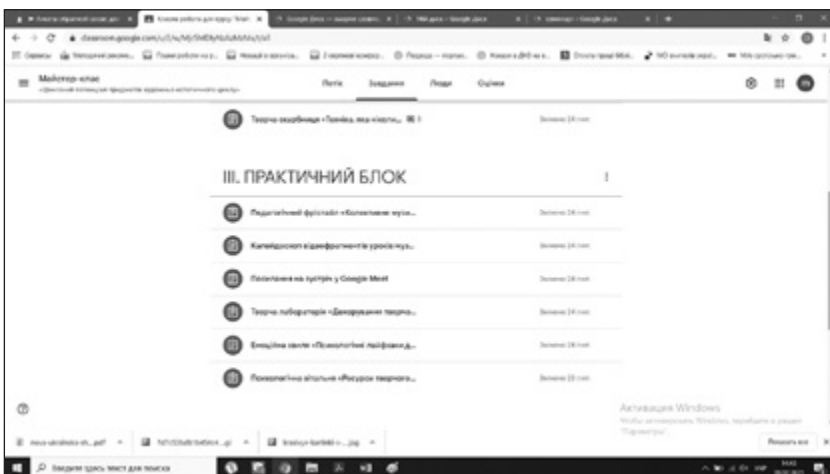
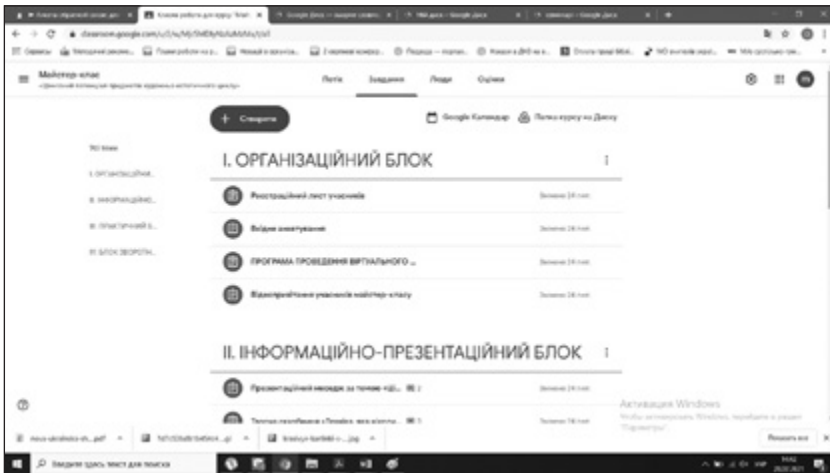
Під час проведення онлайн-зустрічі активно використовуємо можливість додатку *Google Jamboard*. *Jamboard* — це віртуальна дошка, яка дає можливість усім учасникам заходу під час відеозустрічі працювати разом.

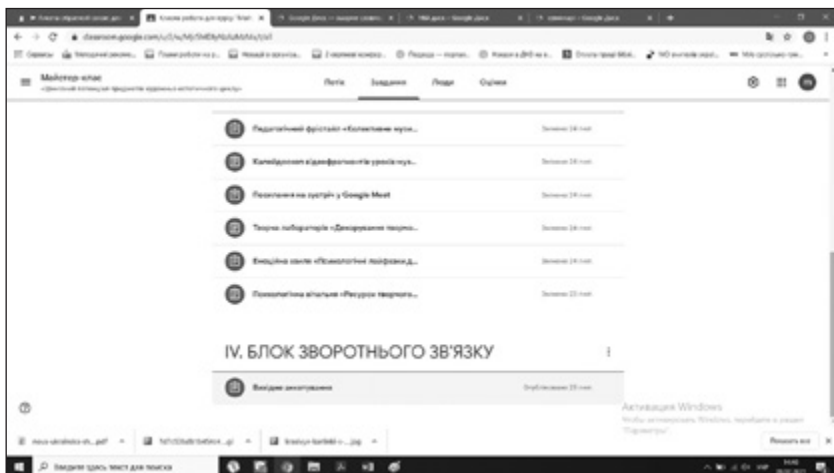
Обов'язково проводимо вхідне та вихідне анкетування. Використовуємо для анкетування *Google Форми*. Вхідне анкетування допомагає не лише швидко провести опитування, а й побачити список учасників, їхні очікування від методичного заходу, зібрати електронні адреси для розсилки новин. Відповіді автоматично зберігаються у Формях, а статистику відповідей, зокрема у вигляді діаграми, можна переглянути просто у формі. Дані також можна відкривати в *Excel*. Особливо це зручно під час опрацювання вихідного анкетування. Вихідне анкетування — це анкета

1.4. Практика організації та проведення методичних заходів в онлайн-форматі

зворотного зв'язку, яка допомагає оперативно отримати відгук учасників про проведений захід.

Основною платформою для проведення методичних заходів в онлайн-форматі можна обрати також вебсервіс *Google Classroom*. Платформа зручна у використанні, має зрозумілий інтерфейс і можливості, необхідні учасникам заходу. Зазвичай ми пропонуємо учасникам для зручності перейти на вкладку «Завдання», де всі матеріали розташовуємо відповідно до програми проведення заходу.

Матеріал для опрацювання краще розміщувати заздалегідь, щоб учасники могли вільно ознайомитися з наробками у зручний час та активно спілкуватися онлайн. Завдяки сервісу *Google Classroom* створюють і розміщують великий спектр матеріалів різних за змістом та формою: текстові документи, презентації, посилання на відео. Відеопрезентації та відеофрагменти уроків рекомендуємо розміщувати на каналі *YouTube*, так не перевантажуємо хмарне сховище *Google Диск*.

Продуктивним є залучення до методичних заходів практичного психолога закладу, оскільки впровадження інноваційних форм організації освітнього процесу, ефективність їх використання неможливі без психологічних знань, підтримки, супроводу. Практичний психолог під час семінарів у дистанційному форматі може проводити такі онлайн-заходи:

- вернісаж самопізнання «Не соромлюсь себе, цілісно сприймаю тебе»;
- онлайн-діалог «Профілактика психосоматичних розладів педагогічних працівників»;
- дискусійне коло «Дистанційне навчання без стресу»;
- емоційна хвиля «Психологічні лайфхаки для розвитку творчих здібностей особистості»;
- психологічна вітальня «Ресурси творчого потенціалу особистості».

Дієвою формою організації методичних заходів є залучення здобувачів освіти, які, наприклад, до кожного методичного заходу можуть підготувати відеопривітання для учасників. Це допомагає

налаштувати педагогів на позитивний лад, створити атмосферу комфорту. Участь дітей може виходити за межі відеопривітання. Наприклад, під час проведення тематичного івенту для вчителів основ здоров'я ЗЗСО міста здобувачі освіти нашого закладу презентували свій відеоролик «Дізнайся про свою силу: усе, що треба знати про коронавірус», який було створено з використанням технології «Сторітелінг». Діти власноруч створили ролик у дистанційному форматі.

Під час проведення панорами методичних знахідок для практичних психологів ЗЗСО міста школярі презентували відеоролик у вигляді інтерв'ю «Робота практичного психолога очима учасників освітнього процесу». Під час наступного семінару здобувачі освіти вже не тільки презентували свій ролик «Якості лідера», а також провели в *Google Meet* бесіду (діалог) з учасниками заходу. Проведення онлайн-заходів за участю дітей дає можливість розвивати комунікативні компетентності школярів, тому вони під час проведення бесіди із заступниками директорів ЗЗСО міста почувалися розкутими та вільно спілкувалися з гостями. Залучення здобувачів освіти до участі в методичних заходах є важливим важелем у формуванні особистості дитини, її громадянської позиції та моральних якостей, що проголошує Нова українська школа.

Проведення методичних заходів дистанційно формує у вчителів нові вміння та навички роботи в цифровому освітньому процесі, сприяє формуванню єдиного інформаційно-освітнього середовища закладу, підвищенню якості освітніх послуг. Отже, можна стверджувати, що участь педагогічних працівників у дистанційних методичних семінарах сприяє підвищенню їхньої компетентності в галузі цифрових технологій, допомагає створювати електронні освітні ресурси для подальшого використання в освітньому процесі.

ПИТАННЯ ДО САМООЦІНЮВАННЯ, САМОПЕРЕВІРКИ

1. Чи здійснюєте Ви освітню діяльність у період карантину?
2. Яку форму спілкування з учнями Ви використовуєте для організації дистанційного навчання?
 - Власний сайт (блог)
 - Електронну пошту
 - *Viber*
 - *Facebook*
 - *Zoom*
 - *Instagram*
 - *Twitter*
 - *YouTube*
 - сервіси *Google*
 - *Telegram*
 - освітню платформу *Classroom*
 - *Skype*
 - Інше

3. За допомогою яких ресурсів Ви перевіряєте рівень сформованості знань учнів?
 - Використовую готові тести на онлайн-тренажерах.
 - Використовую *Google-форми*.
 - Розробляю тести на онлайн-тренажерах.
 - Розробляю власні тести у друкованому вигляді.
 - Інше
4. Чи впроваджуєте Ви технології дистанційного та змішаного навчання, коли учні відвідують заклад освіти?
5. Які переваги має вебсервіс *Google Classroom*?
6. Які чотири основні вкладки (вони ж підрозділи) наявні в *Google Classroom*?
7. Чи можна коригувати завдання після того, як воно з'являється на відповідній на сторінці?
8. Чи є можливість використовувати в *Google Формі* зображення, відео?
9. Завдання в *Google Classroom* можна запланувати чи необхідно їх розміщувати тільки в день занять?
10. Після виконання завдань у *Google Формі* учень може самостійно переглянути свій результат?
11. Є можливість писати коментарі до виконання завдань (як учневі, так і вчителю)?
12. Чи можна створювати за допомогою *Google Форми* тестові завдання з варіантами відповідей, чи тільки завдання з короткими відповідями?
13. Батьки мають можливість слідкувати за успіхами дітей?
14. Де можна переглянути відповіді всіх учнів до завдань, виконаних у *Google Формі*?

2.1. ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ

О. І. Обуховська

2.1.1. ТЕХНОЛОГІЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Сучасна освіта має орієнтуватися на перспективи розвитку суспільства — застосування найновітніших інформаційних технологій. В інформаційному суспільстві змінюється роль учителя — він має бути координатором інформаційного потоку. Отже, має володіти сучасними методиками й новітніми освітніми технологіями, щоб спілкуватися однією з дитиною мовою.

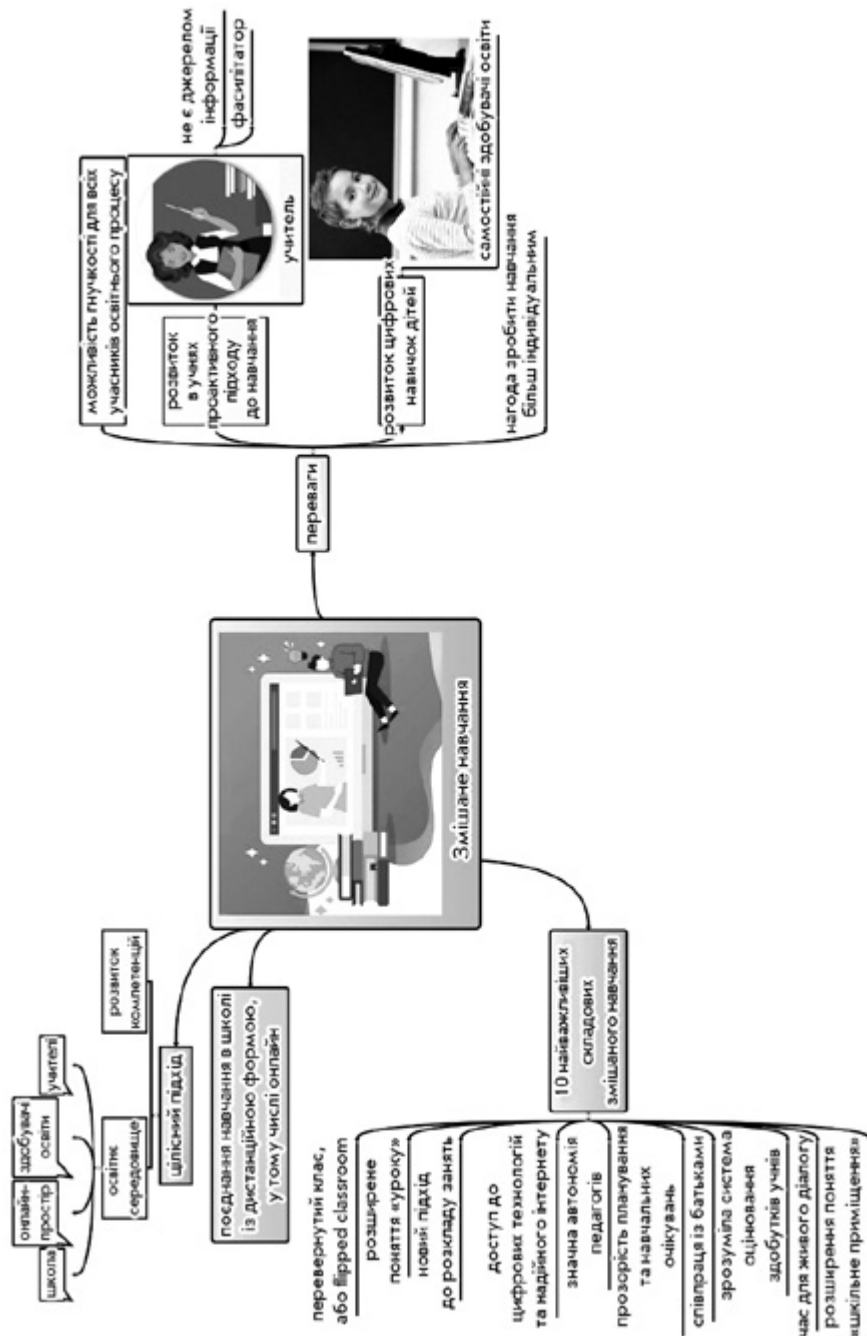
Сьогодні є можливість використовувати сучасні інструменти, що дозволяють істотно змінити погляд на освіту. І одним із таких інструментів є технологія *змішаного навчання*.

Можна стверджувати, що **змішане навчання — це активне використання сучасних електронних ресурсів навчання разом із його традиційною формою.**

Практика показує, що змішане навчання — один із трендів сучасної освіти, і застосовувати його можна не тільки під час пандемії. Це освітній підхід, який поєднує навчання за участі вчителя (обличчям до обличчя) з онлайн-навчанням, що передбачає самостійний вибір учнем шляху, часу, місця і темпу навчання.

Таким чином, змішане навчання передбачає створення середовища, у якому поєднуються досить значні очікування та відповідальність. Таке середовище має бути індивідуалізованим для кожного учня й залежати від його можливостей та бажань.

Зрозуміло, у першому і навіть другому класі не варто очікувати, що діти зможуть нести повну відповідальність за навчання і планувати свій час. Але, якщо наголошувати дітям, що все залежить від них самих, вже у третьокласників-четверокласників ми побачимо значні зміни в судженнях і ставленні до навчання.

2.1. Змішане навчання

Найпростішою для освоєння та реалізації моделлю змішано-го навчання (особливо в початковій школі) можна вважати технологію «перевернутий клас». *Перевернутий клас* — принцип навчання, за якого засвоєння школярами нового матеріалу відбувається вдома, а під час класної роботи (за дистанційного навчання — під час онлайн-зустрічі) учні виконують завдання, вправи, проводять практичні дослідження, а вчитель надає індивідуальні консультації. Таким чином, учні працюють удома в освітньому онлайн-середовищі з використанням власних електронних пристроїв з доступом до інтернету, ознайомлюються з новим або закріплюють навчальний матеріал.

Для впровадження такої технології можна використовувати різноманітні інтернет-ресурси:

- можливості освітнього проєкту «На Урок»;
- сервіс *LearningApps*, який дозволяє легко створювати завдання на основі шаблонів;
- *UniBox* (<https://bristarstudio.com/uk/unibox>) — інноваційна технологія для ефективного навчання дітей, коробка-сервер для закладів освіти, до якої входять розвивальні ігри та програми;
- *Bristar Studio* — арт-студія, яка розробляє ігри для розвитку дитини.

Важливо заздалегідь вирішити, яку частину навчального матеріалу і як саме ви будете вивчати з дітьми разом, а яку частину учні вивчатимуть самостійно онлайн і за допомогою яких сервісів. Приймаючи рішення, слід орієнтуватися на конкретний клас та конкретних учнів.

Дистанційне та змішане навчання дадуть результати, якщо будуть посильними для всіх учасників освітнього процесу. Найбільш складною нова форма навчання виявилася для учнів початкової школи, а саме для учнів 1-х класів. Адже навчання першокласників — процес, до якого слід підходити з особливою відповідальністю.

2.1.2. СТВОРЕННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

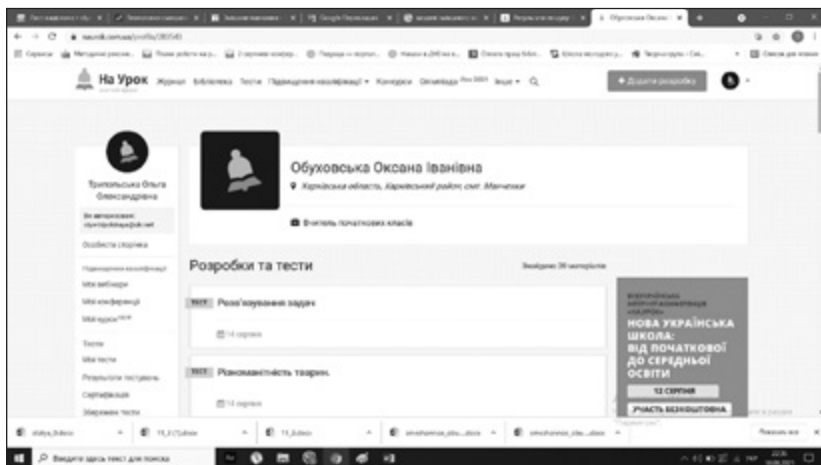
На сайті освітнього проєкту «На Урок» учитель може розмістити тестові завдання для молодших школярів.

Приклади тестових завдань з математики

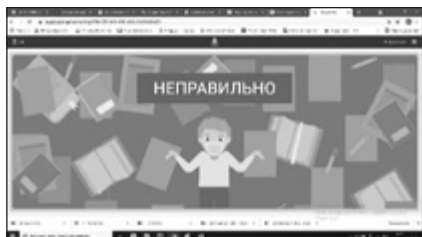
Див. <https://rnk.com.ua/101181>.

РОЗДІЛ II Досвід і практика дистанційного та змішаного навчання

2.1. Змішане навчання

Особливості системи освітнього проекту «На Урок» дозволяють автоматично перетворити тест у завдання «Відповідності», що перетворює навчання на цікаву гру.

Приклад завдань на відповідність

Див. <https://rnk.com.ua/101182>.

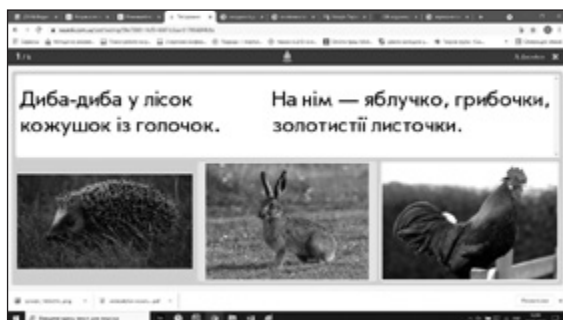
Якщо завдання виконано правильно, поле залишається по-рожнім.

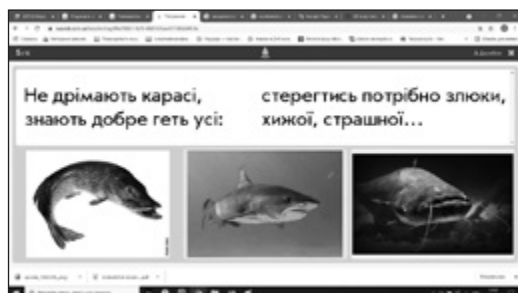
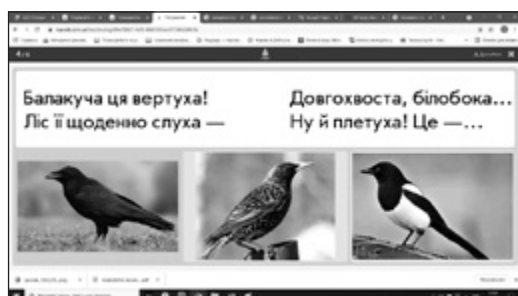
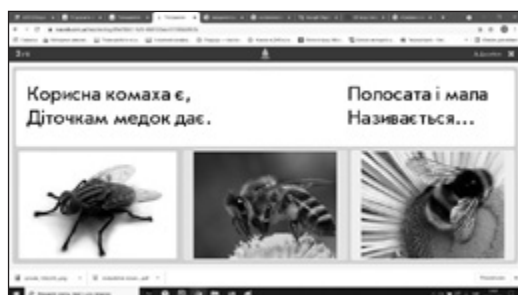
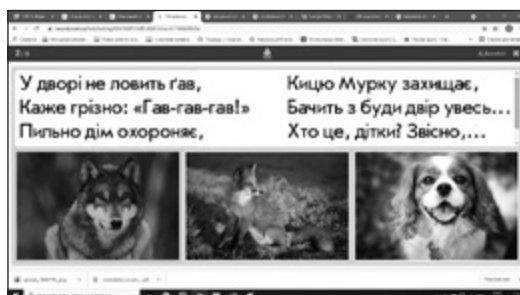
Такі завдання учні можуть виконувати як у класі (за наявності відповідної техніки), так і вдома. У 1-му класі учні виконують онлайн-завдання разом з батьками, оскільки не всі вміють добре та свідомо читати, також їм слід пояснювати незрозумілі слова. Тому вчитель має налагодити взаємодію з батьками.

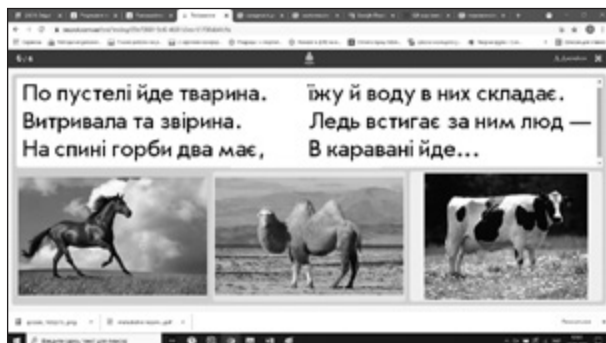
Приклад завдань з предмета «Я досліджую світ»

Див. <https://rnk.com.ua/101183>.

2.1. Змішане навчання

Учні із задоволенням виконують завдання такого формату. З технічними особливостями цієї роботи дітей уже з 1-го класу ознайомлюють педагоги, оскільки учні нашого закладу беруть активну участь в інтернет-олімпіадах та інтерактивних конкурсах освітніх проєктів «На Урок» і «Всеосвіта».

2.1.3. СТВОРЕННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ДОПОМОГОЮ GOOGLE ФОРМИ

Створити тестове завдання можна за допомогою *Google Форми*. Цей сервіс теж має свої переваги. Наприклад, у кінці тесту можна вставити відеоруханку. Таким чином, дитина після виконання завдання може активно відпочити. Також відео можна використовувати під час створення завдань.

Посилання на завдання для зручності, як зазначалося вище, розміщуємо на сторінці вебсервісу *Google Classroom*.

Приклад завдань

Див. <https://rnk.com.ua/101184>.

Додаємо і віднімаємо число 2
Математика, 1 клас

2.1. Змішане навчання

2.1.4. СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ КОМІКСІВ

Оскільки пріоритетом Нової української школи є всебічний розвиток дитини, особливу увагу слід приділяти медіаосвіті, яка надає значні можливості для розвитку інтелектуального й творчого потенціалу учня, його здібностей та самостійного мислення.

Інформаційна насиченість сучасного світу вимагає ефективних форм візуалізації, щоб полегшити школярам сприйняття матеріалу. До таких форм належать комікси, які завдяки синтезу вербального та візуального становлять значний інтерес.

Комікс — це «переплетіння» візуального та словесного. Його сутність полягає в оповіданні історій через послідовні малюнки.

Таку форму роботи з молодшими школярами дуже зручно використовувати під час змішаного навчання.

З метою кращої мотивації учнів до навчання доцільно використовувати комікси на уроках читання. Спочатку необхідно ознайомити дітей з коміксами, їх видами та особливостями.

Послідовність створення комікса

1. **Початок.** Кожна історія має з чогось починатися. Навіть якщо ви малюєте вашу історію на білому тлі, це вже щось. Для початку вам потрібно визначитися з фоном, на якому відбуватиметься дія.
2. **Персонажі.** Вам потрібні актори для вашої історії. Персонажі розвивають події, промовляють діалоги, вони є сполучною ланкою з читачем. Розвивайте історію своїх персонажів з плином часу.
3. **Конфлікт.** Для розвитку кожної історії потрібен конфлікт. Це основа історії, причина, яка пояснює дії головного героя.
4. **Тематика.** Тематика залежить від читацької аудиторії. Якщо ви пишете смішну історію, які жарти будуть доречні?
5. **Атмосфера.** Це енергетика вашого коміксу. Ви пишете комедію? Або ваша історія більше схожа на драму? Може, ви хочете створювати зображення, що відтворюють актуальні проблеми? Можливості безмежні. Передайте атмосферу за допомогою діалогів, вставок тексту і наочно. Комікси можна створювати і за допомогою спеціальних комп'ютерних програм, онлайн-сервісів, і просто на папері. Це є суттєвою перевагою такої форми роботи.

Учні 1-го класу створили свій перший комікс «Пригоди Їжачка та Мишки». Діти самостійно малювали героїв пригоди, придумували сюжет і діалог.

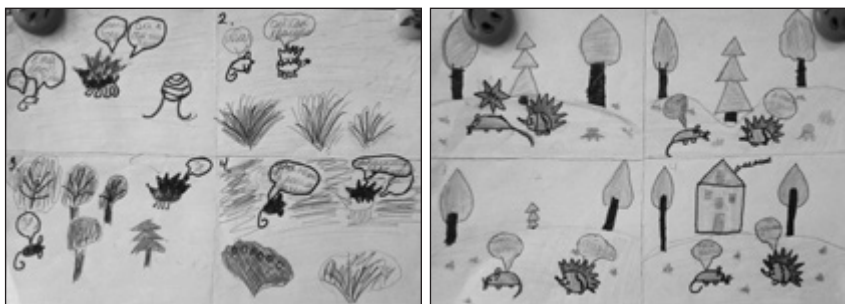

Рис. Комікс, створений учнями 1-го класу

2.1. Змішане навчання

У 3-му класі створення коміксів відбувалося на виховному заході з читання «Подорож у країну казок». Дітям було запропоновано створити комікси вже відомих їм казок «Червона Шапочка», «Трое поросят» та «Мийдодір». Учні залюбки долучилися до роботи й створили чудові історії в коміксах.

Рис. Комікс, створений учнями 3-го класу

Комікс можна створити онлайн. Існує багато сервісів для такої роботи. Наприклад, «*Storyboardthat*», «*Write Comics*», «*Make-beliefscomix*», «*Pixton*», «*Bitstrips*».

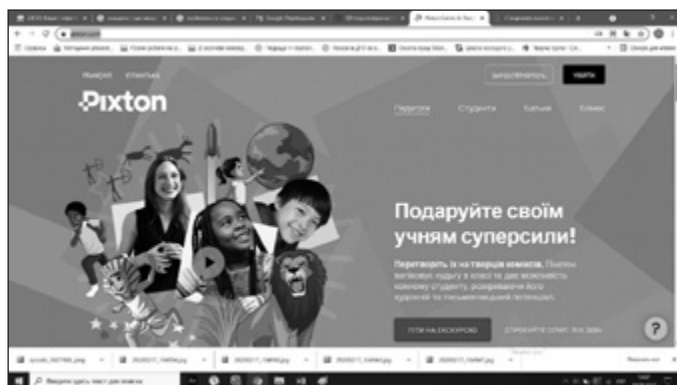
Ми надаємо перевагу онлайн-ресурсу «*Pixton*», який дозволяє створити яскравий комікс, використовуючи широкий функціонал налаштувань. У межах сервісу можна обрати персонажа із бібліотеки, змінити йому одяг, зачіску, підібрати аксесуари, змінювати міміку, жести, положення тіла, а також обрати час доби за освітленням. Також можна додавати текстові репліки.

Хоча ресурс англomовний, мову інтерфейсу платформи можна автоматично перекласти за допомогою спеціального розширення для *Google Chrome* <https://chrome.google.com/webstore/detail/google-translate/aapbdbdomjkkjkaonfhkkikfgjllcleb>.

Щоб почати роботу з платформою, необхідно зареєструватися та обрати один з акаунтів користування — учительський або учнівський. Створивши власний мальований аватар, можна komponувати комікс, у якому автор є головним героєм мальованої історії.

Послідовність роботи з онлайн-ресурсом «Pixton»

<https://www.pixton.com/>

2.1. Змішане навчання

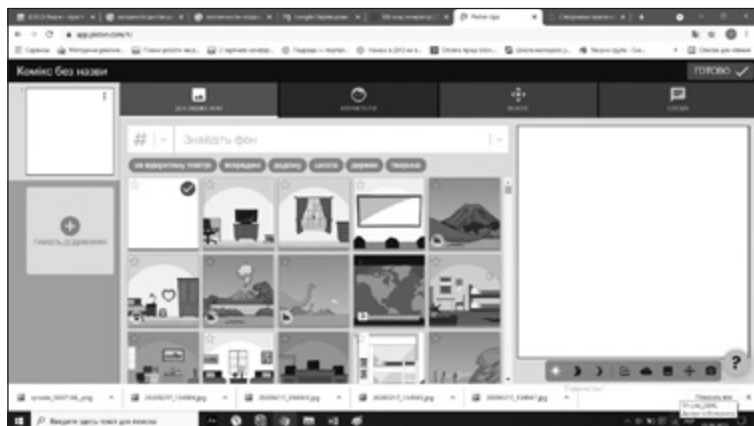

Рис. Приклад роботи учня 3-го класу

Таким чином, комікс особливе соціокультурне явище, пов'язане з особливостями сучасних інформаційних технологій. Використання коміксу в освітньому процесі є ефективним, оскільки покращує мотивацію до навчання та сприяє кращому засвоєнню матеріалу. Графічна література не обмежує авторів і художників у виборі стилів та жанрів, тому комікси можуть зацікавити читачів різних вікових груп.

ПИТАННЯ ДО САМООЦІНЮВАННЯ, САМОПЕРЕВІРКИ

1. У чому суть змішаного навчання?
2. Які існують моделі змішаного навчання?
3. Змішане навчання можна застосовувати тільки під час пандемії?
4. Чи можна використовувати технологію «перевернутий клас» під час змішаного навчання?
5. Як можна зробити ефективним «перевернуте навчання»?
6. На яких сайтах учитель може розмістити тестові завдання для молодших школярів?
7. Що таке комікс?
8. Чи можливо комікс створити онлайн? Якщо так, за допомогою яких сервісів?

2.2. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

С. В. Єрмоленко

2.2.1. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ — ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ РОБОТИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Останній рік став справжнім викликом для учасників освітнього процесу. Запровадження дистанційного та змішаного навчання стало стимулом до саморозвитку та розкриття власних можливостей учителів. Так, було дійсно складно і незвично, проте подолання труднощів допомогло вийти на новий рівень організації освітнього процесу. Виникнення різних перешкод стимулювало до швидкого опановування нових інформаційних технологій.

Швидкий перехід до умов інформаційного суспільства вимагає нових знань, умінь і навичок від усіх учасників освітнього процесу. Тож пандемія тільки прискорила ті зміни, які назрівали в освіті.

Дистанційна та змішана форми здобуття освіти не існують одноосібно, вони передбачають формування предметних та ключових компетентностей. Формула Нової української школи поєднує і наскрізне застосування інформаційно-комунікаційних технологій, і запровадження педагогіки, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками в освітньому процесі.

Сучасна освіта орієнтується на технології, які формують у здобувачів освіти вміння здобувати знання, оперувати

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

інформацією, швидко приймати рішення. Нові інформаційні технології відкривають доступ до нетрадиційних джерел інформації, підвищують ефективність самостійної роботи, створюють нові можливості для творчості, формування та закріплення будь-яких професійних навичок, допомагають реалізовувати принципово нові форми й методи навчання.

Світ постійно та стрімко змінюється, вносить свої корективи в наше життя. Тому в закладах освіти ми маємо готувати своїх вихованців до змін, розвиваючи в них такі якості, як мобільність, динамізм, конструктивність.

2.2.2. КОРИСНІ СЕРВІСИ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

№	Назва/посилання	Характеристика	Застосування
1	<i>WriteReader</i> https://app.writereader.com/ 	Сервіс для створення віртуальних книжок, які можуть містити текст, зображення та звуковий супровід. Дуже простий та яскравий інтерфейс, легкий у роботі для дітей. Реєстрація не-обхідна тільки вчителіві	Тему книжки можна обрати з будь-якого шкільного предмета. Доцільніше обрати загальну тему з декількома напрямками. Можна застосувати в груповій роботі, проєктній діяльності
2	<i>MyStorybook</i> https://www.mystorybook.com 	Безкоштовний сервіс для створення своїх цікавих історій за допомогою впрограмованих зображень на різні теми. Можливо додати текст і оформити роботу у вигляді журналів	Застосовувати такий ресурс можна для яскравих переказів прочитаних текстів або для уточнених розповідей дітей про свої канікули

№	Назва/посилання	Характеристика	Застосування
3	<p><i>Whiteboard Fox</i> https://r9.whiteboardfox.com/</p> 	<p>Віртуальна дошка з найпростішими інструментами. На ній можна малювати, писати, креслити та фантазувати. Доступна всім за посиланням без реєстрації. Учасники бачать зміни на дошці в реальному часі з невеликою затримкою</p>	<p>Цей сервіс простий у використанні, тому застосовувати його можна на різних уроках, де діти одночасно можуть створювати малюнок (персональний або груповий)</p>
4	<p><i>Storyjumper</i> https://www.storyjumper.com</p> 	<p>Чудовий конструктор інтерактивних книжок для учнівської діяльності. На сторінках можна створювати справжні казки, комікси, історії з життя. Програма надає багато корисних можливостей: велика кількість шаблонів, героїв, предметів побуту тощо. Є можливість додавати музичний супровід</p>	<p>Такий сервіс — справжня знахідка для розвитку творчої активності учнів. Різноманітність сервісного наповнення надає можливість створити роботу на будь-яку тему: «Моя сім'я», «Пори року», «Моє хоббі», «Ким я мрію стати в майбутньому»</p>
5	<p><i>Linoit</i> https://en.linoit.com/</p> 	<p>Це віртуальна дошка, на якій можна закріплювати спеціальні стікери з текстом, зображеннями, відео та документами. На одній дошці можуть працювати декілька учнів одночасно. Сервіс інтуїтивно зрозумілий</p>	<p>Застосовувати можна на різних етапах уроку — починаючи з опитування про очікування від уроку до закріплення знань. Чудова альтернатива «мозкового штурму». Також доцільна під час проектною роботи над важливими темами</p>

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

№	Назва/посилання	Характеристика	Застосування
6	<p><i>Bomoto</i> https://bomoto.com</p> 	<p>Середовище для креативного малювання. Щоб створити малюнок, не обов'язково бути художником. Інструменти хаотично рухаються за курсором миші</p>	<p>Використовувати можна на перерві для відпочинку або наприкінці уроку для створення хорошого настрою</p>
7	<p><i>Padlet</i> https://ru.padlet.com</p> 	<p>Сайт, на якому учні одночасно можуть завантажувати зображення, музику, відео, залишати нотатки, обговорювати ідеї та ін. У програмі вже є все, що потрібно, завантажувати нічого не треба. Це чудовий інструмент для спільних проєктів. Є українськомовна версія</p>	<p>Це без перебільшення найцікавіша знахідка. Підійде до будь-якого уроку й теми. Багатофункціональна стіна дозволяє учням відтворити задумане за короткий час. Потрібно просто скористатись пошуковою системою</p>
8	<p><i>Quizizz</i> https://quizizz.com</p> 	<p>Сервіс для створення вікторин та флеш-карток. Учні беруть участь у вікторині в мультимедійному осередку під музичний супровід і навіть можуть стати учасниками змагань. Є версія українською мовою</p>	<p>Застосування буде доречним на уроках математики, «Я досліджую світ», мови та літератури на етапі перевірки засвоєних знань</p>

№	Назва/посилання	Характеристика	Застосування
9	<p><i>Drawchat</i> https://draw.chat/index.html</p> 	<p>Безкоштовна онлайн-дошка, яка дозволяє підключити веб-камеру та мікрофон і провести повноцінний урок. На дошці можна писати</p>	<p>Застосовують під час проведення онлайн-уроків</p>
10	<p><i>WordArt</i> https://wordart.com/create</p> 	<p>Сервіс, який допоможе створити хмару слів за вашими вподобаннями. Достатньо просто перелічити слова, і програма сама згенерує хмару. Кольори, розмір та форму хмари можна змінювати</p>	<p>Хмара слів стане чудовою заміною «асоціативного куща». Можна застосувати на будь-якому уроці</p>

2.2.3. УРОК УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ЗНАНЬ З РОЗДІЛУ «СИСТЕМИ ОРГАНІВ ЛЮДИНИ» (З КЛАС) (ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ)

Предмет: інтегрований курс «Я досліджую світ».

Мета:

навчальна

- узагальнити та систематизувати набуті учнями знання з розділу «Системи органів людини»;
- ознайомити учнів із можливостями інтернет-ресурсу *WriteReader*;

• навчити дітей створювати вебкнижки на обрану тему;

розвивальна:

- розвивати вміння використовувати раніше вивчену інформацію, аналізувати, порівнювати та робити висновки;
- вчити творчо виконувати завдання;

виховна:

- прищеплювати інтерес до використання інформаційних технологій у навчанні;

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

- виховувати відповідальність за виконану роботу;
 - виховувати толерантне ставлення до робіт своїх однокласників.
- Обладнання:** комп'ютер, інтернет-ресурс *WriteReader*.

Хід уроку

I. Організаційний момент

Привітання учнів, перевірка підготовленості до уроку.

II. Спостереження за змінами в природі

- Яка зараз пора року?
- Який місяць? Число?
- Яка температура повітря?
- Який стан неба? Чи були сьогодні опади? Які?

III. Актуалізація опорних знань учнів

Учитель. Протягом останнього часу ми вивчали внутрішню будову тіла людини, а саме: які системи органів є в людей. Повторімо цей матеріал.

Вікторина

Учитель. З якими системами органів людини ви ознайомилися на уроках курсу «Я досліджую світ»? (*Нервова система, дихальна, кровоносна, травна, опорно-рухова система*)

- Опора тіла людини. (*Скелет та м'язи*)
- Який внутрішній орган захищає череп? (*Мозок*)
- Яку властивість мають м'язи людини? (*Можуть скорочуватися і розслаблятися*)
- Яку роботу виконують зуби? (*Подрібноють їжу*)
- Який орган керує диханням? (*Легені*)
- Що відбувається з легенями під час видиху? (*Зменшуються в об'ємі*)
- До органів кровообігу належать... (*серце, судини*).
- Які органи належать до нервової системи? (*Головний та спинний мозок, нерви*)

Учитель. Молодці!

IV. Повідомлення теми й мети уроку

Учитель. Сьогодні на уроці, застосовуючи набуті знання, ми спробуємо створити віртуальні книжки — окрему книжку про кожну систему органів людини. Допоможе нам у цьому інтернет-ресурс *WriteReade* (<https://app.writereader.com/>).

Рис. Головна сторінка інтернет-ресурсу *WriteReader*

V. Узагальнення і систематизація знань

Інструкція для вчителя

Завдання полягає в тому, щоб учні створили окремі міні-книжки про системи органів людини за допомогою платформи *WriteReader*. Працювати діти можуть індивідуально або ж об'єднавшись у групи: для цього учням однієї групи потрібно надати однакове ім'я користувача (наприклад: *Група 1*, *Група 2*). Усі рекомендації та наповнення для книжок необхідно заздалегідь згрупувати в *Google Classroom* або іншим зручним способом, для того щоб учні змогли ними скористатися. Таким чином буде досягнуто мету уроку.

Інструкція для учнів

Учитель. Діти, після того як ви увійшли до віртуального класу, у вас є можливість створити власну книгу. Пропоную працювати за таким алгоритмом.

Алгоритм створення книги

1. Увійшовши до класу, натисніть на вкладку «книги», потім натисніть на +. Це буде означати, що ви готові до створення нової книги.

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

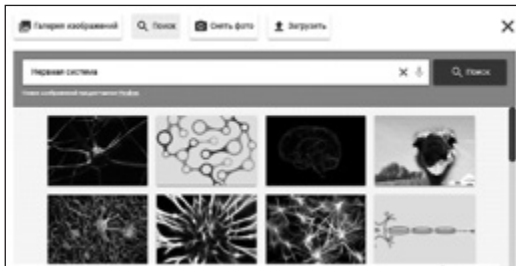
2. Ознайомтеся з інструментами сервісу та переходьте до створення книги.

3. За допомогою інструментів ви можете: залити обкладинку одним із представлених кольорів, дати книжці назву, вказати автора, додати зображення і навіть своє «озвучення» (до 40 секунд).

Зауважте, що зображення для своїх книг ви можете додати різними способами, перейшовши у вкладки:

- «Галерея зображень» — обрати зображення серед запропонованих варіантів;
- «Пошук» — скористатися пошуком, який вбудовано в цей ресурс;
- «Зробити фото» — зробити фотознімок за допомогою вебкамери;

- «Завантажити» — заздалегідь підготувати зображення на комп'ютері, щоб потім завантажити їх у систему.
4. Після того як титульна сторінка готова, додайте ще сторінки до вашої книги.

5. Усі наступні сторінки можуть мати місце для зображення, два поля для тексту та звуковий супровід.

6. Після наповнення своїх книжок перейдіть у режим «перегляду».

7. Перейшовши в бібліотеку (вкладка «Усі книги»), ви побачите на полиці створену вами книгу.

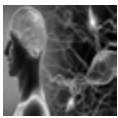

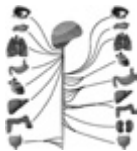
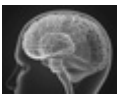

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

VI. Практична робота учнів на платформі WriteReader

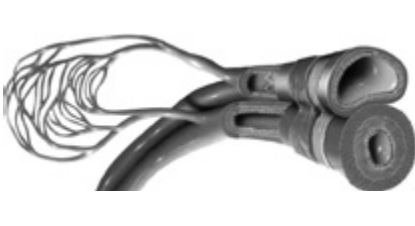
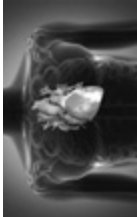

Самостійна або групова робота учнів.

Приклади створених книжок

Нервова система

№ стор.	1	2	3	4	5
Зображення					
Текст	Нервова система людини	Злагодженою роботою всього організму керує нервова система. Усе, що ми робимо, підпорядковується командам головного і спинного мозку. Функціонування головного мозку нагадує роботу комп'ютера. Мозок пов'язаний з усіма органами тіла за допомогою нервів	По нервах від органів через спинний мозок до головного надходять сигнали. Вони повідомляють, як працюють внутрішні органи	Мозок — орган, який контролює все тіло, увесь організм. Це носій інтелекту та розуму	Спинний мозок — відділ нервової системи, що розміщений у хребтовому каналі

Кровоносна система

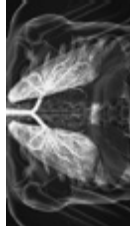

№ стор.	1	2	3	4	5
Зображення					
Текст	Кровоносна система людини	Органами кровообігу є серце та судини	Вони утворюють кровоносну систему, яка забезпечує рух крові. Артерії несуть кров від серця, а вени до серця	Для того щоб кров збагатилася киснем, судини доносять її до легень, де відбувається газообмін. Скорочення серця спричинює коливання стінок артерій, це — пульс	Серце слід тренувати та розвивати. Сприяють цьому фізичні навантаження та прогулянки на свіжому повітрі

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

Опорно-рухова система

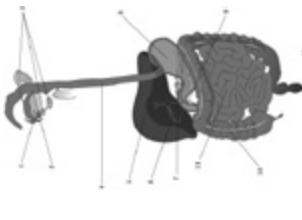
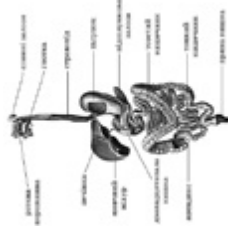
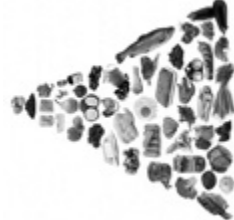
№ стор. Зображення	1 	2 	3 	4 	5
Текст	<p>Опорно-рухова система людини</p> <p>Зміна положення тіла та рух можливі завдяки злагодженій роботі кісток, з яких складається скелет, і м'язів. Разом вони утворюють опорно-рухову систему</p> <p>Скелет визначає форму тіла людини та слугує його опорою. Він захищає від травмування м'язі внутрішні органи — головний мозок, легені, серце та інші</p> <p>М'язи — це тканини організму, здатні скорочуватися і розслаблятися, забезпечуючи рухи кісток скелета</p> <p>Для того щоб постова залишалася правильною, потрібно виконувати вправи, рівно ходити та сидіти. А для того щоб м'язи були міцними, потрібно займатися спортом</p>				

Дихальна система

№ стор.	1	2	3	4	5
Зображення					
Текст	Дихальна система людини	Дихання — одна з головних ознак життя. Людина постійно здійснює дихальні рухи по чергово: вдих і видих. Дихальна система людини складається з повітроносних шляхів і легень	Усі ці органи утворюють дихальну систему. Вона забезпечує організм киснем і допомагає виводити з організму вуглекислий газ	Під час вдиху легені наповнюються повітрям, отже, їх об'єм збільшується, а під час видиху — зменшується	За допомогою чхання і кашлю організм намагається звільнити дихальні шляхи від часточок пилу, бактерій та шкідливих речовин

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

Травна система

№ стор.	1	2	3	4	5
Зображення					
Текст	Травна система людини	З надходженням їжі до організму людини потрапляють поживні речовини, необхідні для життя. Перетворення їжі в організмі людини на поживні речовини називають травленням	Травна система людини поділяється на травний канал і допоміжні органи. У травному каналі послідовно розташовані ротова порожнина, гортань, глотка, стравохід, шлунок, тонкий і товстий відділи кишківника, який закінчується прямою кишкою	Допоміжні органи травної системи — це зуби, язик, а також травні залози: слинні, печінка з жовчним міхуром і підшлункова залоза	Для нормальної роботи організму слід уживати корисні продукти: овочі, фрукти, молочні страви, які містять поживні речовини

VII. Перевірка робіт учнів

Діти презентують свої книги, учитель перевіряє, коментує та оцінює роботу.

VIII. Підбиття підсумків уроку

- Чи була корисною для вас робота з новим ресурсом?
- Які виникали труднощі?
- Як ви оцінюєте свою роботу?

Додаток до уроку узагальнення та систематизації знань з розділу «Системи органів людини»

Робота вчителя з сервісом WriteReader

WriteReader — це дуже цікава платформа для створення мультимедійних книг учителем і його учнями. Привабливість цього конструктора полягає у співпраці між учнями та викладачами. Учні можуть створювати мультимедійні книги, у які вчителі за необхідності вносять виправлення, тобто супроводжують учнівський проєкт.

Передумова: спочатку вчитель має створити обліковий запис. Це легко зробити, скориставшись можливістю авторизуватися через *Google* або *Google Classroom* (у такому випадку всі ваші класи та учні імпортуються автоматично) (рис. 1), а також створити клас (рис. 2) та додати до нього учнів (рис. 3).

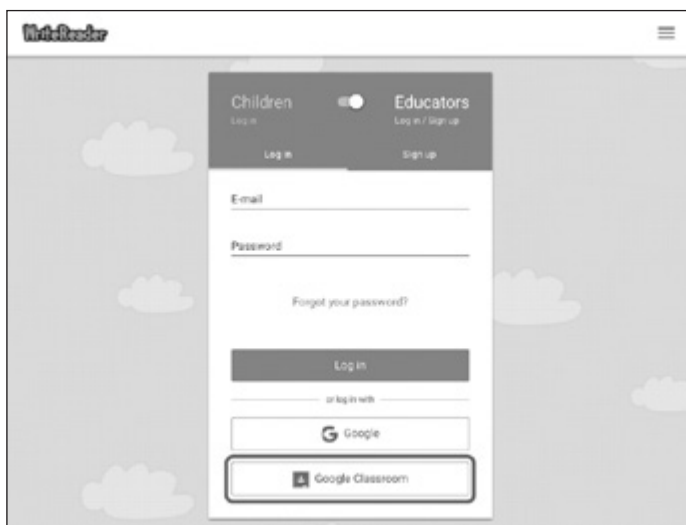

Рис. 1. Вхід у систему

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

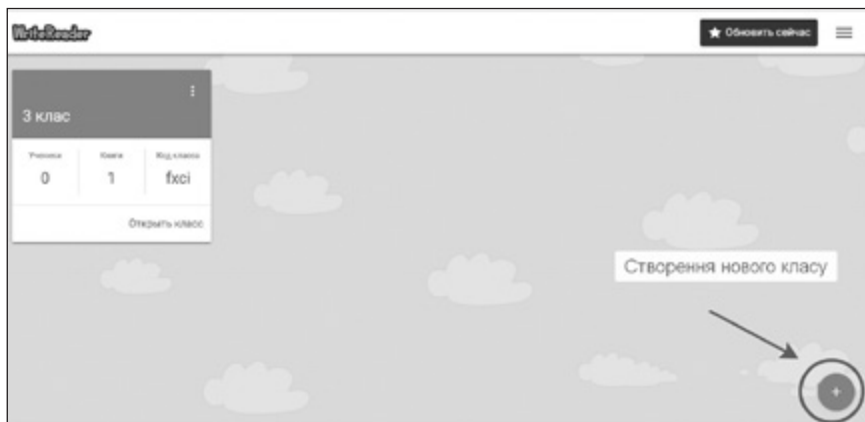

Рис. 2. Створення класу

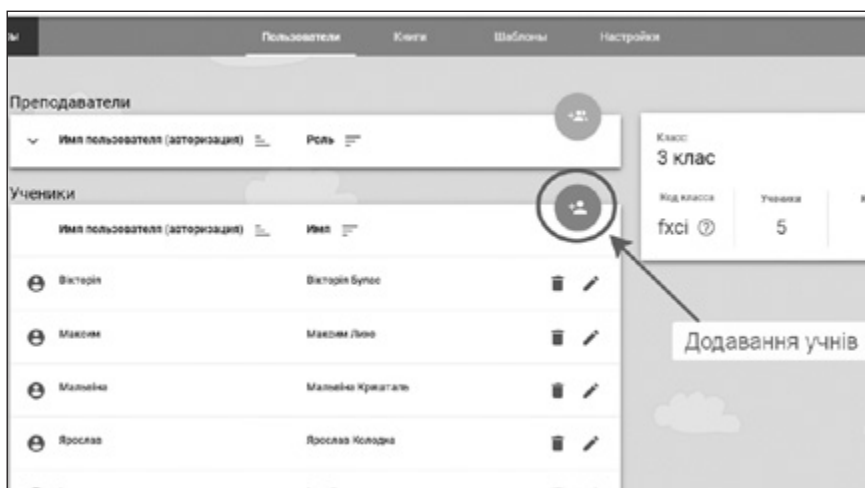

Рис. 3. Додавання учнів

Кожен створений учителем клас має свій персональний код, який потрібно надати учням разом із посиланням на ресурс та ім'ям користувача. Дітям реєструватися не потрібно! Достатньо тільки ввести своє ім'я та код (рис. 4).

Після цих дій учень переходить у віртуальний клас і може створювати свою книгу.

Рис. 4. Вхід для учня

2.2.4. ЕКОЛОГІЧНИЙ УРОК-ПРОЄКТ «СТВОРИМО ЧИСТЕ ДОВКІЛЛЯ РАЗОМ» (З КЛАС) (ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ)

Предмет: інтегрований курс «Я досліджую світ».

Мета:

навчальна:

- поглибити та систематизувати знання учнів про види забруднення й екологічні проблеми;
- ознайомити учнів із поняттям «сортування сміття»;
- навчити користуватися віртуальними дошками *Whiteboard Fox* та *Linoit*;

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

розвивальна:

- удосконалити вміння працювати з різними джерелами інформації;
- розвивати здатність аналізувати та систематизувати інформацію, доходити висновку;
- формувати екологічно доцільну поведінку учнів, пов'язану зі скороченням відходів удома та в побуті, їх повторне використання;

виховна:

- виховувати бережливе ставлення до природи;
- виховувати відповідальність за свої дії.

Обладнання: комп'ютер, інтернет-сервіси *Whiteboard Fox* та *Linoit*.

Урок відбувається в режимі онлайн (*Google Meet* або *Zoom*) з демонстрацією екрана.

Хід уроку

I. Організаційний момент

Привітання

Перевірка готовності до уроку

Повідомлення про погоду

II. Мотивація навчальної діяльності

Ознайомлення з віртуальною дошкою *Whiteboard Fox*

Учитель. Перш ніж ми почнемо наш урок, я б хотіла дізнатися, який у вас настрій. Допоможе нам у цьому віртуальна дошка *Whiteboard Fox*. Перейдіть за посиланням та намалюйте свій настрій.

Рис. Малюнки учнів

Учитель. Дякую за ваші малюнки, вони чудові!

III. Актуалізація опорних знань. Повідомлення теми уроку

Учитель. Сьогодні ми будемо говорити про забруднення навколишнього середовища. Це справді дуже важлива тема для кожного жителя нашої планети. Люди вже навіть не помічають, як перетворюють довкілля на сміттєзвалище.

За статистикою, Україна посідає перше місце в Європі за кількістю відходів на душу населення і є лідером з низки тяжких захворювань.

Мозковий штурм

Учитель. З'ясуємо причини. Як на вашу думку, через що страждає наша планета? (*Забруднення повітря та водойм, вирубування лісів, велика кількість відходів, низький рівень охочих сортувати сміття та інше*)

Поговоримо про кожну причину окремо та знайдемо шляхи вирішення або покращення ситуації, яка стосується забруднення навколишнього середовища.

Гасло нашого уроку: «Створимо чисте довкілля разом!»

IV. Практична робота із сервісом *Linoit*

Знайомство з віртуальною дошкою та її можливостями

Учитель. Зараз ми будемо працювати на віртуальній дошці *Linoit*. Впрограмовані стікери допоможуть нам краще та глибше розкрити тему уроку.

V. Узагальнення та систематизація знань учнів

Учитель. Пропоную вам виконати інтерактивну вправу «Сортування сміття» за посиланням (https://elpom.com.ua/sorted_by/sortuvannya-smittya-2) та виконати тест для самоконтролю.

Рис. Вправа «Сортування сміття»

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

Тест

1. Під час екскурсії ти натрапив на замулене джерельце. Що ти зробиш?
А) Нап'юся води й піду;
Б) очищу джерело від мулу;
В) обкладу камінням, щоб не замулювалося.
2. Існує вислів: «Вода дорожча за золото». Чому так говорять?
А) Води в природі більше, ніж золота;
Б) без води людина проживе не більше п'яти днів;
В) без води немає життя.
3. Яких правил треба дотримуватися, щоб повітря було чистим?
А) Не спалювати опале листя;
Б) не очищувати відпрацьовані гази;
В) користуватися екологічно чистим транспортом.
4. Чому ліс називають природним багатством?
А) Ліс дає людям будівельний матеріал;
Б) ліс дуже шумить під час вітру;
В) ліс очищує повітря.

VI. Підбиття підсумків уроку

Учитель. Пропоную створити «Заповіді збереження довкілля», якими ви будете керуватися.

Приклади пропозицій учнів

- Упровадження обов'язкової системи роздільного збору й сортування сміття.
- Створення заводів з переробки сміття.
- Створення сучасних очисних систем для стічних вод на підприємствах.
- Штраф за викидання сміття.
- Друге життя непотрібних речей.
- Організація суботників.
- Агітаційна робота.

Учитель. Сподіваюся, сьогодні усі зрозуміли, що доля нашої планети в наших руках та наших діях. Почнемо роботу з себе, а інші підтягнуться. Дякую за плідну роботу!

Додатки до уроку

«Екологічний урок-проект "Створимо чисте довкілля разом"»

Додаток 1

Робота з Whiteboard Fox

Whiteboard Fox — проста віртуальна дошка, схожа на аркуш у клітинку. Її основні функції — малювання, стирання і сканування

намальованого. Додатково можна додати текст, зображення та рівні лінії. Підходить для дистанційного уроку, бо всі зміни учасники бачать у реальному часі з невеликою затримкою. Учнів можна запросити за згенерованим посиланням без реєстрації.

Інструкція для вчителя

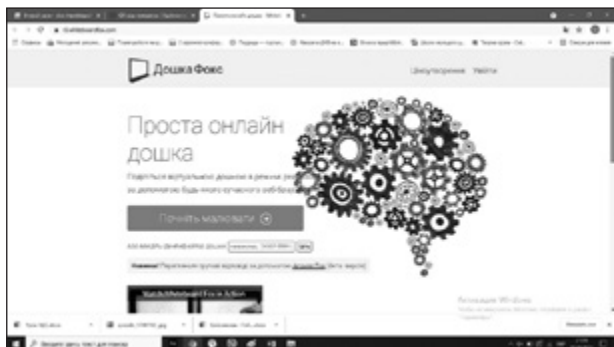
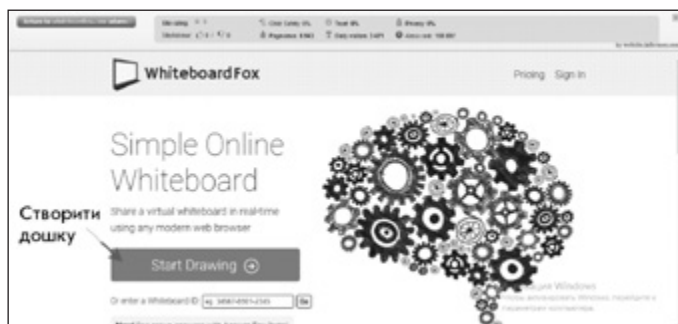

Рис. Головна сторінка сервісу *Whiteboard Fox*

Перед уроком перейдіть на головну сторінку за посиланням <https://r8.whiteboardfox.com> та виконайте наступні кроки.

Алгоритм роботи з *Whiteboard Fox*

1. На головній сторінці сайту натисніть кнопку «*Start Drawing*».

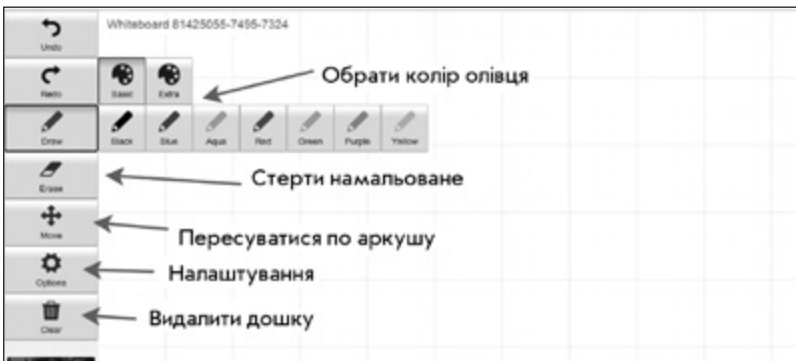
2. Ознайомтесь із налаштуванням режимів вашої віртуальної дошки:
 - дозволити учням малювати та стирати все, що є на дошці;
 - дозволити учням малювати та стирати тільки свою роботу;
 - дозволити учням тільки дивитися на роботу вчителя.

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

Після налаштування натисніть кнопку «Create Whiteboard».

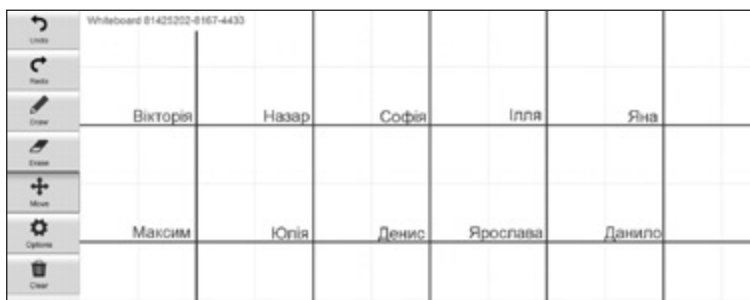
3. Ознайомтеся з інструментами аркуша. За допомогою них ви можете обрати колір олівця, стерти намальоване, пересуватися по аркушу (не малюючи), використовувати налаштування та видаляти аркуш.

4. За допомогою додаткових функцій у налаштуваннях є можливість додати текст і фото, отримати посилання для входу на цю віртуальну дошку, а також використати інструмент «лінійка» для креслення рівних ліній.

5. За бажання можна окреслити ділянку для кожного учня окремо та підписати її.

6. Щоб приєднати учнів до цієї дошки, необхідно просто скопіювати посилання та надіслати його учням.

Додаток 2 **Робота із сервісом Linoit**

Linoit — це безкоштовний сервіс, який працює в режимі віртуальної онлайн-дошки спільного використання. Він дозволяє розміщувати стікери з необхідними записами, зображення (фотографії), відео, посилання на файли різних форматів.

Усі об'єкти, розміщені на цій дошці, можна редагувати. За необхідності ви можете надати доступ до дошки всім, кому побажаєте, і працювати колективно.

Інструкція для вчителя

Алгоритм роботи вчителя з Linoit

1. Перейдіть за посиланням <https://en.linoit.com>.

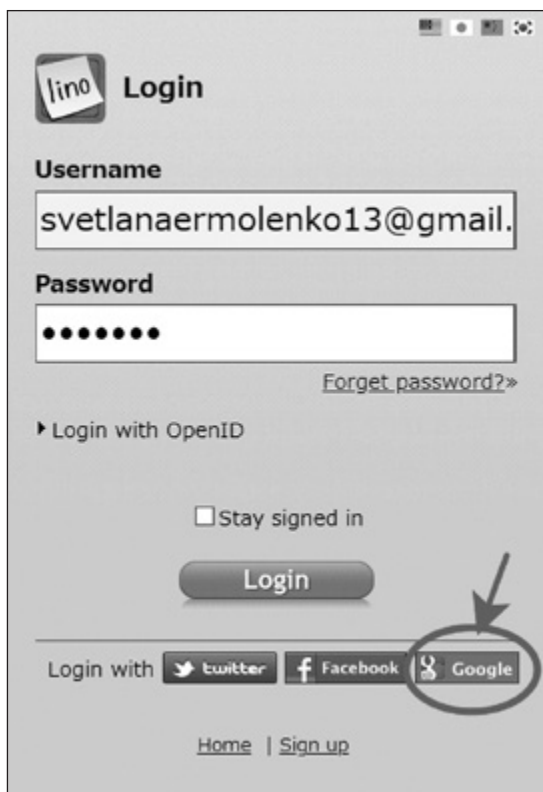

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

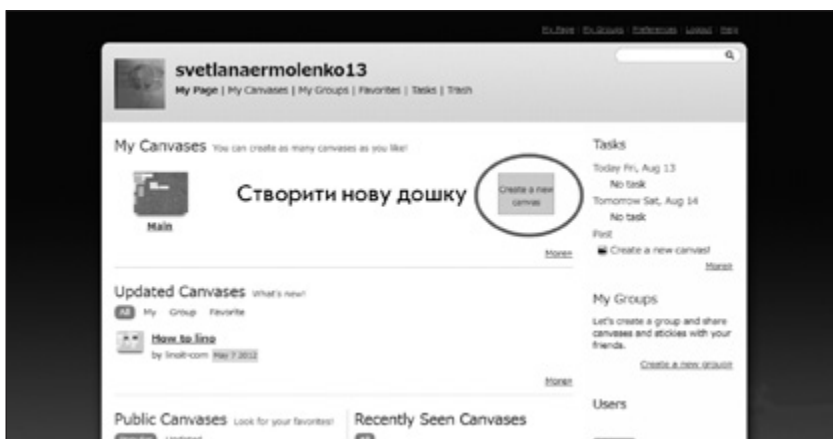
2. Для реєстрації натисніть кнопку «*Login*».

3. Зареєструйтесь на сервісі. Зручніше це зробити через авторизацію *Google*.

4. На своїй сторінці створіть нову дошку для спільного використання з учнями. Для цього натисніть на кнопку «*Create a new canvas*».

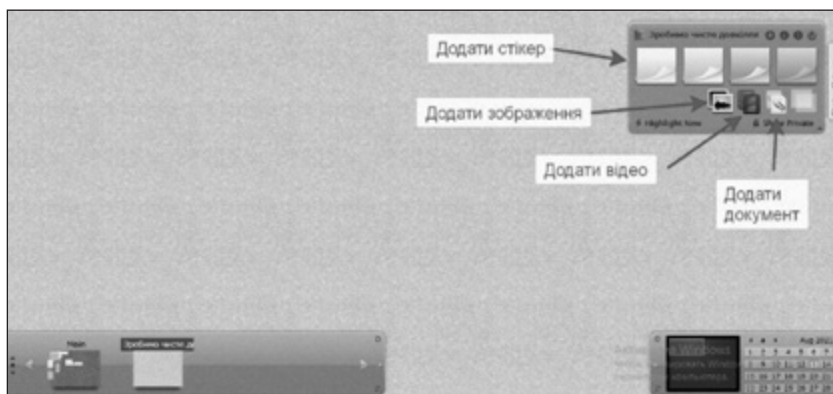
5. Ознайомтеся з налаштуванням дошки. Дайте їй назву, оберіть фон та встановіть режим перегляду дошки:
 - дошка доступна тільки вам;
 - дошка доступна іншим, але тільки для перегляду;
 - дошка доступна для використання всім.Натисніть на кнопку «*Create a canvas*».

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

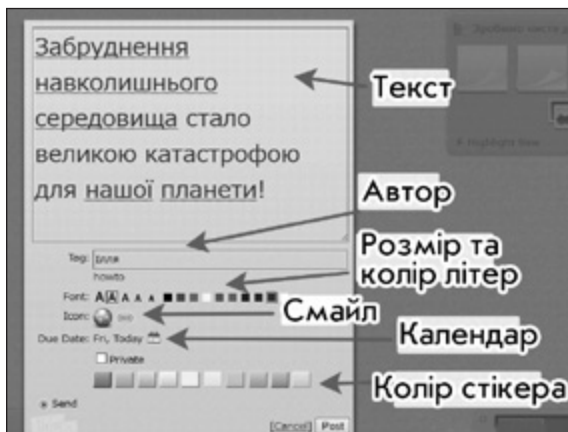
6. Ваша дошка готова! Ознайомтеся з інструментами та запрошуйте учнів до співпраці.

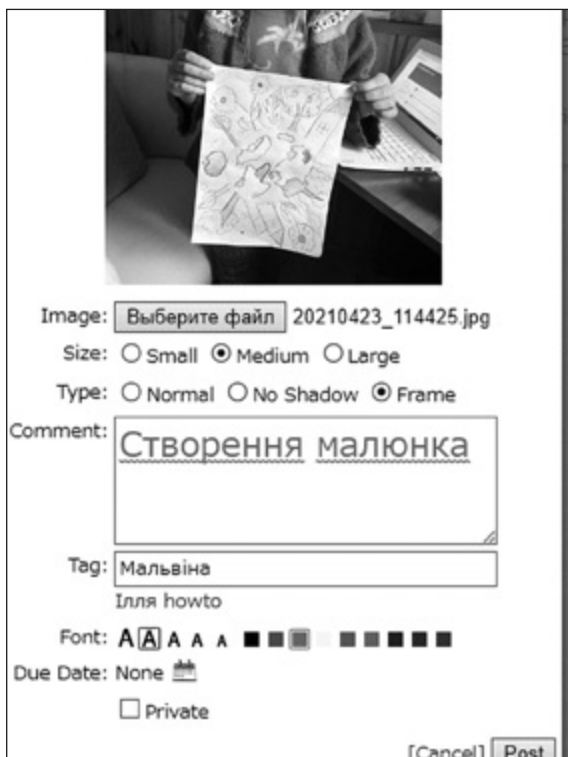
Додаток 3

Ознайомлення учнів з інструментами сервісу Lino

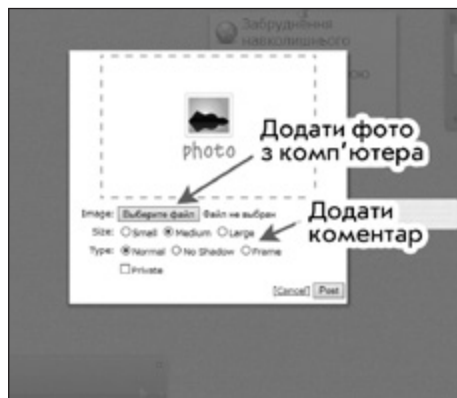
За допомогою інструмента «Стікер» учні можуть написати свої думки (текст), підписати стікер (ім'я або ключове слово) обрати розмір та колір літер, вставити іконку (смайл), встановити дату публікації та обрати відтінок стікера. Після завершення слід натиснути «post».

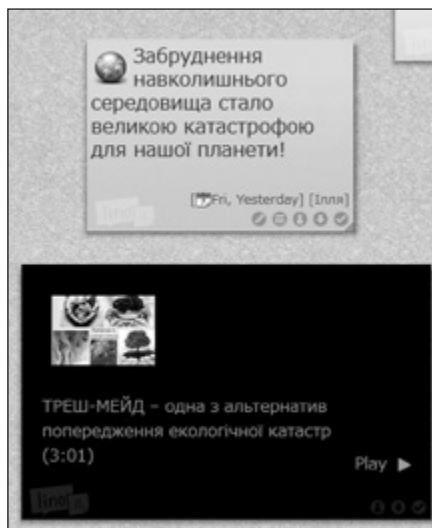
На віртуальну дошку можна додати зображення, завантаживши його з комп'ютера. Також можна обрати розмір фото та підписати його, натиснувши на кнопку «*frame*».

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

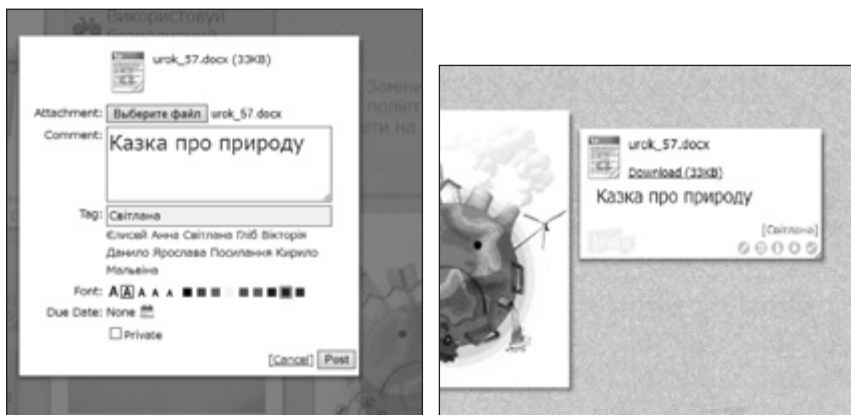

Додавання відео відбувається через копіювання будь-якого посилання з *YouTube*.

РОЗДІЛ II Досвід і практика дистанційного та змішаного навчання

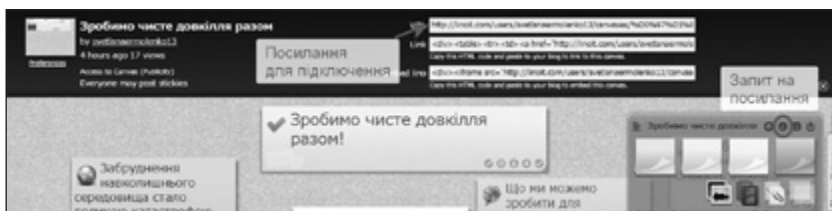
Є можливість додати документ з комп'ютера (презентацію або документ *Word*). Для того щоб переглянути документ, учасники мають його завантажити.

Усі стікери можна пересувати або закріплювати, змінювати їх розмір, редагувати або видаляти.

Запросити учнів можна за допомогою кнопки «І» (інформація), потрібно скопіювати посилання на дошку й надіслати його учням.

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

Додаток 4

Рекомендації щодо роботи із сервісом Linoit

Роботу з учнями можна організувати на свій розсуд. Це може бути:

- інформативна демонстрація для учнів (учитель сам додає стікери, фото, відео та пояснює матеріал);
- групова робота (діти об'єднуються в групи та додають стікери тільки окремої проблеми забруднення довкілля);
- індивідуальна робота (кожен з учнів може додати все, що стосується теми уроку).

Учні можуть ділитися своїми думками на стікерах, додавати фото, що демонструють їхню турботу про Землю, або інформативні відео.

Ось так може виглядати дошка наприкінці уроку.

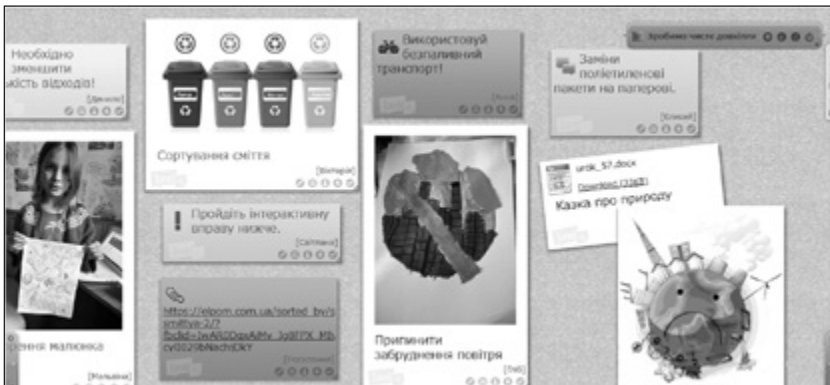
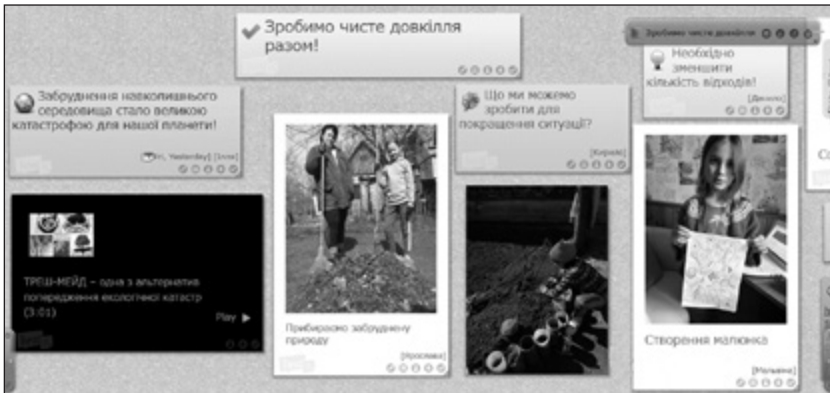

Рис. Результат роботи з дошкою Linoit

Додаток 5

Приклад послідовності наповнення дошки Linoit

1. Розподіл учнів на групи за причинами забруднення планети.

1 група. Забруднене повітря

Причини

- Забруднення повітря фабриками та заводами.
- Забруднення повітря від пожеж і спалювання опалого листя та сміття.
- Забруднення повітря вихлопними газами автомобілів.

Рішення: не спалювати опале листя, а робити компост; на фабриках і заводах установлювати очисні фільтри; користуватися екологічно чистими видами транспорту, більше ходити пішки або їздити на велосипеді, не вирубувати дерев, а висаджувати їх.

2 група. Забруднені водойми

Причини

- Забруднення водойм стічними водами підприємств.
- Засмічування берегів біля водойм.
- Забруднення водойм під час миття транспортних засобів.

Рішення: не засмічувати водойми та береги; фільтрувати відпрацьовану воду на промислових підприємствах; розчищувати джерела та дрібні водойми; не мити транспорт на берегах водойм.

3 група. Забруднений ґрунт

Причини

- Велика кількість сміття.
- Довготривалий час розкладання багатьох речовин.
- Неродючість ґрунту.

Рішення: не засмічувати землю; сортувати та переробляти сміття; прибирати довкілля, частіше влаштовувати суботники, висаджувати рослини.

2.2.5. ПРОВЕДЕННЯ САМОСТІЙНИХ ТА ДІАГНОСТИЧНИХ РОБІТ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

За Концепцією «Нова українська школа» важливим компонентом є оцінювальна діяльність, яка забезпечує компетентнісний та діяльнісний підходи. Освітня діяльність здобувачів освіти підлягає формувальному і підсумковому оцінюванню.

Контроль знань здобувачів освіти має здійснюватися згідно з освітньою програмою НУШ та календарно-тематичним планом, складеним учителем. За умов очної форми навчання це може бути педагогічне спостереження, опитування, тестування, робота

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

в зошитах для діагностичних робіт, а також робота з роздавальними картками для самостійного внесення відповідей.

Як здійснювати оцінювальну діяльність в умовах дистанційного навчання? Педагогічне спостереження в таких умовах може бути неточним, опитування вимагає багато часу, можуть виникнути різні перешкоди, пов'язані з інтернет-підключенням, робота в зошитах для діагностичних робіт неможлива, якщо ці зошити зберігають у класі. Але є вихід з будь-якої ситуації. До того ж здійснювати контроль знань необхідно та дуже важливо за будь-яких умов.

Оскільки дистанційна форма навчання спрямована на роботу з інтернет-ресурсами та різними вебсервісами, необхідно опробувати способи вирішення поставленої проблеми щодо здійснення контролю знань у незвичних умовах.

У своїй роботі під час дистанційного навчання використовувала різні способи перевірки рівня засвоєних знань школярів: самостійні, перевірні, діагностичні роботи, тестування здобувачів освіти з різних навчальних предметів та тем. Допоміжними засобами в цьому для мене стали освітній портал «Всеосвіта» та вебсервер *Live Worksheets*.

За допомогою освітнього порталу «Всеосвіта», зокрема розділу «Конструктор тестів», створювала власні тести для своїх учнів, спрямовані на закріплення або перевірку знань.

Приклади створених тестів

- Літературне читання: під час вивчення розділу про життя та творчість Тараса Григоровича Шевченка був створений тест на вісім запитань щодо основних відомостей про Т. Г. Шевченка (додаток 1).
- Українська мова: тестування на тему «Речення. Види речень» розроблено як діагностична робота, що містить 12 запитань (додаток 2).
- Українська мова: перевірна робота за рік, яка слугувала для перевірки засвоєних знань учнів (додаток 3).

Чим корисна така робота? Під час розробки тестів учитель власноруч:

- обирає:
- вид тестування (з однією правильною відповіддю або декількома, з полем для вводу тексту або заповненням пропусків у тексті, на встановлення послідовності або відповідності);
- кількість запитань;
- кількість відповідей;

- час на проходження тестування;
- встановлює оцінювання кожного запитання.

Після виконання тесту дитина може одразу бачити свій результат. А вчитель може відстежувати витрачений час, результат тестування (кількість правильних та неправильних відповідей), номер завдання, у якому здобувач освіти припустився помилки, статистику проходження тесту учнями класу. У той саме час здобувач освіти та вчитель можуть аналізувати прогалини в знаннях, а потім ліквідувати їх та вдосконалювати знання. Величезним плюсом є те, що діти можуть проходити тестування в синхронно-му та асинхронному режимах.

Рис. Сторінка з тестом

Рис. Результати роботи учнів

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

Справжнім «порятунком» під час організації контролю знань на основі діагностичних робіт для здобувачів освіти стало створення інтерактивних аркушів. Вебсервер *Live Worksheets* дозволяє у звичайних робочих матеріалах, поданих у форматі *pdf*, *docx*, *jpg*, створити інтерактивний аркуш, який можна надіслати здобувачам освіти і перевірити рівень засвоєних ними знань. Це чудова альтернатива зошитам для діагностичних робіт або роздавальним карткам. Основна сутність завдань спрямована на заповнення пропусків на цьому аркуші. Такі аркуші можна використовувати під час вивчення математики, української мови та інтегрованого курсу «Я досліджую світ». Програма самостійно перевіряє роботу та виділяє правильні й неправильні відповіді. Здобувач освіти може самостійно подивитися на перевірену роботу, проаналізувати помилки та виконати роботу ще раз. Це допомагає дотримуватися мотиваційного судження щодо роботи учня. На початку роботи із сервісом *Live Worksheets* пропонує дітям ознайомитися з інструкцією щодо заповнення інтерактивного аркуша (додаток 4).

Додатки

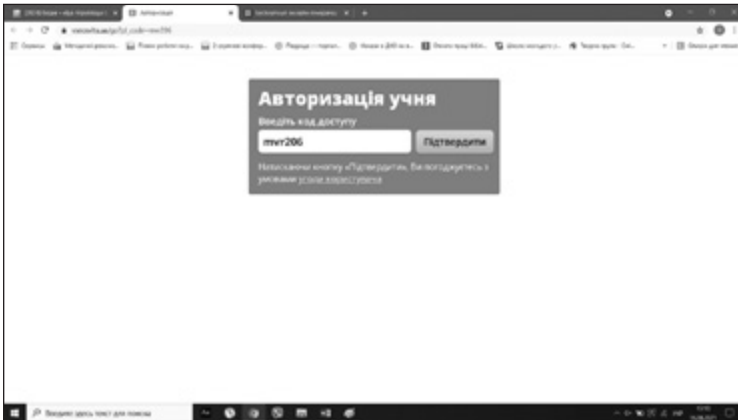

Рис. Сторінка авторизації учня для проходження тестування

Додаток 1

Тест з літературного читання

Розділ «Життя та творчість Тараса Григоровича Шевченка».

Основні відомості про Т. Г. Шевченка.

Додаток 2

Тест з української мови

Тема: «Речення. Види речень».
Діагностична робота.

Додаток 3

Тест з української мови

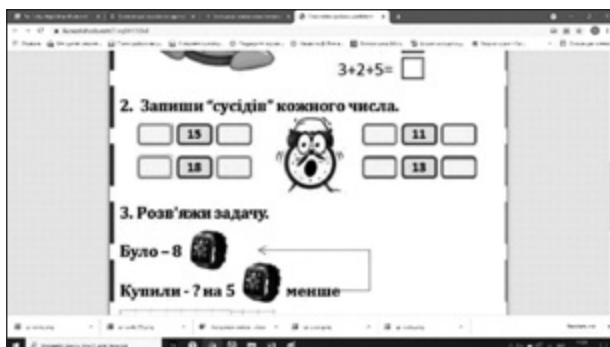
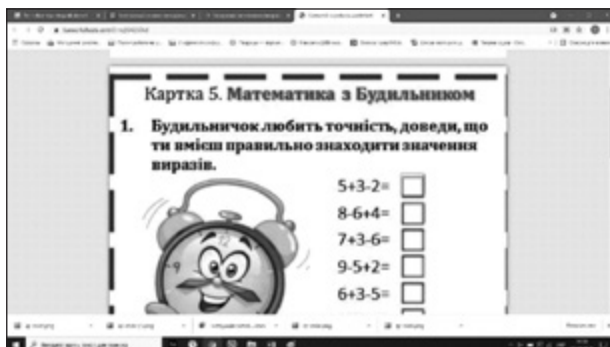
Перевірна робота за рік.

Додаток 4

**Інструкція для учнів щодо заповнення
інтерактивного аркуша**

1. Перейти за посиланням <https://rnk.com.ua/101193>.
2. Заповнити пропуски у виділених частинах (вписати свої відповіді).

2.2. Використання інтернет-ресурсів під час дистанційного та змішаного навчання

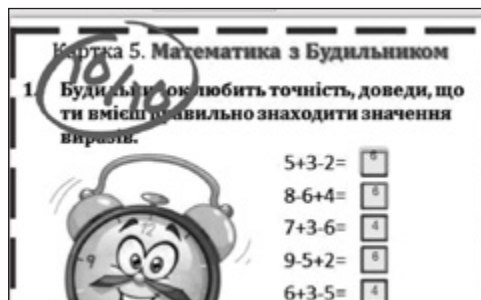

- Після завершення опрацювання інтерактивного аркуша натиснути на кнопку **FINISH** наприкінці сторінки.

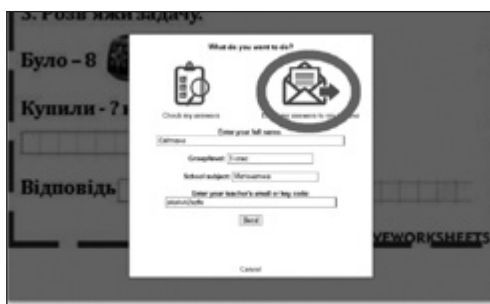

- Після завершення роботи є два варіанти дій. Ви можете:
 - переглянути свій результат;

- б) надіслати роботу на перевірку автору. Слід указати своє ім'я, клас, предмет та код учителя.

Безумовно, різноманітні форми дистанційного навчання не замінять навчання, зокрема й контролю знань, в очній формі. Проте, сучасні інтернет-ресурси надають можливості для зручного проведення перевірних робіт під час дистанційного та змішаного навчання.

ПИТАННЯ ДО САМООЦІНЮВАННЯ, САМОПЕРЕВІРКИ

1. У чому позитивний вплив використання освітніх інтернет-сервісів на дітей?
2. Чи можливе оцінювання робіт учнів на онлайн-платформах?
3. Дайте характеристику інтернет-ресурсу *WriteReade*.
4. Які елементи можуть міститися на сторінках віртуальної книжки?
5. Наведіть приклади тематики (на власний розсуд) віртуальних книжок на платформі *WriteReade*.
6. Розкрийте сутність поняття «віртуальна дошка».
7. Які режими користування мають віртуальні дошки?
8. Чи можуть учні одночасно працювати на одній дошці?

2.3. Гейміфікація в умовах дистанційної освіти молодших школярів

9. Порівняйте властивості віртуальних дощок *Whiteboard Fox* та *Linoit*.
10. Чи можна використати віртуальну дошку для проведення проєктної діяльності?

2.3. ГЕЙМІФІКАЦІЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

О. А. Блізнякова

2.3.1. ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ФОРМА ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ

Події минулого навчального року привернули увагу суспільства до технологій дистанційного навчання: на кілька місяців було унеможливлено очне навчання. Єдиною доступною формою в системі освіти стало дистанційне навчання. Перші спроби та практики дали чітке розуміння: дистанційне навчання — це насаперед навчання, але не розважання учнів засобами ІКТ.

Такий виклик мобілізував освітянську спільноту на переформування звичної класно-урочної системи навчання в дистанційний супровід навчальної діяльності учнів. Це в свою чергу привело до зміни методів викладання матеріалу, формування навчальних навичок та моніторингу якості опанування програмового матеріалу.

За таких умов одним із дієвих способів організації дистанційного навчання молодших школярів стає гейміфікація — перетворення освітнього процесу на гру, використання ігрового мислення й динаміки ігор для розв'язання завдань. У цьому контексті під гейміфікацією в початковій освіті розуміємо впровадження ігор, ігрових технологій та практик з освітньою метою. Використання інтернет-сервісів дозволяє урізноманітнити дидактичні матеріали для мережевої навчальної діяльності з акцентом на інтерактивних форм. Таким чином, поєднання досягнень розвитку цифрових технологій з ігровою діяльністю, притаманною учням початкової школи, задіяння хмарних технологій, гаджетів, мобільних застосунків, електронно-цифрових пристроїв допомагає оновити форми очної та дистанційної взаємодії під час активізації пізнавальних процесів. Ігрова діяльність захоплює та веде молодших школярів в уявне інформаційне середовище, викликаючи цікавість до вивчення навчального матеріалу. Учні не відчують, що їх перевантажують інформацією, жодним чином не пов'язаною з реальним життям. Вони грають і так пізнають навколишній світ.

Упроваджуючи онлайн ігрові технології в освітній процес кожен педагог має чітко усвідомлювати, що гейміфікація — це не

занурення в тривимірний віртуальний світ і не ігри під час освітнього процесу. Це допоміжний інструмент, що допомага підвищити пізнавальну активність і мотивацію учнів, насамперед в умовах дистанційного навчання.

Попри великий педагогічний досвід і знання різноманітних технологій та засобів навчання в перший місяць упровадження дистанційного навчання виникало багато запитань.

- Як донести інформацію та сформувати вміння й навички дітей відповідно до Державного стандарту?
- Як підтримати тих дітей, які не мають дієвої підтримки від батьків через різні причини (від завантаженості батьківів за основним місцем роботи до елементарної відсутності в татусів-матусь знань щодо ефективного навчального спілкування)?
- Як підготувати учнів до переходу до наступної ланки освіти середньої школи, коли обсяг навчального матеріалу для самоопрацювання значно збільшиться?

Поступово завдяки спілкуванню з колегами, перегляду методичних публікацій, участі в онлайн-навчанні для педагогів складався власний практичний досвід організації дистанційного навчання, керівництва освітньою діяльністю учнів та забезпечення методологічної підтримки батьків. Ми з дітьми почали опанувати гібридне навчання: зустрічаємось у синхронному режимі (відеоконференції ZOOM та Viber, індивідуальні відеодзвінки тощо) і водночас застосовуємо асинхронне навчання (учні з батьками самостійно планують своє навчання, зважаючи на ті чи інші умови). Так сформувалася система інтерактивних конспектів, кейс-уроків та інтерактивних робочих аркушів для учнів.

2.3.1.1. Інтерактивний розклад занять

Інтерактивний розклад занять — таблиця, що створена у форматі Word і містить розклад навчальних занять з інструкціями щодо опанування навчального матеріалу.

14 травня

Дайте сьогодні маленьке відпочинки пресвятому цілювальному танцю

← Після на малюнок заповніть всі порожні клітинки

Урок	Ситуація та завдання	Повторення та обговорення с. 114 – 115	Диференційовані завдання
Українська мова		<ul style="list-style-type: none"> • ЗМІ – розширене дієслово у двох статках. Знаходження діє (Відеоурок) для • В дієслові звертають до назви особи • Прочитайте слово МАЛЕНЬКО як чужий мовою • РП – порівняйте у сполученні всіх слів 	<ul style="list-style-type: none"> • ЗМІ – створення текст, розширення дієслів • відомості дієслів • укажіть діє, яку вони сполучають, зазначте ім'я, місцеуказник – ст

Рис. Приклад інтерактивного розкладу

2.3. Гейміфікація в умовах дистанційної освіти молодших школярів

Таку форму було розроблено для зв'язку з батьками учнів початкових класів. Напередодні навчального дня батьки мали змогу оцінити обсяг навчального матеріалу, необхідність технічної підтримки дитини та спланувати свій час, щоб за потреби надати їй допомогу. Зазначимо, що така форма супроводу дистанційного навчання є доцільною, якщо учень/учениця тривалий час хворіє. Під керівництвом учителя й за підтримки батьків дитина «не випадає» з освітнього процесу, а, повернувшись до класу, має уявлення про матеріал, що вивчається.

2.3.1.2. Інтерактивний конспект

Інтерактивний конспект — це документ, створений у форматі звичайного документа *Word* за допомогою гіперпосилань на практичні вправи. (Найкраще після створення виконати збереження документа у форматі *pdf*).

Таким чином учні мають кероване навчання (друковану інформацію, інструкції, практичні вправи) і мінімальну залежність від якості інтернет-послуг. Завдяки такому поданню інформації діти також мають можливість опановувати навчальний матеріал під час хвороби. А в умовах дистанційного навчання — це допомога батькам: вони знають, яку інформацію та в яких обсягах має опанувати дитина.

Харчування і здоров'я

Доброго дня, чотирихвилинка!
Професорсько-викладацька група кафедри з'ясувала, що з'явилась книга «Здоров'я».

Зацікавлені харчування і здоров'я буде повний курс в домашню. Любо цікаво, що в її матеріальному наповненні буде логічне розуміння і розуміння, досвід історії, шкідливі звички, певна практика і діалог.

Отже, пропонуємо ознайомитись:

- ✓ Дізнатися про вікові вимоги до харчування та необхідності харчування;
- ✓ встановити основні критерії раціонального харчування;
- ✓ навчитися визначати збалансованість харчового раціону.

Виконайте завдання та дотримуйтеся дієвих та ефективних рекомендацій щодо раціонального харчування.

Завдання 1

- Пригадайте, які продукти харчування ви вважаєте цукровими.
- Як часто ви дозволяєте собі їсти «некорисні» їжу, фаст фуд?
- Перегляньте свою відповідність щодо корисної та некорисної їжі – переберіть за посиланням та виконайте вправу:

<https://brainiacworksheets.com/worksheets/4328>

Завдання 2

- Харчування збільшує життєвостійкість організму та є безкоштовним способом покриття потреби. Як необхідні організму речовини надійно отримати з їжі, яку споживає. Як їсти правильно, не замислюючись над тим, для чого потрібні нам ці речовини, у якому вигляді необхідно їсти їжу.
- що необхідно організму для нормального росту та розвитку?
- Перегляньте відеоролик та скажіть, як часто в своєму харчовому раціоні зустрічаються названі продукти:

https://www.youtube.com/watch?v=OL_uQFMBHdE

Завдання 3

- Розкажіть коротко, як це буде працювати, проаналізуйте з батьками:

<https://brainiacworksheets.com/worksheets/4328>

Рис. Сторінка інтерактивного конспекту

Для створення навчальних ігрових вправ найкраще використовувати сервіси, що швидко завантажуються як у комп'ютері/планшеті, так і на смартфоні. Наприклад, *LearningApps.org* або *Wordwall.net*. На сьогодні ці сервіси мають у вільному доступі велику добірку навчальних вправ (тести, кросворди, логічні ланцюжки, вправи на відповідність, розподіл за ознаками тощо). Учитель має можливість обрати потрібне навчально-ігрове завдання серед запропонованих варіантів, внести корегування в готові вправи або за шаблоном розробити власний ігровий ресурс для свого конспекту.

2.3.1.3. Кейс-урок

Кейс-урок — це навчальний матеріал, структурований в особливому форматі, що системно відтворює розділи шкільної програми й додаткову інформацію за її межами. Він може бути представлений у паперовому вигляді (може містити графіки, таблиці, ілюстрації, діаграми) або у вигляді мультимедіа-кейсу (може містити фільми, відео- та аудіоматеріали).

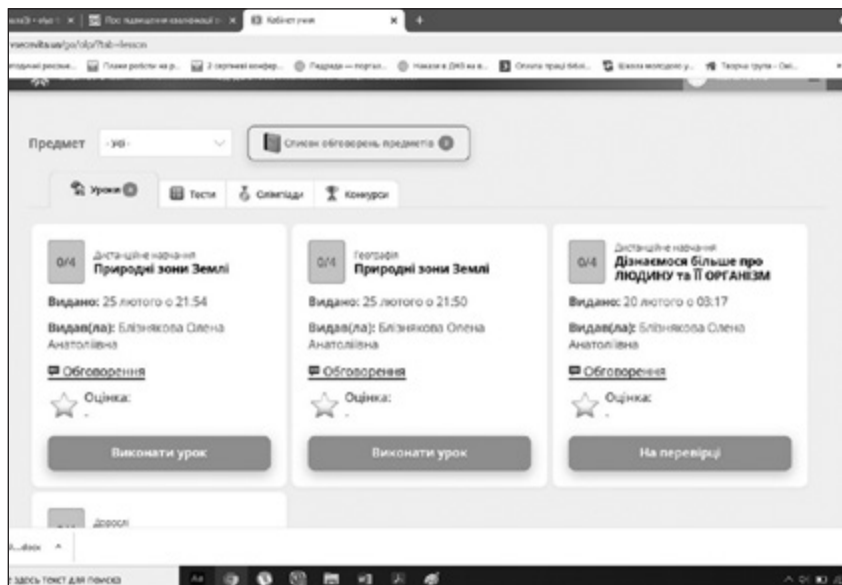

Рис. Сторінка кейс-уроку

В умовах дистанційного навчання кейс-уроки можуть бути розміщені на освітніх платформах у вигляді блогу, інтерактивної сторінки, сайту тощо.

2.3. Гейміфікація в умовах дистанційної освіти молодших школярів

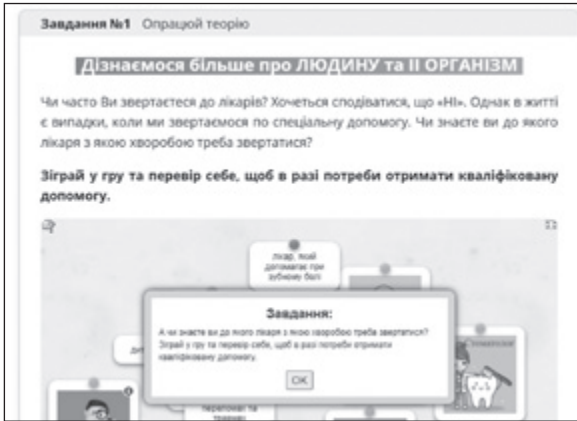

Рис. Інтерактивна сторінка кейс-уроку

За типом і спрямованістю кейси можна розподілити на тренувальні, навчальні, аналітичні, дослідницькі, такі, що систематизують інформацію. Ураховуючи вікові особливості вихованців, обираю переважно *ілюстративний кейс* (або *описовий*): він полегшує учням розуміння теоретичних положень навчального матеріалу. Використання кейсу наприкінці вивчення розділу навчального предмета дозволяє учням зрозуміти, як можна застосовувати здобуті на уроках знання.

Під час дистанційного навчання урок-кейс викладаю у вигляді навчального матеріалу із додаванням інтерактивних завдань на відпрацювання навичок або відеороликів для унаочнення.

На відміну від інтерактивного конспекту кейс-урок є комплексним поданням навчального матеріалу з теми: тобто інформація, відеоролики та навчальні ігрові вправи охоплюють весь розділ програми, а не окремий урок. Це дає можливість учням пригадати вивчене. За умови використання технології «перевернутий клас» така форма самостійного ознайомлення з новим матеріалом найбільш придатна для молодших школярів.

На сьогодні вже існують освітні платформи, що містять готові розробки з використанням кейс-технології, як наприклад *Edu Future 7W* (www.edufuture.biz/ua). Ця платформа пропонує матеріали як у відкритому доступі, так і за оплату. Перевагою роботи з *Edu Future 7W* є можливість навчання створювати кейс-уроки під час вебінарів, які проводять спеціалісти.

Можливість створювати власні кейс-уроки надає освітня платформа «Всеосвіта» (vseosvita.ua) у розділі «Уроки». За допомогою цього сервісу можна створювати кейс-уроки, призначати

їх для окремого учня, групи дітей або класу загалом, перевіряти домашні роботи, спостерігати за прогресом виконання завдань тощо. Функціонал ресурсу досить гнучкий, що дозволяє вбудувати відео, зображення та інтерактивні завдання з інших сайтів. Наприклад, до уроків можна додати кросворд з платформи *LearningUps*, пазл із сайту *Jigsawpuzzl*, відеоролик з *YouTube* або сервісу *MozaBook*. І, звичайно, досить зручно в урок інтегрувати тести, створені безпосередньо на платформі «Всеосвіта».

На жаль, використання таких кейс-уроків можливе тільки в онлайн-режимі, отже, в умовах нестійкого інтернету або за його відсутності застосування такого супроводу дистанційного навчання учнів ускладнено.

2.3.1.4. Інтерактивний робочий аркуш

Інтерактивний робочий аркуш — це вебсторінка із навчальним матеріалом (відео, зображення, текст), на основі якого учні виконують завдання. Після закінчення здійснюють перевірку.

Сервіс *LIVEWORKSHEETS* (www.liveworksheets.com) дозволяє «оживити» друковані навчальні матеріали. Завдяки цьому ми маємо можливість удосконалювати робочі матеріали, створені у форматах *docx*, *pdf*, *jpg* і *png*: звичайні сторінки перетворюються на інтерактивний матеріал для самоперевірки.

Можна створювати робочі аркуші, які містять кілька типів завдань:

- додавання текстових полів для введення тексту;
- вибір правильної відповіді;
- вікторина з вибором правильної відповіді;
- зіставлення;
- перетягування правильної відповіді;
- завдання на прослуховування;
- завдання на вимову;
- відкриті запитання;
- додавання *mp3* файлів;
- додавання відео з *YouTube*;
- додавання посилань.

Платформа вже містить у вільному доступі добірку робочих аркушів з багатьох навчальних предметів. Разом з тим кожен може створити власний інтерактивний аркуш за сторінками підручників чи зошитів з друкованою основою, що допоможе організувати супровід вивчення матеріалу під час дистанційного навчання.

2.3. Гейміфікація в умовах дистанційної освіти молодших школярів

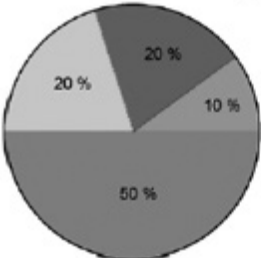
ДАВАЙТЕ ПРИГАДАЙМО!

ПРИГАДАЙ «Чинники нашого здоров'я»:
визнач, які літери позначені малюнками, й напиши їх у відповідних клітинках:

А В И К Н С Т Ь	Е Ж И Р М Я Н Д	Х	Л О К І Е Г Я
1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4
5	5	5	5
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10

Кожен чинник має свою частку впливу на наше здоров'я

ПРИГАДАЙ «Вплив чинників на наше здоров'я»:
підпиши в діаграмі частку кожного чинника – перетягни підпис на відповідну частинку діаграми

- Умови навколишнього середовища
- Сладковість
- Медичне обслуговування
- Спосіб життя

Рис. Сторінка інтерактивного робочого аркуша

Сервіс *LIVEWORKSHEETS* пропонує навчальні інструкції, які допомагають новачкам створювати власні робочі аркуші. Нехай вас не лякає англійськомовний інтерфейс — відеоролики до кожної інструкції унаочнюють інформацію, що допомагає з легкістю відтворити необхідні дії.

Різновидом інтерактивного робочого аркуша є інтерактивний плакат, який за допомогою гіперпосилань містить добірку навчальних ігор і є гарним помічником для проведення діагностичних робіт за навчальний рік.

Приклади інтерактивних робочих аркушів

Математика

СЬОГОДНІ ДЕНЬ МАТЕМАТИКИ

Тож давай пригадаймо, які знання ми отримали та якими математичними вміннями навчилися користуватися.

Завдання виконуй у своєму темпі та у будь-якому порядку! Яскраве слово кожного завдання човик послышок на математичну гру. За бажанням – приклей фото зніти результати

Завдання 1: потребуємомє додзвати та відкємзати

Завдання 2: вміння орієнтуватися у часі допоможе нам не запіююватися

Завдання 3: чи не забули таблицю множення?

Завдання 4: ускладнюємо завдання – знаєи таблицьки допоможе розв'язувати приклади з більшими числами

Завдання 5: шодня нам приходитьсь шось порівнювати чи вимірювати – тож потребуємомє

Завдання 6: нещодавно ми дізналися, що крім цілих чисел є й частинки – дроби: пригадаємо, як вони записуються та як читаються

Завдання 7: пригадаємо, як питаньки до задач підказують про необхідну математичну дію

Завдання 8: навіть влітку математика тобі потрібна, адже кожного дня ти стачи покупиш, тому швидко розраховувати вартість покупки дуже гарне вміння

В Сухопутнійській сказці: *Математику очини мислити й разом з тим всіма віру в безмежні сили людського розуму.*
Тож не забувай влітку тренувати свій розум!

Завдання 1

430 + 80	280 - 130	<input type="text"/>	760	<input type="text"/>	450
600 - 60	330 + 120	<input type="text"/>	550	<input type="text"/>	230
700 - 30	140 + 320	<input type="text"/>	510	<input type="text"/>	260
600 - 50	280 + 70	<input type="text"/>	150	<input type="text"/>	350
490 + 40	370 - 110	<input type="text"/>	540	<input type="text"/>	460
350 + 410	670 - 440	<input type="text"/>	530	<input type="text"/>	670

2.3. Гейміфікація в умовах дистанційної освіти молодших школярів

Завдання 2

Враження про цей тест

Тобі сподобався матеріал?

Так Ні

Все було зрозуміло?

Так Ні

Потрібні додаткові роз'яснення?

Так Ні

Тестування на тему «Котра година?» пройдено!

Ваше придбання: 1288360

11 серпня 2017 року в 12:54

Правильних відповідей: 7 з 7

Сайт-тест: 12 з 12 балів (Зарезервовано)

Робота над помилками

Враження про цей тест

Тобі сподобався матеріал?

Так Ні

Все було зрозуміло?

Так Ні

Потрібні додаткові роз'яснення?

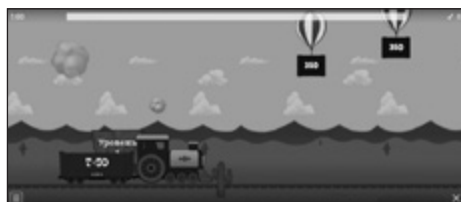
Завдання 3

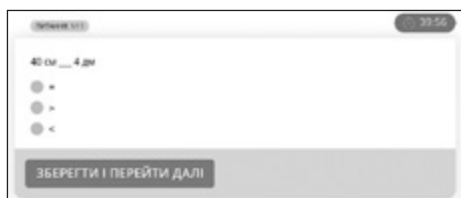
2.3. Гейміфікація в умовах дистанційної освіти молодших школярів

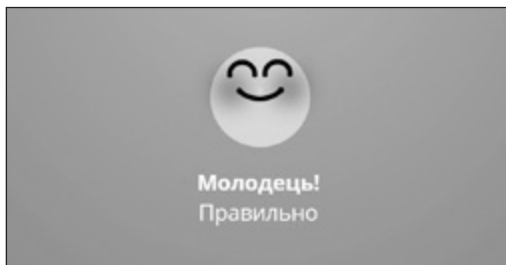

Завдання 4

Завдання 5

Завдання 6

Завдання 7

Завдання 8

2.3. Гейміфікація в умовах дистанційної освіти молодших школярів

	Ціна	Маса	Вартість
	однакова	8кг	64грн
		2кг	?грн

Українська мова

Слово до слова — зложиться мова

Пригадаємо наші уроки: потренуємося у мовних вправах

Виконуйте завдання у будь-якому порядку. Смайлики допоможуть перейти до завдання (натисніть на них).

Буде бажання – прислайте фото звітк: мені так хочеться дізнатися про ваші успіхи!!!

Пограємо та пригадаємо

ПРИКМЕТНИК
який? яка? яке? які?
чий? чия? чий? чіє?

ДИСЛОВО
що робити?
що зробити?

ТЕКСТ

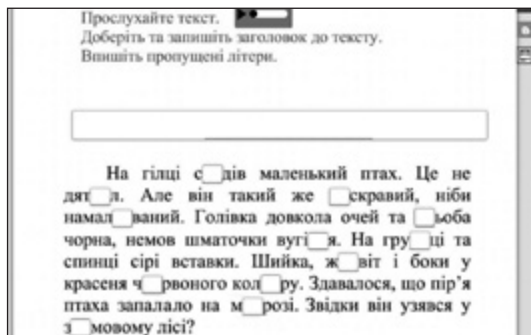
ІМЕННИК
хто? що?

ОРФОГРАМА

РЕЧЕННЯ

СЛУЖБОВЕ СЛОВО
встає, без, в (у), між (між),
для, до, з (із), зі, зо(з), за,
на, над (над), під,
о (об), через

Текст

Прикметник

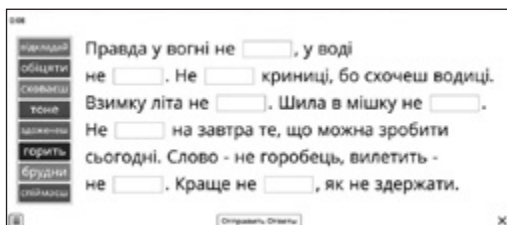
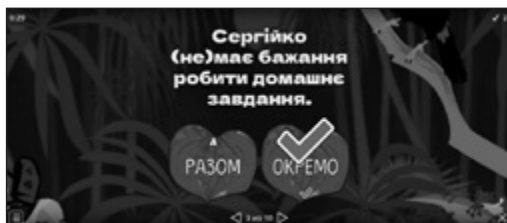

Орфограма

2.3. Гейміфікація в умовах дистанційної освіти молодших школярів

Дієслово

Читання

Ми любимо читати!
3 клас

Ви тепер більше знаєте творів українських письменників, потрапили в різні країни. І навіть, самостійно спробували скласти вірш.

Сьогодні ми пригадаємо найцікавіші наші уроки читання:

- Використовували за допомогою (просто витискали на найкраще слово у твоїх записках!)
- Листо є бажання - пришліть мені фото своїх досягнень за виконання записки, хочу також радіти за твої перемоги!

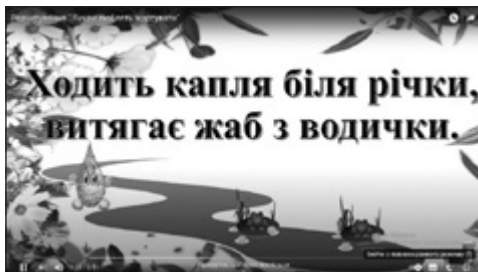
Завдання 1
Як завжди, давайте проведемо **розмітування**: всієї вірші нам допоможуть

Завдання 2
Відвідайте **Літературний музей** та допоможіть відновити його експонати.
Після кожного завдання - написати «ЗАХИТИ» та порисувати лист «якщо» «якщо» «якщо»

Завдання 3
Український народ славется своїми дотепними приказками та прислів'ями. **Пригадайте їх**
З'єднай лівий і правий частини (як писати листи?) та історію (як писати листи?).
Води ти не пиймай - води об'їдаються. Щоб парувати лаву - написати їй свою «смілку» та переказати не обурюючи, але так не писати на парубка літа.

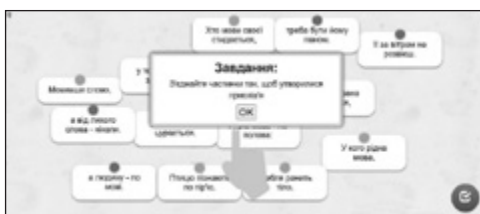
Завдання 1

Завдання 2

Завдання 3

2.3. Гейміфікація в умовах дистанційної освіти молодших школярів

2.3.1.5. Блог учителя

Блог учителя — це методичний вебресурс, де педагог ділиться своїми методичними наробками та корисними для колег і батьків посиланнями. Через публічність матеріали блогу доступні для читання, і є можливість залишати до записів коментарі, що забезпечує зворотний зв'язок із батьками та колегами.

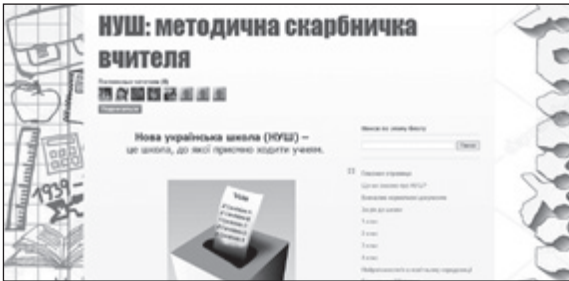

Рис. Сторінка блогу вчителя

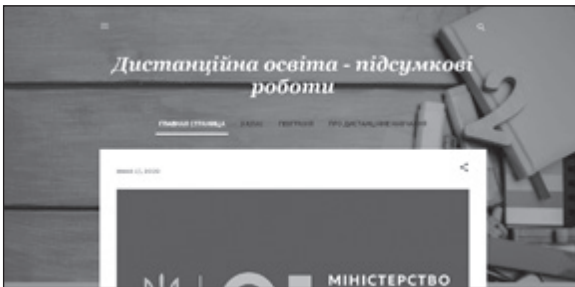

Рис. Сторінка блогу вчителя

Блог — це особиста сторінка в інтернет-мережі, яку можна вести й оновлювати в зручний для себе час. Для вчителів блог має переваги порівняно з можливостями зберігання інформації на диску комп'ютера/планшета:

- не потрібно роздруковувати велику кількість необхідної навчальної інформації;
- заощаджується час, матеріали й кошти;
- не потрібно турбуватися про місце для зберігання інформації.

Блог можна використовувати для розповсюдження навчальних матеріалів або посилань на них не тільки під час дистанційного навчання: матеріали доступні для учнів як у школі, так і вдома. Якщо учні молодшої школи ще не мають навичок спілкування з учителем через блог, то їхні батьки можуть отримувати

консультації, брати варіанти розвивальних завдань, користуватися посиланнями на навчальні відео чи літературні джерела — це також гарна допомога відповідальним батькам.

Блог існує у віртуальному середовищі з 1998 р. й отримав велику популярність серед користувачів, тому що для його створення й оновлення не потрібні спеціальні знання з комп'ютерних технологій і програмування. Створення особистого блогу — це справа десяти хвилин: володіючи мінімальними користувацькими навичками, ви можете створювати блог відповідно до потреб (збереження нормативної та методичної інформації, добірок завдань та розробок сценаріїв).

Отже, виконайте кілька кроків і ви отримаєте власний електронний ресурс.

Алгоритм створення блогу

1. На платформі *Blogger* уведіть адресу своєї електронної пошти й пароль.
2. Створіть акаунт у *Google*, якщо ви ще не маєте його, або активуйте, якщо акаунт створено.
3. Оберіть шаблон, що подобається.
4. Дайте блогу назву.
5. Оберіть дизайн: добірка шаблонів, кольорових рішень, шрифтів до ваших уподобань.
6. Блог готовий, можна наповнювати його корисною для себе та ваших дописувачів (колеги, батьків, учнів) інформацією.

Якщо ви є прихильником освітньої платформи «Всеосвіта», то можете скористуватися можливостями цього сервісу та створити власний блог саме тут. Знаходяться блоги у вкладці «Інструменти педагога», а записи блогів поділені по місяцях. Блоги на «Всеосвіті» пропонують величезне різноманіття функціоналу, завдяки якому можна ділитися цікавими новинами з однодумцями, зберігати файли різних форматів, писати власні статті, обмінюватися досвідом з освітянами, створювати уроки та багато іншого.

2.3.2. ІНТЕРАКТИВНІ ОНЛАЙН-РЕСУРСИ, У ЯКІ НАЙЛЕГШЕ ІНТЕГРУЮТЬСЯ НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Web-сервіси в освітньому процесі — це сьогодні нагальна потреба для вчителів, які прагнуть оптимізувати процес навчання, зробити його більш ефективним і цільовим для навчання.

Використання інтернет-сервісів, дозволяє урізноманітнити дидактичні матеріали для мережевої навчальної діяльності з акцентом на інтерактивних форм.

LearningApps.org

LearningApps.org — онлайн-сервіс, який дозволяє створювати інтерактивні вправи. Їх можна використовувати як індивідуальні завдання для учнів. Виконання вправ полягає в інтерактивній роботі з об'єктами, розміщеними на екрані, тому використання ресурсу можливо за онлайн-навчання.

Українську мову зараз додано до переліку мов інтерфейсу сервісу, що значно полегшує його сприйняття та створення вправ: перекладені загальні текстові рядки та всі рядки, що стосуються різноманітних вправ.

На сайті доступна велика база завдань, розроблених учителями з різних країн для всіх предметів шкільної програми. Кожен із ресурсів можна використати на своєму уроці, змінити під власні потреби, розробити схожий чи зовсім інший навчальний модуль.

Усі вправи поділено на категорії, що відповідають виду завдання, яке мають виконати учні:

- вибір;
- розподіл;
- послідовність;
- заповнення;
- онлайн-ігри;
- інструменти.

У кожній групі доступно кілька шаблонів вправ, опис та зразки яких можна попередньо переглянути перед тим, як створити власний навчальний ресурс.

Інтерфейс сервісу інтуїтивно зрозумілий, ознайомлення з ним потребуватиме лише кількох хвилин. Як це зробити найбільш оптимально? Особистий досвід навчання роботи з цим сервісом нових користувачів свідчить про доцільність наступної послідовності дій.

Алгоритм роботи із сервісом LearningApps.org

1. Роботу слід розпочати з реєстрації на сайті <http://learningapps.org/>, що дозволить не тільки переглядати колекцію зібраних інтерактивних вправ, а й створювати і зберігати власні.
2. Корисним кроком буде ознайомлення з короткою вбудованою довідкою щодо роботи із сервісом, яка доступна у верхній лівій частині екрана (рис. 1).

Рис. 1. Інтерфейс сервісу *LearningApps*

3. Наступним кроком має бути ознайомлення з колекцією зібраних інтерактивних вправ, яка доступна після натискання кнопки «Всі вправи» у верхній частині екрана (рис. 1). У вікні вкладки «Всі вправи» представлені різні предметні категорії (рис. 2); вибравши відповідну категорію, ми переходимо до наступної сторінки, на якій будуть представлені конкретні теми обраної категорії. Можна конкретизувати свій запит, вказавши в полі «Пошук» ключові слова й уточнивши, що саме цікавить. Або ж можна просто ознайомитися з популярними інтерактивними вправами, які знаходяться в розділі «Приклад» і мають вигляд іконок з головною сторінкою вправи.

Інтерактивні вправи, що сподобалися, можна скопіювати до себе в особистий кабінет. Якщо сподобалася форма інтерактивної вправи, але є бажання застосувати її до свого навчального змісту, можна відразу розпочати створення своєї вправи.

Рис. 2. Вікно вкладки «Всі вправи» сервісу *LearningApps*

4. Щоб побачити всі доступні форми інтерактивних вправ, слід перейти до вкладки «Нові вправи» (рис. 1). Інтерактивних

2.3. Гейміфікація в умовах дистанційної освіти молодших школярів

вправ у сервісі *LearningApps* дуже багато, вони об'єднані у 5 груп: вибір, розподіл, послідовність, заповнення, онлайн-ігри (рис. 3). Обравши будь-яку форму інтерактивної вправи, можна подивитися приклади інтерактивних вправ цієї форми і відразу перейти до створення подібної (рис. 3).

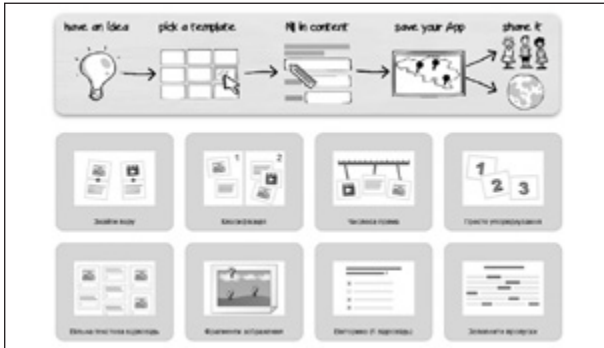

Рис. 3. Види вправ у сервісі *LearningApps*

Сервіс *LearningApps* підтримує роботу з групами учнів. Для цього потрібно звернутися до вкладки «Мої класи» (рис. 1) і створити акаунти для своїх учнів. Для прискорення роботи список можна скласти не вручну, а імпортувати з іншого документа. Кожному з ваших учнів буде автоматично присвоєно логін і пароль, під якими вони будуть заходити на сайт і виконувати або навіть створювати нові вправи. Ви можете контролювати процес їхньої роботи, писати коментарі, натиснувши на значок конверта напроти імені учня.

За бажання можна опублікувати свою вправу в мережі Інтернет, зробивши її загальнодоступною для інших користувачів сервісу *LearningApps*.

2.3.3. «ФАБРИКА КРОСВОРДІВ»

«Фабрика кросвордів» — це *Web*-сервіс для складання кросвордів. Основна функція цієї гри — згадати знайомі, але забуті терміни, закріпити їх у пам'яті, розвинути інтелект.

Якщо ви любите складати кросворди, часто використовуєте їх у навчальній роботі, то з таким *Web*-сервісом зможете робити це із задоволенням. Як правило, розгадування кросвордів ефективно після вивчення чергового розділу (теми) і під час узагальнення навчального матеріалу великих розділів або всього курсу наприкінці семестру або навчального року.

Дуже корисний вид самостійної роботи — складання кросвордів самими учнями. Воно доцільно з методичної точки зору, оскільки вимагає хорошого знання обраної теми, уміння чітко формулювати визначення понять. Велику увагу приділяють саме формулюванню запитань, тому що проблема постановки запитань це проблема розвитку мислення.

Основні вимоги до складання кросвордів:

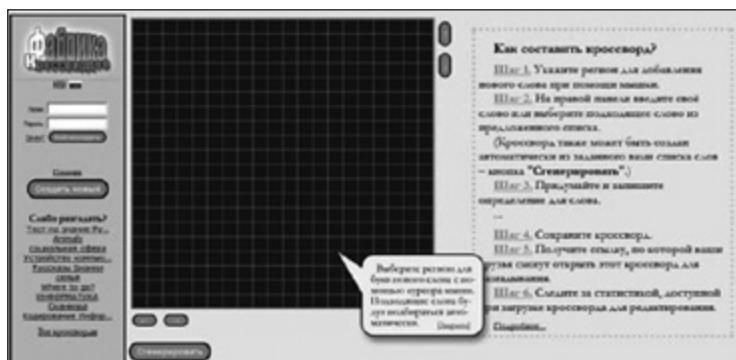
- слова (відповіді) можуть бути тільки іменниками в називному відмінку однини (виняток становлять лише слова, що не мають однини, наприклад «окуляри»);
- не можна використовувати назви, що складаються з двох і більше слів, а також слова, які пишуть через дефіс.

Створюючи ігрове поле кросворда, слід прагнути, щоб воно виглядало цілісним малюнком або орнаментом, було привабливим, естетичним. Під час аналізу кросворда оцінюють красу, лаконічність оформлення всієї роботи титульного аркуша, вільного простору на полі кросворду, самого поля. Таким чином, крім навчальної мети, під час складання кросворда реалізується ще й мета естетичного, гармонійного розвитку особистості.

Кросворд можна зберегти, а можна і роздрукувати. Посилання на складений кросворд можна надіслати учням для розгадування (завантажувати і реєструватися не потрібно).

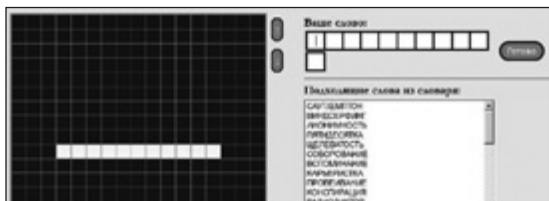
Послідовність складання кросворда

У цьому сервісі створення кросвордів онлайн ви можете скласти кросворд як самостійно, увівши свої слова і розташувавши їх на полі, так і згенерувати кросворд за списком слів.

Для введення нового слова виділіть мишкою клітинки, у яких ви плануєте розмістити слово.

2.3. Гейміфікація в умовах дистанційної освіти молодших школярів

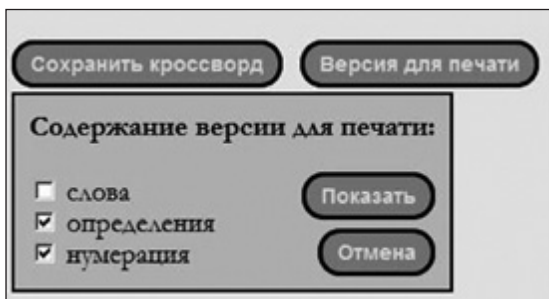
Далі виберіть слово зі словника або введіть своє слово по буквах. Натисніть кнопку «Готово».

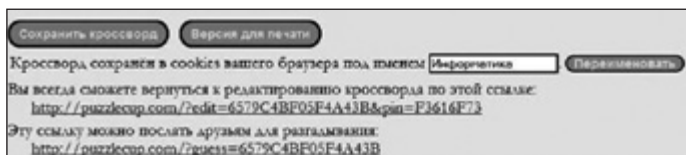
Далі ви можете ввести визначення цього слова або видалити його.

Щоб перемістити слово, виділіть його і, утримуючи кнопку *CTRL*, переміщайте по полю. Ви можете роздрукувати цей кроссворд зі словами і завданнями або з порожніми клітинами і завданнями. Для цього натисніть кнопку «Версія для друку» та встановіть галочки.

Також ви можете дати посилання на розгадування цього кросворда онлайн на сайті «Фабрика кросвордів». Для цього натисніть кнопку «Зберегти кросворд».

2.3.4. JIGSAWPLANET — СЕРВІС ДЛЯ СТВОРЕННЯ ОНЛАЙН-ПАЗЛІВ

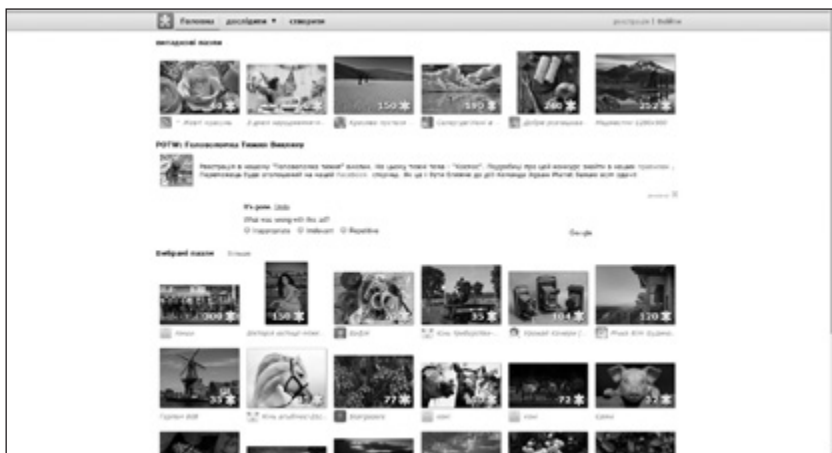
Jigsawplanet — сервіс для створення онлайн-пазлів. Це чудовий інструмент для розвитку логічного й креативного мислення, та й просто розвага, на яку можна відволіктися після складної теми.

Ви можете самостійно створити пазли за будь-яким сюжетом та запропонувати їх учням. Збираючи пазл, можна подорожувати по різних містах і країнах, побачити картини найвідоміших художників, зануритися у світ фентезі та казкових героїв, пограти з улюбленими тваринами й узагалі створити власний світ.

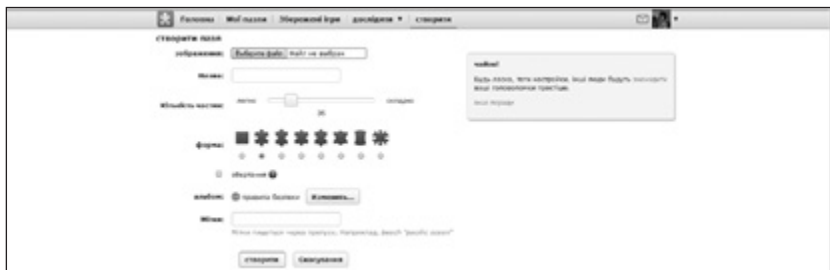
Зрозумілий інтерфейс та «підказки» допоможуть створити пазли для будь-якої вікової групи учнів і різного рівня складності.

Алгоритм створення пазлів

Заходимо на сайт і натискаємо кнопку «Створити».

У відкритому вікні натискаємо кнопку «Вибрати файл», вказуємо назву, обираємо кількість частин і форму пазлів.

Посилання на створений пазл можна надіслати учням (наприклад, у груповий чат *Viber*) або зробити на нього гіперпосилання, створюючи інтерактивний конспект. Таким же чином можна розмістити посилання в блозі, який ви веде для учнів з певного навчального предмета.

Для того щоб отримати «пазли» в паперовому вигляді, можна роздрукувати графічну копію екрана із зображеннями частинок пазла, вирізати та наклеїти їх на картон.

Молодший шкільний вік особливо важливий для формування інформаційно-цифрової грамотності як складової частини інформаційної культури особистості, адже саме в цей період відбувається активізація розвитку пізнавальних здібностей, формування змістовних узагальнень і понять, світоглядних переконань.

Перший рік активного впровадження гейміфікації у власну педагогічну практику демонструє підвищення пізнавального інтересу молодших школярів до навчальних дисциплін. На сьогодні, як для мене, це дієва допомога в мотивуванні дітей і залученні їх до освітнього процесу, що розвиває різні розумові навички. Такий спосіб подання навчального матеріалу надає дітям можливість навчатися в інтерактивному середовищі, у якому можна тренуватися, робити помилки і виправляти їх. Саме ці ознаки виділяють гейміфікацію як активний стиль навчання. Таким чином, робота в цьому напрямку буде продовжена та має на меті створення цифрового ресурсу для вчителя початкових класів, щоб організувати супровід навчальної діяльності учнів в умовах онлайн- та офлайн-навчання.

ПИТАННЯ ДО САМООЦІНЮВАННЯ, САМОПЕРЕВІРКИ

1. У чому різниця між грою та гейміфікацією?
2. Які переваги має ілюстративний кейс-урок під час дистанційного та змішаного навчання молодших школярів?

3. Назвіть інтерактивні онлайн-ресурси, які найлегше інтегруються в навчальні матеріали для дистанційного та змішаного навчання?
4. Чому гейміфікація навчання є ефективною?
5. Яким чином учительський сайт або блог може бути ефективно «включений» в освітній процес?

2.4. РОЗВИТОК НАВИЧОК САМОКОНТРОЛЮ УЧНІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

2.4.1. ФОРМУВАННЯ САМОКОНТРОЛЮ УЧНІВ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДИКИ «ШІСТЬ ЦЕГЛИНОК» ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

О. Г. Лебідь

Що є пріоритетним завданням початкової школи на сучасному етапі? Думки фахівців щодо цього дещо різняться, але практично ні в кого не виникає сумнівів, що в перші роки шкільного життя дитина передусім має навчитися вчитися. Як цього досягти? Насамперед слід подбати про розвиток навичок самоконтролю молодших школярів. Діти мають навчитися:

- усвідомлювати правильність своїх дій;
- виявляти припущені помилки, аби уникати їх у майбутньому.

Розвиток самоконтролю молодших школярів — одна з найважливіших передумов їхньої самостійної діяльності. За браку самоконтролю дитині буде складно виконувати завдання без допомоги дорослого. Досягти успіхів у навчанні за таких умов не просто, навіть якщо дитина має достатній рівень знань.

Формування й розвиток навичок самоконтролю є актуальними і під час дистанційного навчання. Як мотивувати здобувачів освіти до самоконтролю в умовах вимушеного переходу від звичайних занять до нової форми роботи? Адже дистанційне навчання вимагає таких прийомів, які б мотивували дитину на здобуття нових знань і в той саме час були легкими й бажаними, створювали ситуацію успіху. І тут у пригоді стають завдання з використанням методики «Шість цеглинок». На уроках діти вже ознайомились з правилами роботи з конструктором, тож легко справлятимуться з завданнями, використовуючи методику «Шість цеглинок» для самоперевірки.

Під час дистанційного навчання діти можуть працювати із застосуванням конструктора 6 цеглинок без допомоги дорослих, виконуючи такі завдання:

2.4. Розвиток навичок самоконтролю учнів

- знайди зайве;
- обери правильну відповідь;
- установи порядок подій;
- перевір, чи уважно ти читав / читала (робота з текстом);
- перевір за зразком;
- розподіли на групи за кольором;
- віднови слово, текст, приклад, ланцюжок;
- обери схему до задачі.

У більшості дітей на сьогодні вдома є конструктори Лего, цеглинками з яких вони можуть скористатися. А за відсутності конструктора цеглинки можна замінити олівцями чи фломастерами.

Виконання завдань за допомогою конструктора легко перетворити на цікаву гру, яка є провідним видом діяльності молодших школярів.

Не є секретом, що основою навчання учнів початкових класів (і не лише) є читання. Саме усвідомлення прочитаного дає дитині змогу правильно виконувати завдання з будь-якого предмета.

2.4.2. РОЗВИТОК НАВИЧОК САМОКОНТРОЛЮ ПІД ЧАС РОБОТИ НАД ПРОЧИТАНИМИ ЛІТЕРАТУРНИМИ ТЕКСТАМИ В 3 КЛАСІ

(Підручник для 3 класу ЗЗСО (у 2-х частинах): Частина 2 // О. Я. Савченко. — Київ : УОВЦ «Оріон», 2020. — 160 с. : іл.)

Завдання до розділів «Здрастуй, рідна школо і мій третій клас!» та «Без слова немає мови, а без мови книги...»

Кожен тест містить невеликі тексти для читання, інтегровані завдання з мови, ЯДС, образотворчого мистецтва.

(У додатку запропоновано завдання, що містять різноманітну інформацію про навколишній світ, допомагають дитині опанувати теоретичний матеріал з літератури, завдання на відпрацювання правопису слів, з'ясування значення слів, визначення синонімічних рядів, знаходження та розрізнення синонімічних фразеологізмів.) Доцільність таких завдань стає очевидною безпосередньо під час їх виконання учнями. Навіть якщо дитина неправильно виконала завдання, під час самоперевірки вона знаходить правильну відповідь, що сприяє практичному засвоєнню правопису слів, з'ясуванню значення фразеологізмів, засвоєнню основних термінів. Також завдання, які дитина виконує самостійно з використанням інтернет-сервісів, розвивають комп'ютерну грамотність, дають можливість користуватися додатковими джерелами інформації для пошуку правильних відповідей на запитання тестів.

**Завдання із застосуванням конструктора 6 цеглинок:
«Як у Німеччині святкують початок навчального року»**

Завдання

- Прочитай текст у підручнику на с. 7–8.
- Із цеглинок конструктора склади пірамідку, обравши варіант відповідного кольору, та перевір «Чи уважний ти читач?».

Тест

1. Що дарують дітям у Німеччині у перший день навчального року?
А) ранець (жовтий)
Б) бутербродницю (червоний)
В) «шкільний пакет» з солодощами (синій)
2. З якого віку йдуть до школи діти в Німеччині?
А) з 6 років (коричневий)
Б) з 5 років (жовтий)
В) з 10 років (зелений)
3. Обери портфель німецького школяра.

4. Яка традиція існує в Німеччині у перший день занять?
А) фотографуватися (жовтий)
Б) їсти морозиво (блакитний)

2.4. Розвиток навичок самоконтролю учнів

- В) обмінюватися подарунками один з одним (червоний)
- 5. Обери традицію саме німецьких першокласників:
 - А) першачки приносять квіти (зелений)
 - Б) школярі платять гроші за зіпсовані парти (синій)
 - В) до першачків приставляють старших учнів, які допомагають новачкам у перші дні (червоний)
- 6. Гра «Знайди зайве». Обери «зайвий» предмет у ранці школяра (підказка: знайди у тексті 4-й абзац.)

У шкільному ранці має бути все необхідне для навчання: ручки (червоний), олівці (коричневий), лінійки (синій), зошити (зелений), бутербродниця (жовтий), телефон (блакитний).

ПЕРЕВІР СЕБЕ

1. Синій	2. Коричневий	3. Зелений
4. Жовтий	5. Червоний	6. Блакитний

МОЛОДЕЦЬ!

Завдання, створені за допомогою Wordwall.net

Під час дистанційного та змішаного навчання можна запропонувати виконання завдань за допомогою різноманітних онлайн-сервісів. Наприклад, зручним є ресурс *Wordwall.net*.

Wordwall.net — багатофункціональний інструмент для створення як інтерактивних, так і друкованих матеріалів. Більшість шаблонів доступні як в інтерактивній, так і в друкованій версії. Це ресурс, за допомогою якого можна створити 18 різноманітних ігор (вікторини, кросворди тощо).

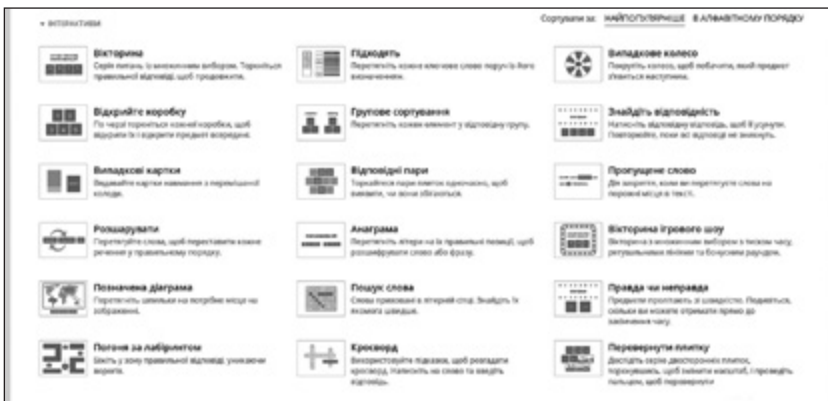
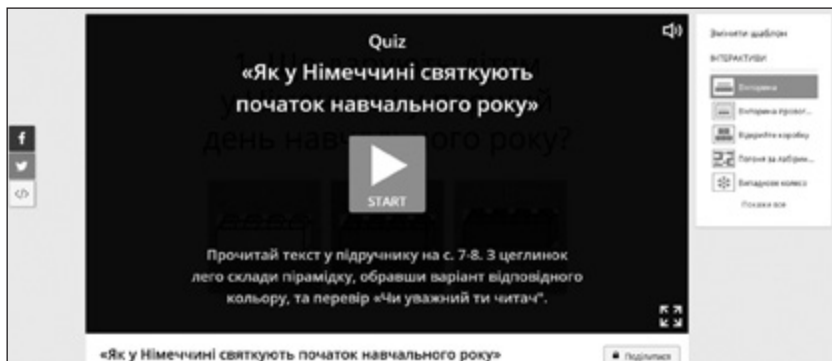

Рис. Головна сторінка *Wordwall.net*

Вікторина «Як у Німеччині святкують початок навчального року»

<https://wordwall.net/play/20634/845/972>

2.4. Розвиток навичок самоконтролю учнів

0:07 ✓ 1

1. Що дарують дітям у Німеччині у перший день навчального року?

1 of 6

0:07 ✓ 1

0:12 ✓ 1

2. З якого віку йдуть до школи діти у Німеччині?

A) з 6 років B) з 5 років C) з 10 років

2 of 6

0:12 ✓ 1

0:46 ✓ 2

3. Обери портфель німецького школяра

A B C D

3 of 6

0:46 ✓ 2

0:54 ✓ 2

4. Яка традиція існує в Німеччині в перший день роботи?

A) фотопровести B) їсть морозиво C) виконувати подарункові листівки

4 of 6

0:54 ✓ 2

Перевага сервісу *Wordwall.net* також у тому, що можна змінити інтерактивний шаблон завдання навіть тоді, коли воно вже створено.

Рис. Сторінка сервісу

2.4. Розвиток навичок самоконтролю учнів

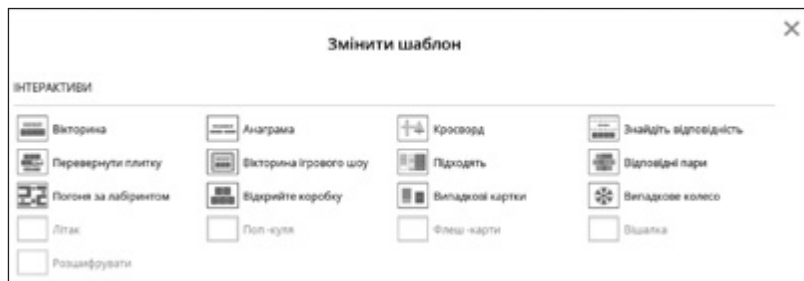

Рис. Сторінка сервісу

Вікторина ігрового шоу

Відкрийте коробку.

Також дітям подобається інтерактивна гра «Погоня в лабіринті».

2.4. Розвиток навичок самоконтролю учнів

Інтерактивна гра «Погоня в лабиринті»

Таким чином, можна стверджувати, що гра спонукає вчитися, оскільки поступово прищеплює дитині бажання самовдосконалюватися через формування навичок самоконтролю.

2.4.3. ЗАВДАННЯ ДО РОЗДІЛІВ

«ЗДРАСТУЙ, РІДНА ШКОЛО І МІЙ ТРЕТІЙ КЛАС!»

ТА «БЕЗ СЛОВА НЕМАЄ МОВИ, А БЕЗ МОВИ КНИГИ...»

Див. <https://rnk.com.ua/101203>.

«Здрастуй, рідна школо і мій третій клас!»

1. *Ольга Морозова «Перший день у школі»*

Завдання

- Прочитай текст у підручнику (с. 6–7).

- Із цеглинок конструктора склади пірамідку, обравши варіант відповідного кольору, та перевір «Чи уважний ти читач?».

Тест

1. Хто автор твору «Перший день у школі»?
 - А) Ольга Морозова (блакитний)
 - Б) Леся Українка (жовтий)
 - В) Олександра Савченко (червоний)
2. Про що ти дізнався/ дізналася з тексту?
 - А) Як цікаво провести перший день у школі (зелений)
 - Б) Як святкують цей день у інших країнах (коричневий)
 - В) Як проходив цей день у твоїх батьків (червоний)
3. Установи відповідність між країнами та традиціями.

А) Учитель вітає тих, хто вперше прийшов до школи. Він читає їм давню народну казку, а потім усі діти вчать літеру А.	1 Індія 2 Японія
Б) Учитель вітає дітей, а потім показує, де хто сидітиме. Показує також і місце, де ставити взуття.	3 Фінляндія
В) Діти, уперше йдучи до школи, дають обіцянку, що не псуватимуть своїх гладеньких парт.	

 - 1А 2Б 3В (жовтий)
 - 1Б 2А 3В (зелений)
 - 1В 2Б 3А (блакитний)
 - 1В 2Б 3А (червоний)
4. Цей твір:
 - А) прозовий (синій)
 - Б) віршований (червоний)
5. Коли школярі Індії йдуть до школи?
 - А) восени (жовтий)
 - Б) влітку (червоний)
 - В) навесні (зелений)
6. Обери прислів'я, яке найкраще підходить до тексту.
 - А) Красна пташка пір'ям, а людина вмінням. (Червоний)
 - Б) У кожному краї свої звичаї. (Зелений)
 - В) Гарний початок — половина діла. (Синій)

ПЕРЕВІР СЕБЕ

6. Зелений	5. Червоний	4. Синій
3. Жовтий	2. Коричневий	1. Блакитний

МОЛОДЕЦЬ!

2.4. Розвиток навичок самоконтролю учнів

2. Алла Коваль «Знайомі незнайомці»

Завдання

- Прочитай текст у підручнику на с. 9–10.
- Із цеглинок конструктора склади пірамідку, обравши варіант відповідного кольору, та перевір «Чи уважний ти читач?».

Тест

1. Кого автор твору називає «знайомими незнайомцями»?
А) іноземців (синій)
Б) диких тварин (зелений)
В) слова (коричневий)
2. Коли з'явилися перші школи?
А) у 24 столітті (блакитний)
Б) у 24 році (червоний)
В) 24 роки тому (зелений)
3. Установи відповідність та обери рядок, у якому подано правильний варіант відповідей.
1 Школа
2 Парта
3 Клас
4 Буква
А) Німецька
Б) Французька
В) Грецька
Г) Латина
1В, 2Б, 3Г, 4А (жовтий)
1Б, 2В, 3А, 4Г (блакитний)
1А, 2Б, 3В, 4Г (зелений)
1В, 2Б, 3А, 4Г (червоний)
4. Обери рядок, у якому записані лише спільнокореневі слова.
А) олово, олівець, олов'яний (синій)
Б) дошка, дошкуляти, дощовий (червоний)
В) буква, буквар, Буковина, бук (зелений)
5. Чік щойно почав вивчати українську мову і зробив такі висновки. Обери правильний висновок.
А) олівці робили з олова (червоний)
Б) букви зроблені з бука (зелений)
В) стіл зроблено зі стільників (блакитний)
6. Знайди рядок, у якому всі слова записано правильно.
А) школяр, букварь, олов'яний, крейда (коричневий)
Б) школяр, буквар, оловяний, крейда (червоний)
В) школяр, буквар, олов'яний, крейда (зелений)

ПЕРЕВІР СЕБЕ

6. Зелений	5. Червоний	4. Синій
3. Жовтий	2. Блакитний	1. Коричневий

МОЛОДЕЦЬ!

3. Меган МакДоналд «Джуді знайомиться з новим учителем»

Завдання

- Прочитай текст на с. 11–14.
- Із цеглинок конструктора склади пірамідку, обравши варіант відповідного кольору, та перевір «Чи уважний ти читач?».

Тест

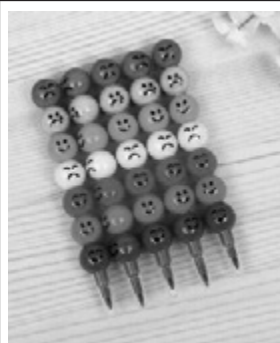
1. Хто автор твору «Джуді знайомиться з новим учителем»?
А) Меган МакДоналд (жовтий)
Б) Василь Сухомлинський (блакитний)
В) Платон Воронько (зелений)
2. Установи послідовність подій у тексті:
 1. Розпочався урок.
 2. Джуді пише 5 слів: 1 Ні 2 Ні 3 Ні 4 Ні 5 Ні.
 3. Ця річ твоя, якщо завтра прийдеш у доброму гуморі.
 4. Джуді складає речення:
ЛИС ПОБАЧИВ ТІНЬ ВЕЛЕТА І СПІТНІВ.
 5. Джуді Муді хотіла піти по піцу.
 6. Коли Рокі повернувся з піцою, клас затих.
135642 (зелений)
124563 (коричневий)
123456 (синій)
146235 (жовтий)
3. Які слова написав учитель на дошці?
А) ВЕЛЕТЕНСЬКА СИРНА ПИЦА (зелений)
Б) ЛІКАР ЛИЦАР ВАТА НІ (коричневий)
В) НІ НІ НІ НІ НІ (червоний)
4. Обери, що колекціонувала Джуді.

(червона рамка)

(зелена рамка)

(блакитна рамка)

2.4. Розвиток навичок самоконтролю учнів

5. Які риси характеру притаманні Джуді?
- А) весела, винахідлива, креативна, з почуттям гумору, пустотлива (синій)
 - Б) розумна, дружелюбна, спокійна, задумлива, організована (жовтий)
 - В) зла, дратівлива, невихована, неуважна (червоний)
6. Вибери дійових осіб твору.
- А) Джуді й учитель (червоний)
 - Б) Джуді, учитель, Рокі (зелений)
 - В) Джуді, пан Тодд, Рокі (блакитний)

ПЕРЕВІР СЕБЕ

6. Блакитний	5. Синій	4. Червоний
3. Зелений	2. Коричневий	1. Жовтий

МОЛОДЕЦЬ!

4. Марія Манеру «Шарлотта отримує... тринадцять балів!»

Завдання

- Прочитай текст у підручнику на с. 14–15.
- Із цеглинок конструктора склади пірамідку, обравши варіант відповідного кольору, та перевір «Чи уважний ти читач?».

Тест

1. Хто головний персонаж твору?
- А) Шарлотта (зелений)
 - Б) учителька (жовтий)
 - В) мама (блакитний)
2. Які оцінки отримувала Шарлотта?
- А) лише 12 балів (червоний)
 - Б) гарні оцінки (блакитний)
 - В) найвищі оцінки (синій)
3. Чому Шарлотта вирішила схитрувати?
- А) бо отримала двійку (зелений)
 - Б) бо всі оцінки здавалися їй заниженими (жовтий)
 - В) бо любила хитрувати (синій)
4. Як ти розумієш вислови? З'єднай ліву та праву частини й перевір себе.
- 1) Шила в мішку не утаїш
 - 2) Зарубати собі на носі
 - 3) Водити за носа
 - А) Обдурювати кого-небудь, не виконувати обіцянку, щось приховувати
 - Б) Те, чого не приховаєш, бо само себе виявить
 - В) Добре надовго запам'ятати

- 1Б 2В 3А (коричневий)
 1Б 2А 3В (червоний)
 1В 2Б 3А (синій)
5. Вибери рядок, у якому подано синоніми.
 А) запам'ятати, затишити, зарубати собі на носі (червоний)
 Б) запам'ятати, забути (синій)
 В) запам'ятати, схитрувати, приховати (зелений)
6. Добери вислів, який підходить до тексту.
 А) «Хто міняє, той нічого не має!» (Зелений)
 Б) «Брехня, як не зустріне, то дожене!» (Синій)
 В) «Хто багато читає, той багато знає!» (Коричневий)

ПЕРЕВІР СЕБЕ

6. Синій	5. Червоний	4. Коричневий
3. Жовтий	2. Блакитний	1. Зелений

МОЛОДЕЦЬ!

«Без слова немає мови, а без мови — книги...»

1. Алла Коваль «Наша мова», «Чому поява мови докорінно змінила життя людей?»

Завдання

- Прочитай тексти у підручнику на с. 20–21.
- Із цеглинок конструктора склади пірамідку, обравши варіант відповідного кольору, та перевір «Чи уважний ти читач?».

Тест

1. З'єднай слова з їх значенням, перевір, чи правильно ти їх розумієш.
1) скоцюрбилась	А) напружено, уважно, боязко
2) сторожко	Б) далекі предки
3) працюри	В) прямо
4) безпосередньо	Г) зіщулилася
- 1А 2Б 3В 4Г (червоний)
 1Г 2А 3Б 4В (жовтий)
 1Б 2А 3В 4Г (зелений)
2. Обери правильну відповідь на запитання «Що мова дала людині?»
- А) Можливість спілкуватися та порозумітися один з одним.
 (Червоний)

2.4. Розвиток навичок самоконтролю учнів

- Б) Можливість зберігати інформацію та передавати її наступним поколінням. (Блакитний)
В) Можливість виражати свої думки і почуття. (Синій)
Г) Пояснювати важливі речі. (Жовтий)
Д) Усі відповіді правильні. (Зелений)
3. Яке геніальне відкриття зробили наші предки?
А) винайшли мову (блакитний)
Б) створили Землю (зелений)
В) винайшли комп'ютер (жовтий)
4. Устав у текст пропущені слова. (Це перший абзац тексту «Чому поява мови докорінно змінила життя людей?», с. 21.). Обери рядок, у якому за порядком записані всі ці слова.

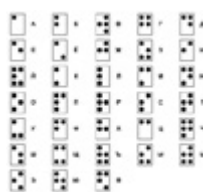
«Мова допомагала людям _____ між собою, ставала у пригоді нашим _____ у їхньому важкому житті. Разом, усім великим _____, легше було корчувати ліс, звільняючи місце для посівів, разом приручати, а потім пасти _____. І якщо раніше кожен _____ повинен був додуматися до того, як зробити ту чи іншу _____, то, маючи _____, можна було розповісти молодшим про все, передати їм свій _____. І тепер кожному наступному _____ людей не треба було розпочинати все із самого _____.»

- А) порозумітися, предкам, родом, худобу, сам, роботу, мову, досвід (червоний)
Б) порозумітися, людям, родом, тварин, книгу, посаг, досвід (синій)
В) і тепер кожному наступному поколінню людей не треба було розпочинати все із самого початку (зелений)
5. Знайди зайве слово.

Мова (жовтий), замовлення (червоний), вимова (коричневий), промова (зелений), гумова (синій)

6. Ти вже знаєш, що азбуки бувають різні. Спробуй визначити, де яка азбука. За потреби звернися до довідкових джерел. (Цікавою інформацією ти зможеш поділитися з однокласниками під час онлайн-уроку.)

В) Г) Д)

- 1) Азбука Морзе
- 2) Азбука Брайля
- 3) Семафорна азбука
- 4) Кирилиця
- 5) Дорожня азбука
- 1Б 2А 3В 4Г 5Д (зелений)
- 1А 2Д 3Б 4В 5Г (коричневий)
- 1Д 2Г 3А 4В 5Б (синій)

ПЕРЕВІР СЕБЕ

6. Коричневий	5. Синій	4. Червоний
3. Блакитний	2. Зелений	1. Жовтий

МОЛОДЕЦЬ!

2. «Дивовижний винахід»

Завдання

- Прочитай тексти у підручнику на с. 22–23.
- Із цеглинок Лего склади пірамідку, обравши варіант відповідного кольору, та перевір «Чи уважний ти читач?».

Тест

1. Про який «дивовижний винахід» йдеться в тексті?
 - А) письмо (зелений)
 - Б) друкарський верстат (червоний)
 - В) мову (жовтий)
2. Обери рядок, у якому подано «шлях», який пройшли наші літери.
 - А) фінікійці-греки-слов'яни (червоний)
 - Б) турки-татари-монголи (синій)
 - В) американці-французи-українці (зелений)
3. Що означає вираз «мандрують слова»?
 - А) плывуть у човні з одного моря до іншого (жовтий)
 - Б) їдуть поїздом з однієї країни в іншу (коричневий)
 - В) переходять з однієї мови до іншої (синій)

2.4. Розвиток навичок самоконтролю учнів

4. Скільки мов на Землі?
 - А) менше 10 (блакитний)
 - Б) близько 5 тисяч (коричневий)
 - В) мільйон (червоний)
5. Установи послідовність подій у тексті.
 - А) Слов'янська азбука була створена за зразком грецької.
 - Б) Українська мова належить до високорозвинених мов світу.
 - В) А далі сталася подія величезної ваги: люди винайшли письмо.
 - Г) Щоб вільно, невимушено, красиво розмовляти, треба вчитися...
6. Обери рядок, у якому подано синоніми.
 - А) алфавіт, абетка, азбука (жовтий)
 - Б) словник, бібліотека, фонотека (зелений)
 - В) книга, книжковий, книгарня (блакитний)

ПЕРЕВІР СЕБЕ

6. Жовтий	5. Блакитний	4. Коричневий
3. Синій	2. Червоний	1. Зелений

МОЛОДЕЦЬ!

3. Нузет Умеров (переклад Ольги Тимохіної) «Диктант»

Завдання

- Прочитай тексти у підручнику на с. 24–25.
- Із цеглинок конструктора склади пірамідку, обравши варіант відповідного кольору, та перевір «Чи уважний ти читач?».

Тест

1. Хто автор твору «Диктант»?
 - А) Нузет Умеров (блакитний)
 - Б) Ольга Тимохіна (жовтий)
 - В) Всеволод Нестайко (зелений)
2. З якої мови прийшли до нас слова:

**МАЙДАН, БАЗАР, ГАЗ, КАВА, НЕНЯ, КАВУН, БАШТАН,
ТЮТЮН, СІРНИК, КУШАК, ДЖЕРЕЛА, КИЛИМ?**

- А) німецької (червоний)
- Б) татарської (зелений)
- В) грецької (жовтий)

3. З'єднай ліву та праву частини, визнач, що означають терміни.
1) вірш	А) Невеликий за обсягом прозовий твір,
2) оповідання	у якому зображувалась одна подія з життя
3) казка	одного або двох сформованих персонажів
4) скоромовка	Б) Невеликий поетичний твір, написаний
5) загадка	ритмізованою мовою, найчастіше з ри-
6) прислів'я	муванням рядків
	В) Жартівливий вислів, скомпонований із
	важких для швидкої вимови слів
	Г) Короткий народний вислів з повчальним
	змістом
	Д) Літературний твір про вигадані події чи
	осіб, іноді за участю тварин або фанта-
	стичних сил, який має повчальну мету
	Е) Дотепне запитання, часто у віршованій
	формі, що має відгадку
- 1А 2В 3Б 4Д 5Г 6Е (жовтий) 1Б 2А 3Д 4В 5Е 6Г (червоний)
 1А 2Б 3В 4Е 5Г 6Д (зелений)
4. До якого жанру належить твір «Диктант»?
А) вірш (жовтий)	Б) скоромовка (зелений)
В) казка (блакитний)	
5. Добери рими до слів.
1) літо	А) баштан
2) читає	Б) діти
3) майдан	В) знає
- 1Б 2В 3А (коричневий)
 1А 2В 3Б (синій)
 1В 2Б 3А (жовтий)
6. На уроці діти писали диктант. Знайди того, хто написав усі слова правильно.
А) ВАСИЛЬКО — «директор, четверг, батьківщина, асвальт»
(червоний)
Б) МАРІЧКА — «космонавт, президент, дециметр, велоси-
пед» (зелений)
В) СЛАВКО — «директор, президент, Батьківщина, комп'ю-
тер» (синій)

ПЕРЕВІР СЕБЕ

6. Синій	5. Коричневий	4. Жовтий
3. Червоний	2. Зелений	1. Блакитний

МОЛОДЕЦЬ!

2.4. Розвиток навичок самоконтролю учнів

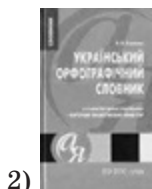
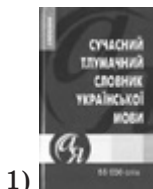
4. Любов Відута «Незрозумілі слова»

Завдання

- Прочитай текст у підручнику на с. 25–27.
- Із цеглинок конструктора склади пірамідку, обравши варіант відповідного кольору, та перевір «Чи уважний ти читач?».

Тест

1. З'єднай слова з їх значенням.
1) стереотип А) Схожий на хвилі, хвилястий
2) хвилеподібний Б) Знімаючи, відчуваючи незручність
3) засоромлено В) Те, до чого всі звикли
1В 2А 3Б (блакитний)
1А 2В 3Б (жовтий)
1Б 2В 3А (зелений)
2. Текст «Незрозумілі слова» — це...
А) казка (червоний)
Б) оповідання (зелений)
В) вірш (жовтий)
3. Хто головні персонажі твору?
А) Улянка і Тарасик (червоний)
Б) тато, Улянка і Тарасик (коричневий)
В) стереотип, тато, телефон
4. За що Улянка соромила брата?
А) за те, що не знає значення слів (коричневий)
Б) за те, що хотів познайомитися з дівчинкою, висипавши їй пісок на голову (так би мовити, нестандартно) (синій)
В) за те, що збудував будинок у вигляді крокодила (червоний)
5. Кому з персонажів належать слова:
«Он воно що! Стереотипи!... Їх треба ламати так, щоб не нашкодити, щоб про тебе і про те, що ти зробив, залишилося хороше враження».
А) Тарасику (жовтий)
Б) татові (синій)
В) Улянці (коричневий)
6. Що можна знайти в таких словниках?

- А) правопис слів
 Б) значення слів (тлумачення, пояснення)
 В) переклад слів з російської на українську мову
 Г) значення сполучень слів, що сприймаються як одне ціле (фразеологізмів)
 1А 2В 3Б 4Г (зелений)
 1Б2А 3В 4Г (жовтий)
 1А 2Б 3В 4Г (блакитний)

ПЕРЕВІР СЕБЕ

6. Жовтий	5. Коричневий	4. Синій
3. Червоний	2. Зелений	1. Блакитний

МОЛОДЕЦЬ!

5. Віктор Дацкевич «Як з'явилася друкована книга»

Завдання

- Прочитай текст у підручнику на с. 29–31.
- Із цеглинок конструктора склади пірамідку, обравши варіант відповідного кольору, та перевір «Чи уважний ти читач?».

Тест

1. Обери послідовність появи цих речей, користуючись прочитаним текстом.

- АГДВБ (зелений)
 АБВГД (блакитний)

ВГДАБ (жовтий)

2. Установи послідовність подій у тексті.
- А) У стародавньому Єгипті виготовляли книги з папірису — річкового очерету.
 Б) З глибокої давнини до нас дійшли «книги», які люди писали паличками на глиняних дощечках.
 В) Минуло багато років, перш ніж у стародавньому місті Пергамі навчилися робити з шкіри тварин пергамент.
 Г) Перша друкована книга з'явилася в німецькому місті Майні.

2.4. Розвиток навичок самоконтролю учнів

АБВГ (зелений)
БАВГ (блакитний)
ГБВА (червоний)

3. Знайди правдиве твердження.
- А) Перша книга з'явилася у Китаї. (Зелений)
 - Б) Винахідником першого друкарського верстата був Йоганнес Гутенберг. (Червоний)
 - В) Папір виготовляють з папіруса. (Синій)
4. З'єднай слова з їх значенням.
1) бібліотека	А) Упорядкований в алфавітному чи тематичному порядку список заголовних слів
2) словник	Б) Зібрання або сховище книг, журналів, друкованих видань
3) довідник	В) Книжка, у якій системно викладено інформацію з певної галузі знань, використовується в освіті
4) енциклопедія	Г) Книжка, що містить короткі відомості (довідки) з певних питань
5) підручник	Д) Збірка наукових відомостей і довідок на різні теми, призначена для широкого кола читачів

1А 2Г 3В 4Б 5Д (коричневий)
1Б 2А 3Г 4Д 5В (зелений)
1Д 2А 3Г 4Б 5В (синій)

5. Що означає вислів «Не лізе за словом у кишеню»?
- А) уміє гарно читати (коричневий)
 - Б) швидко знаходить потрібні слова (синій)
 - В) не носить книжки в кишенях (червоний)
6. Що можна прочитати в цих книжках? (Про що розповідають обкладинки та назви книжок?)

- А) Про мешканців лісу
 - Б) Повчальні історії з життя дітей
 - В) Про мешканців морів та океанів
 - Г) Про традиції святкування зимових свят в Україні
- 1Б 2А 3Г 4В (коричневий)
1Б 2Г 3А 4В(зелений)
1А 2Б 3В 4Г (жовтий)

ПЕРЕВІР СЕБЕ

6. Коричневий	5. Синій	4. Зелений
3. Червоний	2. Блакитний	1. Жовтий

МОЛОДЕЦЬ!

**6. Олександр Єфімов «Друкар книг, перед тим не бачених»,
Василь Сухомлинський «Спляча книга»**

Завдання

- Прочитай тексти у підручнику на с. 33–35.
- Із цеглинок конструктора склади пірамідку, обравши варіант відповідного кольору, та перевір «Чи уважний ти читач?».

Тест

1. Кого автор твору називає «друкарем книг, перед тим не бачених»?
 - А) Івана Федорова (червоний) Б) Петра Мстиславця (жовтий)
 - В) Йоганнеса Гутенберга (зелений)
2. Де встановлено пам'ятник Івану Федорову?
 - А) у Києві (блакитний) Б) у Майні (червоний)
 - В) у Львові (зелений)
3. У чому геніальність верстата Федорова?
 - А) Можна було набирати літерами будь який текст, а не лише робити копії (синій)
 - Б) Можна було друкувати малюнки-ілюстрації (коричневий)
 - В) Можна було перевозити його з одного міста в інші міста (зелений)
4. Про що розповідалося в «сплячій книзі» з однойменного твору В. Сухомлинського?
 - А) про звірів (червоний) Б) про війну (жовтий)
 - В) про могутнього багатиря (коричневий)
5. Чому автор назвав книгу «сплячою»?
 - А) бо її читали на ніч (жовтий)
 - Б) бо її ніхто не читав (блакитний)
 - В) бо коли її читаєш — засинаєш (червоний)
6. Серед наступних висловів вибери прислів'я.
 - А) Людина без книги як криниця без води. (Жовтий)
 - Б) У мішку мишки шукали книжки. (Зелений)
 - В) Бачити — не бачить,
Чути — не чує.
Мовчки говорить,
Добре мудрує. (Блакитний)

2.4. Розвиток навичок самоконтролю учнів

ПЕРЕВІР СЕБЕ

6. Жовтий	5. Блакитний	4. Коричневий
3. Синій	2. Зелений	1. Червоний

МОЛОДЕЦЬ!

7. Дмитро Павличко «Соняшник», Лідія Повх «У бібліотеці»

Завдання

- Прочитай тексти у підручнику на с. 36–39.
- Із цеглинок конструктора склади пірамідку, обравши варіант відповідного кольору, та перевір «Чи уважний ти читач?».

Тест

1. З'єднай ілюстрацію з її значенням.

- 1) А) Всеукраїнський мовознавчий конкурс
 Б) квітка
 В) дитячий пізнавальний журнал
1А 2Б 3В (жовтий)
1В 2А 3Б (блакитний)
1Б 2А 3В (зелений)
2. Обери правдиве твердження.
А) Твір «Соняшник» — це вірш. (Зелений)
Б) Твір «Соняшник» — це казка. (Жовтий)
В) Твір «Соняшник» — це оповідання. (Червоний)
3. Хто допоміг дівчинці читати?
А) сонце (зелений)
Б) соняшник (червоний)
В) мама (жовтий)
4. Добери підписи до малюнків.

- 1)
- 2)

3) 4) 5)

- А) брошура
- Б) журнал
- В) газета
- Г) електронна книга
- Д) книга
- 1Б 2А 3Д 4Г 5В (жовтий)
- 1А 2Б 3Г 4В 5Д (блакитний)

5. Ким працює Марія Петрівна в тексті «У бібліотеці»?
- А) вчителем (коричневий)
 - Б) бібліотекарем (червоний)
 - В) директором (зелений)
6. У якому рядку перелічено всі видання, які шукали діти в бібліотеці?
- А) казка про летючий корабель, збірник задач, книга про Т. Г. Шевченка, журнал, енциклопедія (коричневий)
 - Б) казка про Червону Шапочку, збірник вправ, вірші Лесі Українки (червоний)
 - В) казка про летючий корабель, шкільна газета, книга про Т. Г. Шевченка, журнал, енциклопедія (блакитний)

ПЕРЕВІР СЕБЕ

6. Коричневий	5. Червоний	4. Жовтий
3. Синій	2. Зелений	1. Блакитний

МОЛОДЕЦЬ!

ПИТАННЯ ДО САМООЦІНЮВАННЯ, САМОПЕРЕВІРКИ

1. Що таке самоконтроль?
2. Чи вважаєте ви використання цеглинок ЛЕГО ефективним для формування навичок самоконтролю в умовах дистанційного навчання?
3. Чи вважаєте ви доцільною інтеграцію завдань до читання з матеріалами мови та ЯДС?
4. Які завдання ви використаєте у своїй практиці?

2.5. ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

2.5.1. МУЛЬТИМЕДІЙНИЙ СУПРОВІД УРОКУ ЯК ЗАСІБ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЇ

І. М. Овчаренко

У наш час у сфері інформатизації освіти основну увагу сфокусовано на проблемі створення ефективного освітнього медіасередовища. Спостерігається процес переходу від текстографічних електронних продуктів до високоінтерактивних, мультимедійно насичених електронних освітніх ресурсів.

Саме завдяки розвитку комп'ютерних та інтернет-технологій стала можливою організація дистанційного та змішаного навчання в умовах пандемії. Ці форми навчання виникли та вдосконалюються разом із розвитком новітніх технологій.

За допомогою мультимедійних технологій стало простіше візуалізувати навчальний матеріал. Наприклад, презентація допомагає ефективніше провести онлайн-урок. Під час дистанційного навчання вчитель має можливість стисло пояснити навчальний матеріал, навести зразки виконання вправ тощо.

Звичайно, під час дистанційного навчання вчитель має перебудувати навчальний матеріал, виділити найсуттєвіше для пояснення учням. Саме тому візуалізація набуває ще більшого значення, особливо під час навчання учнів початкової школи.

Для взаємодії з учнями під час дистанційного та змішаного навчання наш заклад обрав за основу вебсервіс *Google Classroom*. Використання цього сервісу дозволяє не тільки розміщувати завдання для учнів, а і включати в структуру освітнього процесу різні засоби візуалізації: навчальні відео, презентації, ілюстрації, посилання на різноманітні онлайн-сервіси.

Кожен учитель обирає зручні для нього та учнів інструменти взаємодії. Досвід свідчить, що найбільш ефективно використовувати ті сервіси, програми та технології, з якими учні ознайомилися під час навчання в класі. Наприклад, з другого класу наші учні вчать працювати з інтелект-картами (ментальними картами).

Mind Maps (карти розуму) — це унікальна технологія роботи з інформацією, спосіб зображення процесу загального системного мислення за допомогою схем. Ментальні карти допомагають не тільки організувати й упорядкувати інформацію, а й краще сприйняти, зрозуміти, запам'ятати і проасоціювати її.

Рис. Можливості застосування інтелект-карт

Досвід роботи вчителів нашого закладу доводить, що використання інтелект-карт дає можливість підвищувати мотивацію, якість знань, конкурентоспроможність учнів; розвивати їхні предметні та комунікативні компетенції, творчі здібності; активізувати діяльність.

Рис. Властивості інтелект карт

Варто зауважити, що учнів теж треба залучати до створення інтелект-карт.

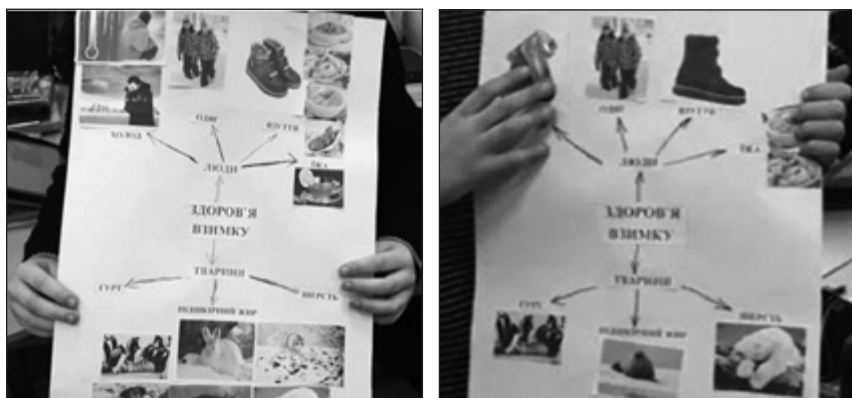

Рис. Інтелект-карти, створені учнями

2.5. Візуалізація інформації як інструмент дистанційного та змішаного навчання

Навчання учнів складати інтелект-карти відбувається поступово:

- ознайомлення з технологією;
- аналіз готових зразків;
- колективне, під керівництвом учителя (за зразком), створення загальної карти.

Коли алгоритм складання інтелект-карти засвоєний, можна організувати парну роботу, роботу в групах. Можливим є складання інтелект-карти як додаткового або домашнього завдання, під час проєктно-дослідницької діяльності.

Щодо діяльності вчителя, то інтелект-карту, створену за допомогою комп'ютерної програми або онлайн-сервісу, зручно використовувати як презентацію до уроку (карту уроку). Використання такого мультимедійного супроводу уроку в освітньому процесі, особливо під час дистанційного та змішаного навчання, підвищує роль наочності, задовольняє запити, бажання й інтереси учнів, економить навчальний час.

Для створення ментальних карт ми надаємо перевагу програмі *XMind*. Вона дає можливість досить швидко та зручно виводити на екран відео, аудіо, зображення, презентації. Також протягом уроку на основній інтелект-карті відображається тема уроку.

2.5.2. УРОКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕЛЕКТ-КАРТ

З метою ілюстрування технології використання інтелект-карт пропонуємо розробки уроків з теми «**Будую речення**».

(За підручником: Українська мова та читання : Підручник для 3 класу ЗЗСО (у 2-х частинах) : Частина 1 // К. І. Пономарьова, Л. А. Гайова. — Київ : УОВЦ «Оріон», 2020. — 160 с.)

УРОК

Тема «Розрізняю розповідні, питальні і спонукальні речення, окличні і неокличні».

Мета:

- пригадати з учнями терміни «розповідне речення», «питальне речення», «спонукальне речення», «окличне речення»;
- розвивати критичне мислення, спостережливість, увагу, пам'ять, усне й писемне мовлення;
- формувати соціальну, громадянську компетентності;
- виховувати пізнавальний інтерес до дослідження різних куточків нашої Батьківщини.

Тип уроку: урок вивчення нового матеріалу.

Освітні галузі: мовно-літературна, соціальна, природнича.

Хід уроку

I. Вступна частина

1. Інтелект-карта (презентація карти на екрані)

Додаток для вчителя

Презентація екрана з використання програми *XMind* дає змогу вчителю під час онлайн-уроку швидко запускати необхідний додаток: іншу карту, зображення, презентацію тощо.

2. Слово вчителя

Учитель. Любі діти, ми продовжуємо подорожувати картою України й завітаємо до Полтави.

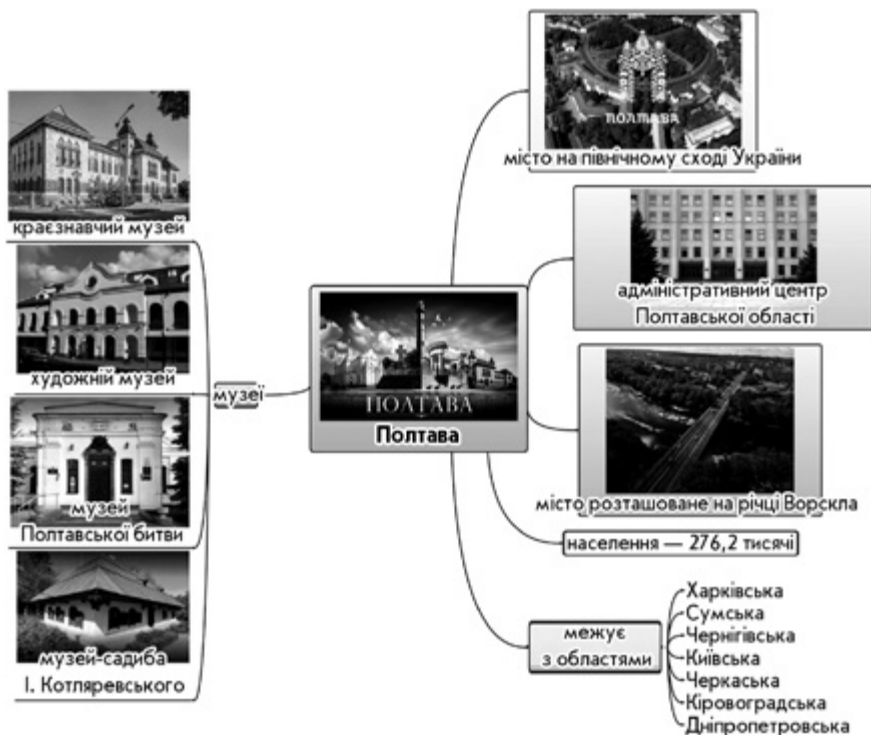
Полтава — місто на північному сході України, адміністративний центр Полтавської області. Місто розташоване на річці Ворскла. Його населення становить 276,2 тисячі осіб. У Полтаві багато музеїв: краєзнавчий, художній, музей Полтавської битви, музей-садиба І. Котляревського. Полтавська область межує з Харківською, Сумською, Чернігівською, Київською, Черкаською, Кіровоградською, Дніпропетровською областями.

Інтелект-карта
«Полтава»

Див. <https://rnk.com.ua/101204>.

2.5. Візуалізація інформації як інструмент дистанційного та змішаного навчання

II. Основна частина

1. Повідомлення теми та мети уроку

Див. <https://rnk.com.ua/101205>.

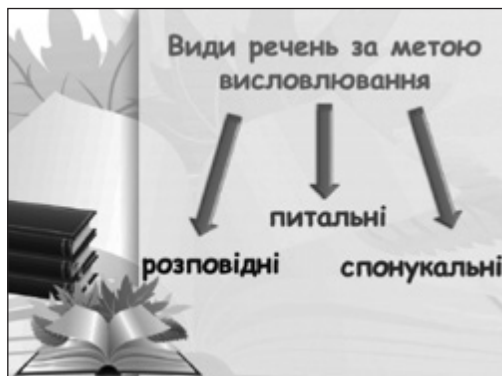
Учитель. Що ви знаєте про речення?

Відповіді учнів

- Речення виражає закінчену думку.
- Слова в реченні пов'язані між собою.
- Усі слова в реченні пишуть окремо.
- Перше слово в реченні пишуть з великої літери.
- У кінці речення ставимо розділовий знак.

Учитель. Сьогодні ми пригадаємо, які бувають речення за метою висловлювання та інтонацією.

- Речення, у якому про щось розповідається, називається розповідним.
- Речення, у якому про щось запитується, називається питальним.
- Речення, у якому висловлюється спонукання до дії (прохання, заклик, запрошення, порада, заборона, застереження, наказ), називається спонукальним.

Учитель. Яким містом ми сьогодні подорожуємо? (*Ми подорожуємо містом Полтава.*) Ви самостійно переглянули відеофрагмент «Краєзнавчий музей Полтави». Які ваші враження?

(Посилання на відеофрагмент розміщено в Google Classroom.)

Див. <https://rnk.com.ua/101206>.

Рис. Кадр з відеофрагмента «Краєзнавчий музей Полтави»

2. Робота з підручником (офлайн/онлайн)

Учитель. Удома ви виконали вправу № 6 на стор. 128. Ви мали списати повідомлення, позначаючи початок і кінець кожного речення.

2.5. Візуалізація інформації як інструмент дистанційного та змішаного навчання

Покажіть, будь ласка позначки: «Я зрозумів» 🙋👁️, «Потрібна допомога» 🙋👁️.

Далі вчитель пояснює матеріал учням, яким потрібна допомога.

3. Самостійна робота

Завдання: скласти питальне, розповідне, спонукальне речення.

Робота з позначками: «Я зрозумів» 🙋👁️, «Я думаю» 😊, «Потрібна допомога» 🙋👁️.

- Яким містом ми сьогодні подорожуємо?
- Ми подорожуємо містом Полтава.
- Відвідайте музеї Полтави!

Учитель. За інтонацією речення бувають окличні і неокличні.

Завдання учням: скласти окличне й неокличне речення. (Робота з позначками «Я зрозумів», «Я думаю», «Потрібна допомога».)

- Яка чудова Полтава!
- Мені сподобалося це місто!

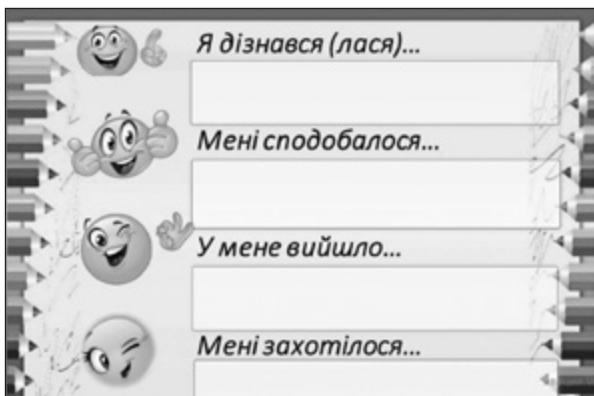
III. Заключна частина

Рефлексія

Вправа «Незакінчене речення»

Учитель. Виконайте вправу після закінчення онлайн-уроку.

Див. <https://rnk.com.ua/101207>.

УРОК

Тема «Уживаю речення зі звертанням».

Мета:

- досліджувати спонукальні речення зі звертанням; вчити учнів складати й уживати речення зі звертанням;
- формувати компетентність *спілкування рідною мовою*;
- розвивати критичне мислення, увагу, усне й писемне мовлення;
- виховувати повагу до однолітків.

Тип уроку: урок вивчення нового матеріалу.

Освітні галузі: мовно-літературна, соціальна, природнича.

Хід уроку

I. Вступна частина

1. Інтелект-карта (презентація екрана)

2. Слово вчителя

Учитель. Що ви знаєте про речення?

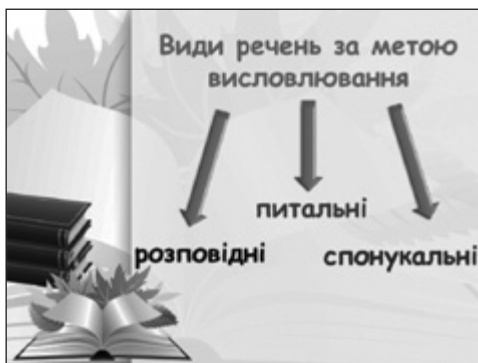
Відповіді учнів

- Речення виражає закінчену думку.
- Слова в реченні пов'язані між собою.
- Усі слова в реченні пишуть окремо.
- Перше слово в реченні пишуть з великої літери.
- У кінці речення ставимо розділовий знак.

2.5. Візуалізація інформації як інструмент дистанційного та змішаного навчання

Учитель. Які бувають речення за метою висловлювання? (Відповіді учнів.)

Учитель. Які бувають речення за інтонацією? (Відповіді учнів.)

3. Гра «Збери речення»

Виразно Прочитай казку. природу Бережіть

Робота з позначками «Я зрозумів» 🧐, «Я думаю» 😊,

«Потрібна допомога» 🙄👉.

Учні записують речення в зошити, учитель консультує учнів, яким потрібна допомога.

Прочитай виразно казку. Бережіть природу!

Учитель. Які це речення за метою висловлювання? (Відповіді учнів.) У спонукальних реченнях ми можемо вживати звертання.

II. Основна частина

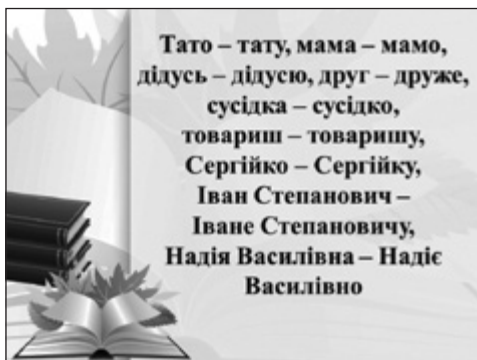
1. Повідомлення теми й мети уроку

Учитель. Сьогодні ми будемо досліджувати звертання в спонукальних реченнях; розділові знаки при звертанні; уживати речення зі звертанням.

Слово або сполучення слів, яке називає того, до кого звертається мовець, називається **звертанням**. На письмі звертання виділяють комами або знаком оклику.

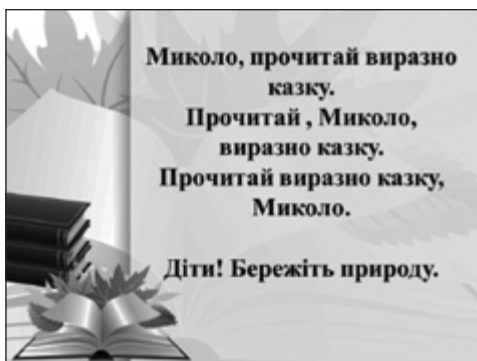
2. Робота з підручником (офлайн/онлайн)

Учитель. Удома ви виконали вправу № 3 на стор. 130. Ви мали записати подані слова у формі звертання. Спостерігаючи за матеріалом на слайді, перевірте правильність виконання завдання.

3. Слово вчителя

Речення демонструють на слайді.

Учитель. Зверніть увагу на розділові знаки при звертанні. Якщо звертання на початку речення, то після нього ставлять кому; якщо всередині речення, то з обох боків виділяють комами; якщо в кінці речення, то перед ним ставлять кому. Звертання також виділяють знаком оклику.

4. Самостійна робота

Завдання:

- усно скласти речення зі звертанням і проговорити їх по черзі;
- записати речення зі звертанням: на початку, усередині та в кінці речення.

Робота з позначками «Я зрозумів» 🙋👁️, «Я думаю» 🤔,
«Потрібна допомога» 🙋👁️.

2.5. Візуалізація інформації як інструмент дистанційного та змішаного навчання

III. Заключна частина

Бесіда

- З якими реченнями ми працювали?
- Де може стояти звертання в реченні?
- Як виділяють звертання на письмі?

Рефлексія

Оберіть смайлик, який відповідає вашому настрою.

Додаток для вчителя

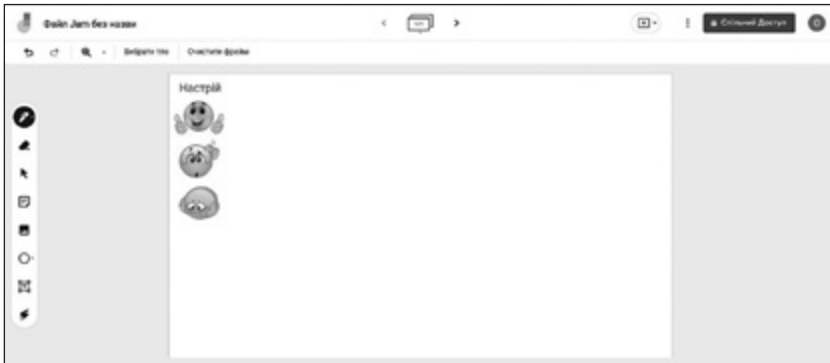

Рис. Використання додатка *Google Jamboard*

Рефлексію можна провести, використовуючи додаток *Google Jamboard*. *Jamboard* — це віртуальна дошка, яка дає можливість під час відеозустрічі разом працювати всім учасникам.

Учитель пропонує, наприклад, три варіанти смайликів, а учні обирають смайлик відповідно до свого настрою. Зображення дуже легко копіюється, тому учням не потрібно додатково шукати відповідну картинку.

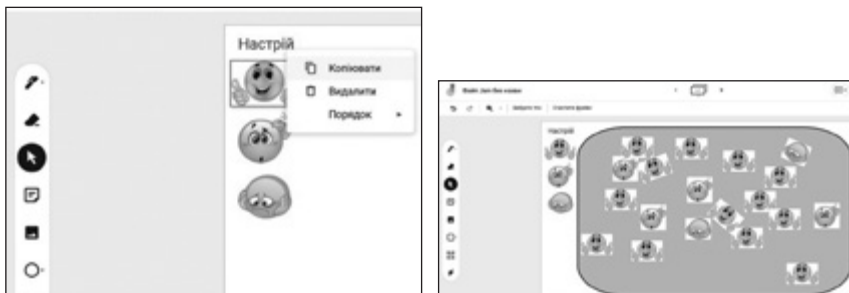

Рис. Приклад виконання вправи

УРОК

Тема «Визначаю в реченні головні і другорядні члени».

Мета:

- вчити дітей визначати в реченні головні й другорядні члени;
- формувати соціальну, громадянську компетентності;
- розвивати критичне мислення, спостережливість, увагу, усне й писемне мовлення;
- виховувати пізнавальний інтерес до народного мистецтва Полтавщини.

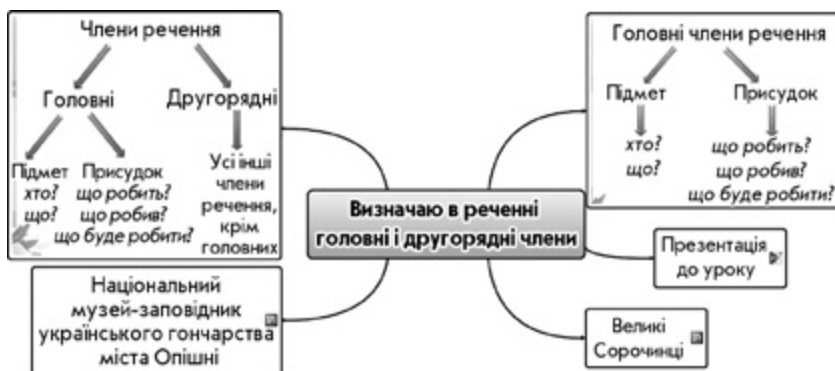
Тип уроку: урок вивчення нового матеріалу.

Освітні галузі: мовно-літературна, соціальна, природнича.

Хід уроку

I. Вступна частина

Інтелект-карта (презентація екрана)

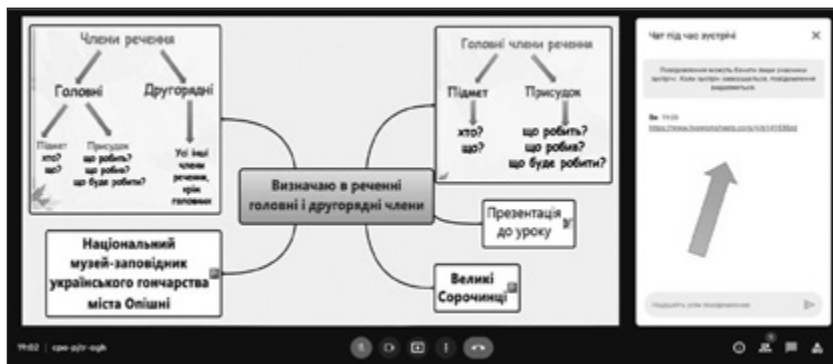
1. «Мозковий штурм». Гра «Так — ні»

Див. <https://rnk.com.ua/101209>.

2.5. Візуалізація інформації як інструмент дистанційного та змішаного навчання

Учитель. Перейдіть за посиланням та виконайте запропоновану вправу. (Посилання можна розмістити в чаті онлайн-зустрічі).

10/10 Г «Так – ні»

Речення виражає закінчену думку

- Речення складаються із складів
- Слова в реченні пишуться разом
- Перше слово у реченні завжди пишеться з великої літери
- У кінці речення не ставиться розділовий знак
- За метою висловлювання речення бувають розповідні, питальні і спонукальні
- За інтонацією речення бувають окличні і неокличні
- В спонукальних реченнях вживаються звертання

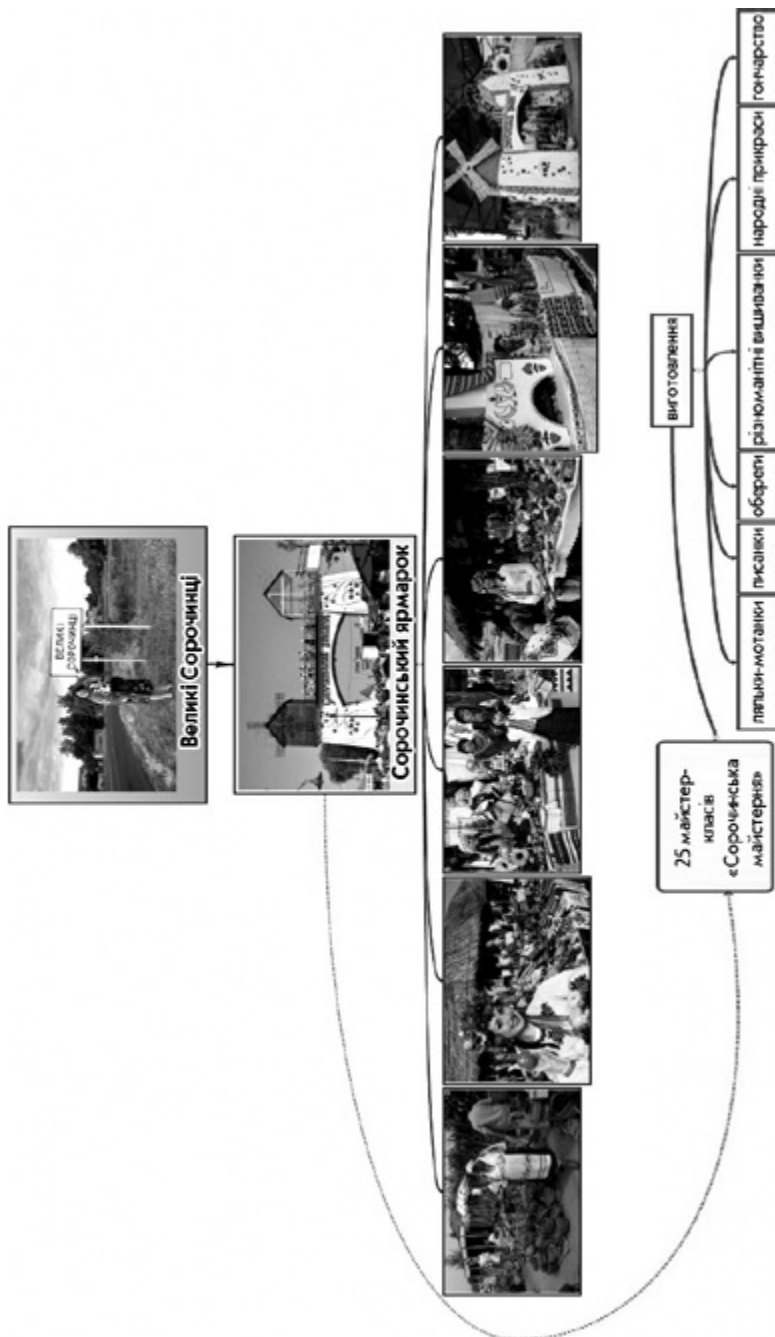
Рис. Зразок виконання вправи

2. Слово вчителя

Інтелект-карта «Великі Сорочинці»

Див. <https://rnk.com.ua/101210>.

2.5. Візуалізація інформації як інструмент дистанційного та змішаного навчання

Учитель. Зараз, діти, пропоную продовжити нашу подорож Полтавщиною. І завітаємо ми до села Великі Сорочинці. Чим же славиться це село? Звичайно, Сорочинським ярмарком. Ярмарок відбувається щороку в серпні протягом 5–6 днів. На ярмарку широко представлені продукти харчування, напої, одяг, взуття, вироби з хутра та шкіри, текстильні товари, шкільна форма та приладдя, прикраси, сільгосптехніка, добрива, будівельні матеріали.

Відвідувачів ярмарку захоплюють вироби народних майстрів з усіх куточків України. Для гостей заходу працюють 25 майстер-класів «Сорочинська майстерня» з виготовлення ляльок-мотанок, писанок, оберегів, різноманітних вишивок, народних прикрас, гончарства.

Додаток для вчителя

Під час презентації можна зобити акцент на будь-якому фрагменті карти, збільшувати або зменшувати масштаб.

Рис. Робота із зображеннями

II. Основна частина

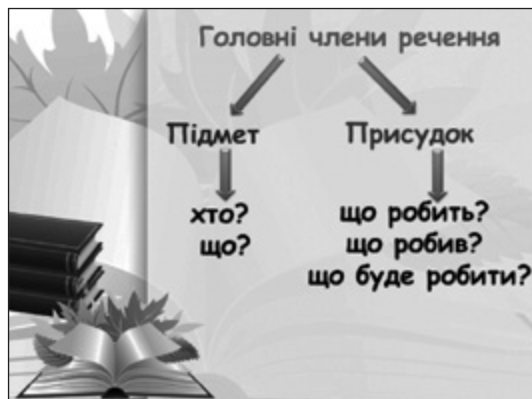
1. Повідомлення теми та мети уроку

Див. <https://rnk.com.ua/101211>.

Учитель. Сьогодні ми будемо визначати головні й другорядні члени речення.

Слова в реченні, які відповідають на певні запитання, називають членами речення.

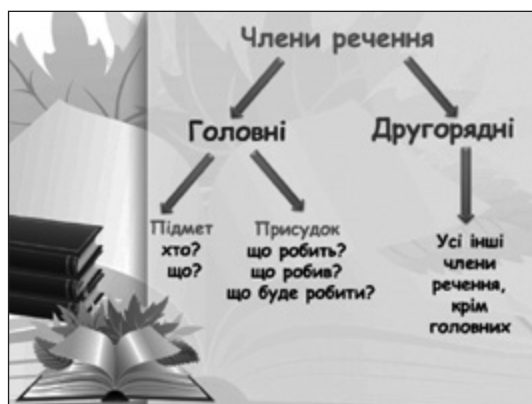

Учитель. Член речення, який указує, про кого або про що говориться в реченні, називають підметом. Підмет відповідає на питання *хто? що?*

Член речення, який указує на предмет, про який говорять, називають присудком. Присудок відповідає на питання *що робить? що зробить? що буде робити?*

Підмет і присудок — це головні члени речення. Другорядні — усі інші члени речення (усі члени речення, крім головних).

2. Виконання завдань

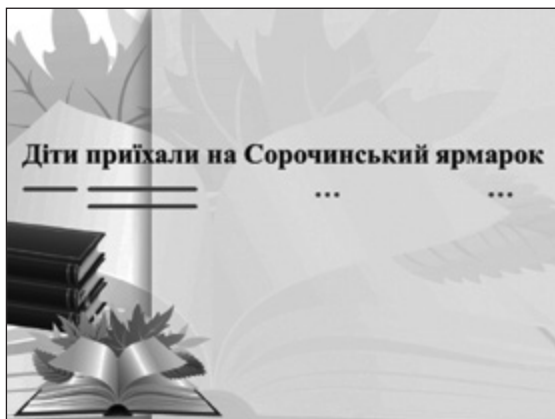
Завдання:

- записати речення;
- підкреслити головні й другорядні члени речення.

Діти приїхали на Сорочинський ярмарок.

2.5. Візуалізація інформації як інструмент дистанційного та змішаного навчання

Учитель. Підмет підкреслюємо однією лінією, присудок — двома, а під кожним другорядним членом треба поставити три крапки.

Завдання: поширити другорядними членами речення.

Діти побачили ...

Діти почули ...

Робота з позначками «Я зрозумів» 👤 😊, «Я думаю» 😊,
«Потрібна допомога» 🙄 🙋.

3. Робота з підручником

Учитель. Прочитайте вправу № 5.

5. Прочитай повідомлення Щебетунчика.

Найвідоміша страва на Полтавщині — полтавські галушки. Полтавці щедро пригощають галушками гостей.

У центрі Полтави стоїть пам'ятник полтавській галушці.

Гра «Склади речення»

Стоїть У пам'ятник центрі полтавській Полтави галушці.

Завдання: прочитати вправу № 9; назвати головні члени речення.

9. Прочитай повідомлення Читалочки і спиши. Підкресли головні члени в кожному реченні.

Полтавщину прославляє знамените село Опішніа. Тут здавна живуть майстри гончарної справи. Вони виготовляють із глини статуетки, посуд, іграшки і навіть скульптури.

Туристи охоче купують керамічні вироби з Опішніа.

Учитель. Існує Національний музей-заповідник українського гончарства міста Опішніа. Більшість експозицій, а це керамічні витвори мистецтва, розміщено на відкритому просторі. Там зібрано колекцію творів народних майстрів-гончарів.

Завдання: за малюнками скласти речення, записати їх; підкреслити головні та другорядні члени речення.

Інтелект-карта

«Національний музей-заповідник українського гончарства міста Опішніа»

Див. <https://rnk.com.ua/101212>.

2.5. Візуалізація інформації як інструмент дистанційного та змішаного навчання

Робота з позначками «Я зрозумів» 🙋😊, «Я думаю» 😊🙋, «Потрібна допомога» 😬🙋.

III. Заключна частина

Бесіда

- Які бувають члени речення?
- Що утворює основу речення?

ПИТАННЯ ДО САМООЦІНЮВАННЯ, САМОПЕРЕВІРКИ

1. Що таке освітнє медіасередовище?
2. Назвіть засоби візуалізації.
3. Роль ментальних карт в освітньому процесі.
4. Можливості застосування ментальних карт в освітньому процесі.
5. Як побудувати урок з використанням ментальних карт?

3.1. ВЗАЄМОДІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ

Під час дистанційного та змішаного навчання взаємодія та спілкування є одним із головних питань для вчителів, учнів і батьків. Пропонуємо декілька порад з власного досвіду та досвіду колег щодо організації комунікації в навчальному закладі.

Варто створити спільний чат для спілкування або закриту групу в соцмережі для учнів, батьків, учителів. Це можуть бути як окремі групи, так і спільна. Основна роль такого чату — розміщення важливої інформації про час уроків, розклад, додаткові матеріали, виконання чи невиконання завдань, спілкування з батьками тощо.

Обов'язково викладайте онлайн-уроки в режимі реального часу, для цього рекомендуємо скористатися одним із сервісів :

Zoom — це сервіс для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей. Організувати зустріч може будь-який користувач, що створив обліковий запис. Безкоштовна версія програми дозволяє проводити відеоконференцію тривалістю 40 хвилин. Учасники можуть використовувати додаток як на комп'ютері, так і на планшеті й телефоні. До відеоконференції може підключитися будь-який користувач за посиланням або ідентифікатором конференції. Захід можна запланувати заздалегідь, а також зробити перманентне посилання, тобто для постійних зустрічей у певний час.

Також цей ресурс дає можливість під час онлайн-спілкування демонструвати екран з презентацією, картою, онлайн-дошкою тощо, що робить уроки більш ефективними, а навчальний матеріал зрозумілим для учнів.

Facebook Live дозволяє створювати трансляцію відео прямо з *Facebook*. Створіть закриту групу класу, у якій можна буде запустити *Live* трансляції та проводити онлайн-уроки. Безкоштовно. Немає обмежень за часом, зручно.

Instagram Live — це трансляція відео з Інстаграм. Можна проводити у своєму акаунті. Якщо учні на вас підписані, то вони отримають повідомлення про вихід в ефір. Або створити закритий акаунт класу й проводити онлайн-зустрічі там.

Навчання через **Skype**. Безкоштовне програмне забезпечення, призначене для голосових та відеодзвінків через інтернет. Його можна встановити як на комп'ютер, так і на телефон. Щоб

3.2. Що робити? Що зробити? Планування роботи вчителя

розпочати роботу з програмою, її варто завантажити на гаджет і пройти процедуру реєстрації. Після чого вчитель має розіслати дітям свій *iD* на електронну пошту або іншим способом. Для кожного класу створюють окремий чат або групу. Для проведення консультації або відеоуроку вчитель надсилає учням запрошення-посилання у вигляді повідомлення в *Skype*. Також можете використовувати демонстрацію екрана, додавати текстові матеріали, малюнки, схеми, карти тощо під час спілкування через чат.

WizIQ — хмарна технологія для управління навчанням. *WizIQ* допомагає користувачам розробляти власні навчальні програми, що надаються в режимі реального часу або у вигляді записаних лекцій. Крім того, конструктор курсів *WizIQ* дозволяє користувачам створювати, запускати й продавати онлайн-курси. Він підтримує кілька облікових записів учителів, онлайн-курси, потокове *HD*-відео й уроки в прямому ефірі.

Periscope — додаток для проведення прямих ефірів. Щоб учні могли дивитися ваші трансляції, їм треба встановити цей додаток на телефон і створити обліковий запис.

За бажанням вчитель може працювати в класі чи іншому приміщенні з дошкою, фліпчартом чи іншим обладнанням, транслюючи цей процес учням через камеру комп'ютера, планшета чи навіть телефона за допомогою вище зазначених додатків.

3.2. ЩО РОБИТИ? ЩО ЗРОБИТИ? ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ

Планувати власний робочий час під час дистанційного навчання варто щотижнево відповідно до навантаження та розкладу, створивши для себе план-графік чи схему.

1. Відразу варто розпланувати, які саме заняття будуть проводитися в асинхронному режимі (тобто учні самостійно будуть опрацьовувати матеріал). Відповідно до чинного законодавства та методичних рекомендацій, вчитель має право хоча б раз на тиждень планувати самостійну роботу учнів.

Що можна винести на самостійне опрацювання? Види контролю, якщо вони передбачають форми роботи, які можна забезпечити через платформи та ресурси для дистанційного навчання, проектну роботу, практичні чи лабораторні роботи через спеціальні онлайн-ресурси та окремі кабінети й інші види робіт.

2. Під час планування роботи слід поставити перед собою конкретну мету: чого мають навчитися учні на уроках саме цього тижня. Запишіть мету до свого плану. Розробіть завдання,

методичні матеріали, плани уроків, доберіть контент (відео, ілюстрації, карти тощо) відповідно до мети та завдань.

3. Після формування навчального матеріалу варто звернути увагу на те, як саме учні працюватимуть над ним, чим їм можна допомогти. Слід зосередити увагу на завданнях та їх диференціації, наскільки це можливо. Обов'язково створіть чітку інструкцію та пояснення до завдань. Адже не всі учні можуть зрозуміти, чого саме вимагає вчитель, що треба робити.
4. Далі оберіть види контролю та моніторингу результатів учнів. Обов'язково пам'ятайте про самооцінку та самоаналіз як своєї діяльності, так і учнів. Порівняйте результати, отримані кожного тижня, — це надасть можливість створити власні дієві методи роботи в умовах дистанційного навчання, бо те, що підходить одному вчителю, зовсім не підходить іншому. Той саме принцип стосується й учнів.
5. Якщо адміністрація вашого навчального закладу вимагає звітність або просто проводить моніторинг педагогічної діяльності вчителів, варто заздалегідь скласти план звітності. Загалом «вимагати» адміністрація школи не має права відповідно до методичних рекомендацій, але якщо таке рішення було прийнято на педагогічній раді чи це моніторинг рекомендаційного характеру, ви маєте здавати звіт.

Загалом, рекомендуємо кожному вчителю скласти власний персональний звіт (якщо не для адміністрації, то для себе), де будуть зазначені форми роботи, навчальний матеріал (коротко), присутність учнів, домашні завдання та ін. Такий вид роботи допоможе успішно працювати зі шкільною документацією під час виставлення оцінок, заповнення журналів, на засіданнях методичних комісій.

Кожен навчальний заклад може ввести власну форму звітності, так само як і кожен учитель. Як зразок пропонуємо таку форму.

Дата	Клас	Тема, короткий опис навчального матеріалу	Форми роботи, синхронне чи асинхронне навчання	Кількість учнів (присутні/виконали завдання)	Домашнє завдання	Примітка

3.3. ЯК ПІДГОТУВАТИ НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ?

Це питання постає перед кожним учителем, адже від якості навчального матеріалу, кількості завдань, методів та прийомів залежить, наскільки успішним для учнів буде процес навчання. Щоб полегшити собі роботу та створити цікавий навчальний контент для учнів, пропонуємо використовувати інтерактивні методи та засоби, які є помічниками вчителя під час дистанційного навчання.

Найцікавішим для учнів та популярним серед учителів є створення відеоуроків. Відео можна створити або через запис на камеру (телефона, наприклад), або через запис екрана, що є надзвичайно зручно. Також можете використати відеоредактори для того, щоб створити справжній відеоролик за допомогою озвученої презентації.

Сервіс *Screencast-O-Matic* дозволяє створювати скрінкасти (відео з екрана монітора), відео за допомогою веб-камери або записувати екран і зображення з веб-камери одночасно. Записуємо відео не більше 15 хвилин і зберігаємо на комп'ютер або публікуємо на *YouTube*. Рекомендуємо створити власний *YouTube*-канал або розміщувати відео на шкільному каналі. Рамку захоплення відео з екрана можна редагувати до необхідного розміру. Запис можна ставити на паузу й міняти місце розташування рамки на екрані.

Edpuzzle — безкоштовний сервіс, що дає можливість за лічені хвилини створити навчальні матеріали на основі відеороликів. Уроки з відеоматеріалами мають багато переваг, зокрема ігрові елементи під час навчання, інтерактив, підвищення технологічної грамотності учнів, комунікативно-діяльнісний та індивідуальний підходи. У сервісі *Edpuzzle* можна працювати не лише на персональному комп'ютері, а й на будь-якому девайсі.

За допомогою цього сервісу можна записувати інструкції для роботи з програмами та сервісами, записувати пояснення теми (урок, лекція), записувати вправи та розв'язання прикладів.

Інформацію про відео та посилання на них також варто дублювати на сайтах освітніх закладів, щоб вони ставали більш доступними.

Наступним популярним видом навчального матеріалу є текстові документи. Як створювати тести у *Word* ми знаємо, проте існує безліч текстових редакторів та сервісів, які роблять звичайний навчальний текст цікавішим та врізноманітнюють його. Варто сказати про робочі листи в документах *Google*. Створюйте навчальний матеріал через *Google*-документ чи *Google*-таблицю й відкривайте

доступ учням. Кожен з них робить копію для себе, надає доступ учителеві з правом коментування та працює індивідуально або спільно з кимось (залежить від завдання). У такий спосіб зручно відслідковувати роботу учнів і корегувати її. Також у цих документах можна розташовувати цікаві додаткові матеріали.

Також у розділі про сервіси, що можуть доповнювати роботу *Google Classroom*, розміщено значну кількість цікавих та корисних додатків, які допоможуть у роботі.

Однозначно не рекомендуємо під час дистанційного навчання задавати завдання на зразок «прочитати параграф та письмово відповісти на питання; скласти конспект тощо». Такі завдання і під час традиційних форм роботи відбивають бажання навчатися, не говорячи вже про дистанційне навчання.

3.4. ЯК ПЕРЕВІРИТИ ЗНАННЯ УЧНІВ?

Окрім того, що вчитель має надавати навчальний матеріал, він ще має перевіряти його засвоєння. Оцінювання та відвідування уроків під час дистанційного навчання ніхто не скасовував. Погодьтеся, інколи останню фразу так і хочеться окремо виписати для учнів як девіз дистанційної роботи. Проте, як ми вже з'ясували, цікаві заняття переважна кількість учнів буде відвідувати, і цей факт перевірений часом і досвідом.

Перевірити знання та здійснити моніторинг учителю допоможуть додатки.

1. *Таблиця просування*. Створіть у додатках *Google* таблицю з іменами дітей і переліком завдань/кроків, які учні мають виконати. Надайте учням доступ для редагування — вони заходять у таблицю і позначають виконання завдання. Залежно від того, наскільки легко впоралися із завданням, робити позначки можна зеленим, жовтим або червоним кольором.
2. *Робота в Google-документах*. Учні можуть працювати над завданнями в документах *Google* спільно або індивідуально. Учитель відстежує просування, коментує, спрямовує.
3. *Teacher.Desmos*. Це середовище стане в пригоді вчителям математики й допоможе створити навчальний матеріал, провести моніторинг, самоперевірку, отримати зворотний зв'язок. Учитель математики розробляє інтерактивні завдання, потім надає доступ для роботи учням і стежить за їхньою діяльністю в режимі реального часу. Надзвичайно зручно, а для учнів ще й пізнавально.

3.5. Яких помилок ми припускаємося?

4. *Classtime*. Це помічник учителя, що збагачує урок миттєвою візуалізацією рівня розуміння та прогресу всього класу в живому часі. Платформа містить сервіси з тестування учнів, створення інтерактивних уроків з можливістю користування безкоштовною бібліотекою з більш ніж 30 000 запитань, відповідних програмі й підготовлених експертами. Командні ігри дають змогу організувати урок довкола анімованого сюжету, що проєктується для всього класу. Ці ігри являють собою проблеми, з якими учні мають упоратися, відповідаючи на ваші запитання на своїх девайсах.
5. *Wizer.me* —простий і швидкий інструмент для створення інтерактивних робочих аркушів із завданнями і вправами, які можна використовувати для дистанційного навчання, домашніх завдань, роботи в класі на інтерактивній дошці.
6. Моніторинг роботи на вашій дистанційній платформі, наприклад *Google Classroom*.

3.5. ЯКИХ ПОМИЛОК МИ ПРИПУСКАЄМОСЯ?

Кожен з нас частково навчається на власних помилках. Однак помилки вчителів інколи вартують дуже дорого. Значна частина вчителів припускається помилок під час дистанційної форми роботи. Цього не варто соромитися чи стверджувати: «Ні! Я педагог зі стажем і роблю все так!». Перший крок до навчання й удосконалення — визнання своїх помилок і того, що вчителям, як і дітям завжди варто навчатися нового. А інколи варто навчатися й у дітей. Ми визначили десять найпоширеніших помилок.

1. Задавати завдання без пояснення та інструкції. Як правило, такі завдання будуть виконуватися без користі або не виконуватися взагалі.
2. Працювати тільки в асинхронному режимі або працювати в синхронному режимі дуже мало. Така система навчання не дає достатньої якості знань.
3. Змушувати учнів багато писати: конспектувати тексти чи параграфи, виконувати завдання на аркушах, а потім надсилати їх фото. Така форма роботи може бути виправдана у випадку деяких видів контролю, наприклад диктантів.
4. Не дотримуватися хронометражу уроку, що втомлює учнів. Ця помилка є найпоширенішою. (Кажучи чесно, я теж маю таку проблему. Особисто для себе перед початком уроку ставлю таймер на телефоні або годиннику — дієвий спосіб.)

5. Давати однотипні, нецікаві завдання без індивідуального підходу.
6. Не оцінювати, не відстежувати результативність учнів та не надавати персональних коментарів щодо успішності.
7. Обмежувати учнів у часі, коли вони виконують завдання («часова дискримінація»). Будь-які обмеження мають бути обґрунтованими та не завдавати учням дискомфорту або психологічного тиску.
8. Порущувати особистий простір учнів і батьків. Наприклад, нагадувати в особистих повідомленнях про невиконане чи погано виконане завдання учню та батькам зранку, удень, уночі.
9. «Замикатися» на власному предметі («педагогічний шовінізм»). Спілкування з колегами, класним керівником або адміністрацією школи допоможе зрозуміти, що, можливо, у цей день учні були надзвичайно завантажені, тому варто дати їм можливість доопрацювати матеріал.
10. Не звертати увагу на умови, у яких працює та живе учень (байдужість учителів).

Якщо Ви впізнали свої помилки, варто поміркувати та змінити або переорієнтувати систему роботи, принципи та підходи. Головне, не втрачати наснаги. Упевнені, у Вас усе буде добре!

3.6. ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА

Проблема педагогічного вигорання сьогодні гостро стоїть в Україні. Щодо цього опубліковано багато статей і результатів досліджень, надано психологічні та методичні рекомендації. Проте, проблемі вигорання вчителя під час дистанційного навчання приділяють мало уваги. Здебільшого говорять про комфорт учнів, їхню зацікавленість у навчанні тощо. Однак, чи буде урок, проведений стомленим учителем, який нервує через те, що не розуміє чи не володіє інструментами дистанційного навчання, ефективним? Звісно, ні. Тому комфорт і психологічна рівновага вчителів є важливим чинником успішного дистанційного навчання.

Якщо постійно нервуєтеся через невпевненість у власних силах під час дистанційної роботи, варто звернутися по допомогу. Можна пройти додатковий курс, почитати літературу (наприклад, таку, як цей посібник) або попросити допомоги в колег чи навіть учнів. Окрім того, що підвищите свій професійний рівень, також здобудете практичний досвід та отримаєте можливість корисної взаємодії. Загалом, рекомендуємо адміністрації навчальних

3.7. Типові помилки під час роботи з Google Classroom та кілька корисних порад

закладів проводити додаткове інструктування або навіть навчання вчителів перед запровадженням дистанційного та змішаного навчання незалежно від стажу, вікової категорії чи вмінь педагогів. Адже щодня з'являються нові ресурси та цікаві методики.

Вагомою причиною емоційної перевтоми та вигорання є надмірне навантаження. У цьому разі допоможе чіткий графік роботи, у якому буде збалансовано синхронний та асинхронний режими, що дасть можливість зменшити навантаження та знайти час для себе й рідних.

Якщо вам зовсім морально та емоційно важко, варто звернутися по допомогу до шкільного психолога чи обговорити проблемні питання з колегами. Тоді ви зрозумієте, що всі стикаються з такими проблемами і ви не самотні в цій ситуації. А можливо, у розмові знайдете для себе шляхи розв'язання проблемних питань.

Використовуйте вправи та інші методики зняття напруження, особливо якщо працюєте за комп'ютером тривалий час.

Спробуйте сприйняти виклики дистанційного навчання не як негатив, а як новий досвід, що надасть можливість урізноманітнити навчання та налаштуватися на продуктивну роботу.

3.7. ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПІД ЧАС РОБОТИ З GOOGLE CLASSROOM ТА КІЛЬКА КОРИСНИХ ПОРАД

З власного досвіду та досвіду колег можемо стверджувати, що розпочинати дистанційне та змішане навчання надзвичайно складно. Тому пропонуємо ознайомитися з помилками, яких найчастіше припускаються вчителі під час роботи з *Google Classroom*.

1. Деякі вчителі створюють один кабінет на один предмет для різних класів.

Не рекомендуємо так робити, бо фактично онлайн-кабінет — це прототип шкільного класу. Якщо в реальному житті в один кабінет посадити два або три класи, що станеться? Питання риторичне. Тому варто створювати для окремого класу окремі кабінети. Звісно, якщо у вас персональна система роботи. Якщо ні, то все одно у вас має бути окремі кабінети з вашого предмета або предметів.

2. Бажано, щоб кожен предмет, який викладаєте, також мав окремі кабінети. Так учням буде зручно працювати, бо інформація систематизована та логічно представлена. Зручно й учителю, бо можна прослідкувати динаміку навчання та пройденого матеріалу.

3. Безпека є важливим аспектом роботи під час дистанційного та змішаного навчання. Коли створюєте власний *Classroom*, піклуйтеся про те, щоб до нього мали доступ тільки ви чи обмежене коло колег. Також під час перевірки чи контролю варто обов'язково додавати функцію «Збирати електронні адреси», це також допоможе ефективніше захистити завдання.
4. Деякі вчителі створюють одне й те саме завдання для різних класів окремо, забуваючи або не знаючи функції «Використати повторно». Скориставшись нею, ви зекономите свій час, готуючись до уроків.
5. Зберігайте матеріали, розробки, завдання, статистику оцінювання на *Google Диску*, тоді ця інформація буде завжди доступною, а найголовніше, не зникне під час ремонту чи поломки техніки, бо в цьому випадку ми користуємося хмарною технологією.
6. *Google Classroom* надає багато можливостей. Ще більше можна отримати, якщо використати додаткові сервіси, про які вже йшла мова. Це зробить ваші завдання та уроки цікавими й різноманітними. Не замикайтеся на однакових завданнях *Google Classroom*.
7. Приєднайте декілька пристроїв до вашого облікового запису, наприклад комп'ютер і телефон. Частою є проблема загубленого або забутого пароля чи логіна. Тому, коли ви маєте доступ з декількох пристроїв, легше відновити інформацію, змінити пароль та інше.
8. Радимо вмикати функцію сповіщення під час виконання завдань. Так ви завжди будете знати, яка активність учнів. Виникає проблема, коли вчитель не розуміє, скільки учнів виконали завдання чи засвоїли матеріал, і йде далі за програмою, порушуючи логічність навчання.
9. Застосовуйте індивідуальний підхід, не соромтеся коментувати та вести діалог з учнями. Це продемонструє і вашу обізнаність, і небайдужість до навчального процесу кожного.
10. Якщо ви створюєте завдання в *Classroom*, не забувайте додавати інструкції щодо їх виконання. Вони можуть бути різноманітними — від текстових до аудіозаписів. Часто вчителі просто завантажують відео чи завдання без опису та інструкції, і учні не одразу розуміють, що робити з такими завданнями.
11. Акцентуйте увагу на онлайн-уроках щодо важливості виконання завдань у *Google Classroom*, бо вони є доповненням та закріпленням навчального матеріалу.

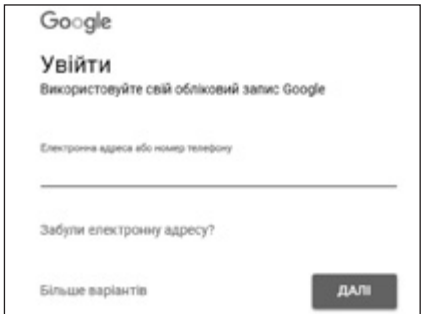
3.8. Поради учням

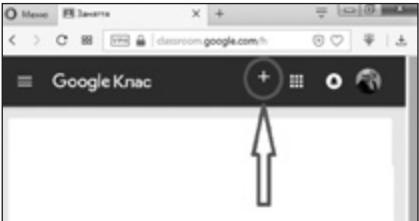
12. Розміщувати урок у *Google Classroom* не важко, головне практикуватися та вдосконалювати навички. Тому пропонуємо міні-зразок розміщення уроку та використання методу «Капелюшки».

3.8. ПОРАДИ УЧНЯМ

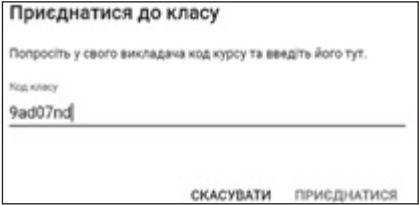

Інструкційна карта для учнів щодо використання середовища *Google Classroom*

Пам'ятайте про правила техніки безпеки під час роботи з комп'ютером!

Порядок виконання роботи	Вказівки до виконання
Підготовка робочого місця	Перевірка робочого місця. Увімкнення комп'ютера
Завантаження браузера (<i>Opera, Google Chrome</i>)	ПУСК — Усі програми — <i>Opera (Google Chrome)</i> або ж натиснути двічі ЛКМ на ярлик відповідної програми, що знаходиться на Робочому столі
Увійдіть у свій обліковий запис поштової служби <i>Gmail</i>	На сторінці пошукової системи <i>Google</i> знайти вкладку «Увійти»

Порядок виконання роботи	Вказівки до виконання
	<p>Введіть адресу своєї електронної скриньки та натисніть «Далі», задайте пароль, після чого система увійде до вашої електронної скриньки</p>
<p>Увійдіть до <i>Google Класу</i></p>	<p>У правій частині вікна браузера знайдіть вкладку «Меню» та натисніть ЛКМ.</p> <p>У вікні, що з'явилося, оберіть пункт «Більше».</p> <p>Далі перейдіть до вкладки «Клас»</p>
<p>Приєднайтеся до Класу</p>	<p>У вікні, що з'явилося, натисніть на кнопку «Створити клас або приєднатися до наявного».</p>

3.8. Поради учням

Порядок виконання роботи	Вказівки до виконання
	<p>Оберіть пункт «Приєднатися до класу».</p> <p>Введіть код класу та натисніть «Приєднатися»</p>
Розгляньте сервіс <i>Google Клас</i>	<p>Розгляньте вікно сервісу та його функції.</p>
Виконайте завдання	<p>Використовуючи сервіс <i>Google Клас</i>, додайте нове «Оголошення» з такою інформацією:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Заголовок — Ваше прізвище та ім'я.2. Тема — Мій перший візит. <p>Для цього:</p> <ul style="list-style-type: none">• у правій нижній частині вікна натисніть кнопку ;• оберіть пункт ;• у вікні, що з'явилося, введіть вказану вище інформацію;• натисніть «Опублікувати».

Порядок виконання роботи	Вказівки до виконання
Завершіть роботу із середовищем	Для виходу із середовища <i>Google Клас</i> натисніть на «Меню» вашого облікового запису та оберіть пункт «Вийти». Закрийте вікно браузера. Завершіть роботу з комп'ютером: «Пуск» — «Завершити роботу»

3.9. ЯК УНИКНУТИ СТРЕСУ ТА ЗДОБУТИ МАКСИМАЛЬНІ ЗНАННЯ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

1. Намагайтеся відвідувати всі онлайн-уроки в режимі реального часу. Так ви отримаєте комплексну інформацію, будете мати цілісне уявлення про завдання та матеріали, які надає вчитель. Також у більшості вчителів спрацьовує принцип «якщо був на уроці, то щось засвоїв».
2. Сприймайте дистанційне та змішане навчання не як гру чи щось несерйозне, а як цілком дієві та загальноприйняті. Вищі навчальні заклади також використовують ці форми навчання, тому варто звикати працювати з ними вже сьогодні.
3. Нові завдання — це не примус, а шанс отримати додаткові навички. Не відмовляйте собі в можливості вивчити щось нове, наприклад додаткову програму для дистанційного навчання, навчитися робити відеоролики, анімацію тощо.
4. Комунікуйте та взаємодійте не лише з учителями, а й з однокласниками. Під час змішаного навчання — це особливо важливий аспект у груповій роботі. Не бійтеся запитувати та звертатися по допомогу до інших.
5. Завжди варто просити в учителя детальну інструкцію щодо виконання завдання. Запитуйте, якщо вам незрозуміло.
6. Контролюйте питання безпеки в Інтернеті. Якщо виникають проблеми з персональною безпекою, наприклад хтось приєднується до конференцій під вашим ім'ям або починаються проблеми з обліковими записами, розкажіть про це батькам і вчителям. Також не давайте невідомим користувачам посилання на відеоконференції та іншу навчально-персональну інформацію.
7. Виконуйте завдання. Неважливих завдань не буває, усі вони складають цілісну систему навчання. Цікавтеся своїми результатами, переглядайте власний графік успішності.

3.10. Поради батькам

8. Допомагайте іншим. Якщо ви можете надати допомогу одно-класникам чи вчителю, скористайтеся цією можливістю. Це допоможе вам побудувати якісно нову взаємодію.
9. Не втрачайте шанс. Сьогодні кожен може відвідати най-відоміші музеї та галереї світу й України за допомогою онлайн-екскурсій. Скористайтеся цією можливістю.
10. Якщо вам важко, ви погано почуваетесь, не приховуйте це. Дистанційне та змішане навчання, як і традиційне, дозволяє учням перебувати на лікарняному. Залишайтеся здоровими, бережіть себе та рідних. Хай щастить!

3.10. ПОРАДИ БАТЬКАМ

Дистанційне та змішане навчання батьки, більшість з яких працює (зокрема й удома), сприймають досить важко. Навчання дітей онлайн, на перший погляд, може заважати роботі. Проте, це не так. Дозвольте запропонувати кілька порад.

1. Варто сприйняти дистанційну форму навчання дітей серйозно. Тому перш за все треба чітко розпланувати час та створити робочі місця для себе та своїх дітей, щоб ніхто нікому не заважав.
2. Щодня перевіряйте справність технічного забезпечення для навчання, особливо для школярів молодшого віку. Адже діти ще погано володіють технічними засобами, тому можуть переплутати налаштування, через що почнуть нервувати.
3. Намагайтеся уникати стресових ситуацій. Якщо дитина не може виконати завдання або не хоче, а ви не можете допомогти, — не змушуйте. Користі від такого примусово виконаного завдання буде небагато, а результат — стрес і для вас, і для дитини.
4. Допомагайте дітям. Багато батьків зіткнулися з тим, що самі не розуміють, як виконати завдання. Тому замість сварити вчителів і систему освіти, використайте свій шанс разом з дитиною навчитися чогось нового.
5. Намагайтеся проводити навчальний час разом. Дітям важлива підтримка батьків. Запропонуйте разом переглянути онлайн-екскурсію, відвідати музей. Допоможіть з відео чи анімацією. Такий підхід зближить вас із дітьми, допоможе уникнути стресових ситуацій та непорозумінь.
6. Спілкуйтеся з іншими батьками та взаємодійте з учителями, класним керівником і адміністрацією навчального закладу.

7. Контролюйте безпеку вашої дитини в Інтернеті. Особливо треба звернути увагу на дітей підліткового віку, бо саме вони найчастіше стають жертвами кібербулінгу та інших негативних проявів цифрового простору.
8. Нормуйте час навчання. Проблема дистанційного та змішаного навчання полягає в тому, що вчитель не може контролювати час, який учні проводять за комп'ютером, а батьки не завжди звертають на це увагу, що шкодить здоров'ю дитини. Тому варто контролювати час, проведений вашою дитиною за комп'ютером не тільки під час ігор, а й навчання.
9. Не бійтеся ставити запитання. Якщо ви розумієте, що дитина отримала недостатньо інформації, з різних причин не знає, як виконувати завдання та соромиться чи боїться про це запитати, запитайте самі. Ви маєте повне право підтримувати зв'язок з учителями, уточнювати завдання, цікавитися результативністю та успішністю ваших дітей.
10. Якщо ви відчуваєте, що не можете контролювати дистанційне навчання, у родині відбуваються конфлікти та стресові ситуації, не приховуйте цього. Зверніться по допомогу до шкільного психолога чи вчителів. Разом завжди легше знайти вихід із ситуації.

ДОДАТОК 1. КОРОТКИЙ ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ MOODLE ТА GOOGLE CLASSROOM

<i>Google Classroom</i>	<i>Moodle</i>
Задоволеність користувачів	
97 %	98 %
Ціноутворення	
Безкоштовно	Безкоштовно
Модель ціноутворення	
Безкоштовно Щомісячний платіж Одноразова оплата Щорічна підписка На основі цитат	Безкоштовно Щомісячний платіж Одноразова оплата Щорічна підписка На основі цитат
Інформація про ціни	
<i>Google Classroom</i> доступний безкоштовно для шкіл, які використовують <i>Google Apps for Education</i>	<i>Moodle</i> пропонується в різних цінових планах, зокрема й безкоштовна версія. Якщо ви хочете отримати більше функціональних можливостей, можете зв'язатися з продавцем за спеціальною пропозицією
Мови, що підтримуються	
Українська Англійська Китайська Голландська Німецька Японська Французька Італійська Португальська Польська Російська Турецька Іспанська Шведська та ін.	Українська Англійська Китайська Голландська Німецька Японська Французька Італійська Португальська Польська Російська Турецька Іспанська Шведська та ін.

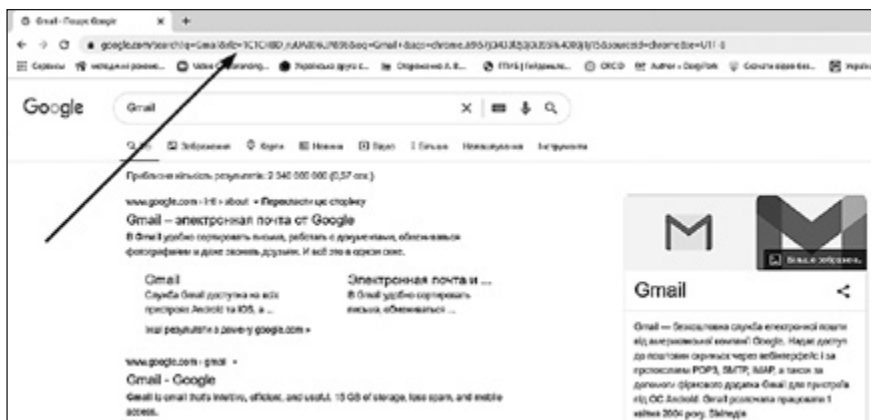
<i>Google Classroom</i>	<i>Moodle</i>
Список функцій	
<p>Забезпечує доступ у класі без паперів до таких продуктів <i>Google</i>, як <i>Google Документи</i> та <i>Диск</i>.</p> <p>Миттєва взаємодія між учителем та учнями.</p> <p>Просте налаштування та економічність, зручність використання.</p> <p>Отримання різноманітного навчального контенту, можливість установити дистанційне адміністрування в навчальному закладі.</p> <p>Багато варіантів відстеження прогресу.</p> <p>Сповіщення та автоматичні сповіщення.</p> <p>Персоналізована інформаційна панель.</p> <p>Захист персональних даних</p>	<p>Календар «все в одному».</p> <p>Масове створення курсу та просте резервне копіювання.</p> <p>Спільні інструменти та заходи.</p> <p>Зручне управління файлами.</p> <p>Налаштований дизайн сайту та макет.</p> <p>Детальна звітність і журнали.</p> <p>Керування ролями та дозволами користувачів.</p> <p>Багатомовна можливість інтеграції мультимедіа.</p> <p>Багато варіантів відстеження прогресу.</p> <p>Сповіщення та автоматичні сповіщення.</p> <p>Персоналізована інформаційна панель.</p> <p>Захист персональних даних</p>
Інтеграції	
<p><i>API Classroom</i> дозволяє адміністраторам надавати та керувати класами в масштабі, а також дозволяє розробникам інтегрувати свої програми з <i>Classroom</i></p>	<p><i>Moodle</i> може бути інтегрований з низкою інших програм для задоволення різних потреб веб-сайту</p>
Доступні пристрої	
<p><i>Windows</i> <i>Android</i> <i>IPhone / IPad Мак</i> Веб-основа <i>Windows Mobile</i></p>	<p><i>Windows</i> <i>Android</i> <i>IPhone / IPad Мак</i> Веб-основа <i>Windows Mobile</i></p>
Доступна підтримка	
<p>Електронна пошта</p>	<p>Електронна пошта Телефон Жива підтримка</p>

2. Алгоритм створення електронної пошти

<i>Google Classroom</i>	<i>Moodle</i>
Загальна інформація	
<i>Google Classroom</i> розроблений для дистанційної роботи з підключенням, що забезпечується технологіями, розробленими <i>Google</i>	Безкоштовний <i>LMS</i> , який дозволяє викладачам створити власний приватний вебсайт, наповнений динамічними курсами для навчання в будь-який час і в будь-якому місці
Популярні альтернативи	
Назва продукту / оцінка	Назва продукту / оцінка
<i>iSpring Learn LMS Alternatives 9.3</i>	<i>Firmwater LMS Alternatives 9.0</i>
<i>Edmodo Alternatives 9.2</i>	<i>SkyPrep Alternatives 8.9</i>
<i>ProProfs LMS Alternatives 8.4</i>	<i>WorkWize Alternatives 8.8</i>
<i>Wisetail Alternatives 8.0</i>	<i>Grovo Alternatives 8.8</i>
<i>Mentornity Alternatives 7.4</i>	<i>QuizCV Alternatives 8.0</i>

ДОДАТОК 2. АЛГОРИТМ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ПОШТИ

Після того як у вікні будь-якого браузера ми увійшли до пошукової системи *Google* або будь-якої іншої (наприклад, *Yahoo!(yahoo.com)*, *Bing(bing.com)*, *Shenma(sm.cn)*, *DuckDuckGo(duckduckgo.com)*), у пошуковому рядку створюємо запит *Gmail*, перед нами будуть результати пошуку, обираємо першу вкладку *Gmail* — електронна пошта від *Google*.

Сторінка, яка відкрилася, допоможе створити електронну пошту за алгоритмом.

1. Натискаємо «Створити акаунт».

The screenshot shows the Google login page. At the top is the Google logo and the word 'Увійти' (Sign in). Below that is the text 'Використовуйте свій обліковий запис Google'. There is a large input field for 'Електронна адреса або номер телефону'. Below the input field is the text 'Збули електронну адресу?'. Further down is the text 'Інший комп'ютер? Щоб увійти в обліковий запис, використовуйте режим гостя. Докладніше'. At the bottom left is the link 'Створити обліковий запис' (Create account), which is highlighted with a black arrow. At the bottom right is a dark button labeled 'Далі' (Next).

2. Заносимо персональні дані відповідно до запиту.

The screenshot shows the Google account creation page. At the top is the Google logo and the text 'Створити обліковий запис Google'. There are two input fields for 'Ім'я' (Name) and 'Прізвище' (Surname). Below these is a field for 'Візь користувача' (Username) and a field for '@gmail.com'. There is a note: 'Можна використовувати літери, цифри та крапки'. Below that is the text 'Використати мою поточну електронну адресу'. There are two input fields for 'Пароль' (Password) and 'Підтвердити' (Confirm). There is a note: 'Використуйте комбінацію з 8 або більше літер, цифр і символів'. There is a checkbox labeled 'Показати пароль' (Show password). At the bottom left is the text 'Увійти в обліковий запис' (Sign in to account). At the bottom right is a dark button labeled 'Далі' (Next). On the right side of the page is an illustration of a person's profile and a laptop.

3. Під час вибору імені користувача варто звернути увагу на те, що ім'я рекомендовано ввести латиницею. Також радимо використовувати реальне ім'я або прізвище (комбінацію цих складових), а не абстрактні назви.

Під час вибору пароля варто дослухатися до рекомендацій *Google*, а саме: використовувати комбінацію з 8 або більше літер, цифр і символів.

2. Алгоритм створення електронної пошти

Google
Створити обліковий запис
Google

Ім'я: Іван Прізвище: Олександр

Ім'я користувача: ivan12345 Почта: f@gmail.com

Вибрати новий початок і кінцьову адресу

Вибрати нову початкову електронну адресу

Початок: x19111735 Кінець: x19111736

Введіть нові початок і кінцьову адресу (необов'язково)

Показати пароль

Вийти в обліковий запис **Далі**

Усі можливості Google в одній обліковій записі.

4. Ввівши персональні дані, натискаємо **Далі**

5. На наступній сторінці заносимо номер телефону, день, місяць та рік народження, стать і натискаємо «Далі».

Google
Вітаємо в Google
ivan12345@gmail.com

Номер телефону (необов'язково): 7777777777

Ми використовуємо ваш номер для запису облікового запису. Ця інформація буде захищена.

Альтернативна електронна адреса (необов'язково...)
Ця допоможе вам з'ясувати ваш обліковий запис.

Дата народження: День: Місяць: Рік:

Стать:

Чому ми запитуємо цю інформацію?

Наяв **Далі**

Ваша особиста інформація захищається приватною та захищеною.

6. Підтверджуємо наданий номер телефону та натискаємо «Надіслати». Google надасть SMS із шестизначним кодом підтвердження.

Google
Підтвердьте номер телефону

Щоб переконатися, що це номер телефону ваш, Google надішле вам SMS із шестизначним кодом підтвердження. Створюється стандартна пошта.

Номер: 002 629 3024

Надіслати

Ваша особиста інформація захищається приватною та захищеною.

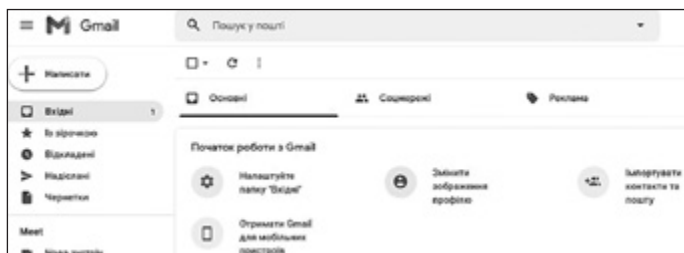
7. Вводимо шестизначний код підтвердження з SMS та натискаємо «Перевірити».

8. У наступному вікні додаємо свій номер телефону в облічковий запис, щоб використовувати його в усіх сервісах Google. Натискаємо «Так, увімкнути».

- У вікні «Конфіденційність і умови» приймаємо умови користування електронною поштою Google. Натискаємо «Прийняти». Вітаємо зі створенням електронної пошти Google!

1. Амеліна О. С., Цуркан О. В. Дистанційне та змішане навчання. Досвід, поради, інструменти : навч. посіб. Харків : Вид. група «Основа», 2021. 128 с.
2. Гриценко В., Юстик І. Використання сервісу Google Classroom для управління освітніми процесами.
URL: <http://www.kspu.kr.ua/ua/ntmd/konferentsiy/2015-10-06-06-17-54/sektsiia-4/3930-vykorystannya-servisu-google-classroom-dlya-upravlinnya-osvitnimy-protsesamy>
3. Желізняк Л. Д. Кейс-технологія. Збірка кейсів з інформатики.
URL: http://ru.osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/31951/
4. Ковальська К. Р. Дистанційне навчання як перспективна форма розвитку предметно-орієнтованих професійних компетентностей учителів.
URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/>
5. Лакоцька М. Освоїмо за кроком крок цей незвичайний кейс-урок! *Учитель початкової школи*. 2018. № 11.
6. Осадченко І. І. Дидактичні вимоги та методика формування кейсів у контексті підготовки майбутніх учителів початкової школи. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету*. Вип. 107. Ч. 2. Кіровоград, 2012. С. 58–69.
7. Плющ Ю. О. Кейс-технологія в початковій школі : Порадник для вчителя. Харків : Видавнича група «Основа», 2018. 127 [1] с. (Серія «Нова українська школа»).
8. Толмачова І. М. Формування навчальної дії контролю у молодших школярів : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.09. Харків, 2008. 23 с.
9. Блог вчителя початкових класів Світлани Вдовичин.
URL: http://newschool1821.blogspot.com/p/blog-page_28.html
10. Дидактичний потенціал коміксів.
URL: http://www.institutemvd.by/components/com_chronoforms5/chroniforms/uploads/20160331174948_Ostapenko_Solovjova.pdf
11. Кейс-уроки для молодшої школи. *Освітня платформа EduFuture 7W*.
URL: <http://case.edufuture.biz/case-uroki.html>

12. Малюємо комікси.
URL: <http://esd.org.ua/sites/esd.org.ua/files/programs/comix.pdf>
13. Навчання в школі + Онлайн-навчання = змішане навчання.
URL: <https://sites.google.com/a/lyceum2.cv.ua/metodicnij-navigator/metodicni-materiali/zmishane-navcanna>
14. Основи кейс-технологій в освітньому процесі школи / Цифрове видавництво МСFR, 2021.
URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/1203-qqq-17-m2-08-02-2020-osnovi-keys-tehnology-v-osvtnomu-protses-shkoli>.
15. Практики та підходи до дистанційного навчання — рекомендації для вчителів.
URL: <https://nus.org.ua/articles/praktyky-ta-pidhody-do-dystan-tsijnogo-navchannya-rekomendatsiyi-dlya-vchyteliv/>
16. Про суть технології змішаного навчання.
URL: <http://aphd.ua/pro-sut-tekhnoholi-zmishanoho-navchannia/>
17. Сайт вчителя початкових класів Ірини Олександрівни Черешнюк.
URL: <http://irinaaclass12.dp.ua/>
18. Упровадження медіаосвіти в освітній процес початкової школи.
URL: <http://v-khsac.in.ua/article/viewFile/146555/145440>

Блізнякова О. А., учитель початкових класів Люботинської гімназії № 5 Люботинської міської ради Харківської області, учитель-методист

Вовк О. В., учитель української мови та літератури Люботинської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 4 Люботинської міської ради Харківської області, спеціаліст вищої категорії

Єрмоленко С. В., учитель початкових класів Люботинської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 4 Люботинської міської ради Харківської області

Лебідь О. Г., учитель початкових класів Люботинської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 4 Люботинської міської ради Харківської області, учитель-методист

Обуховська О. І., учитель початкової школи Люботинської ЗОШ І–ІІІ ступенів Люботинської міської ради Харківської області, спеціаліст вищої категорії

Овчаренко І. М., учитель початкових класів Люботинської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 4 Люботинської міської ради Харківської області, спеціаліст вищої категорії

Трипольська О. О., заступник директора з навчально-виховної роботи Люботинської ЗОШ І–ІІІ ступенів № 4 Люботинської міської ради Харківської області, спеціаліст вищої категорії

* В алфавітному порядку.

Навчальне видання

ТРИПОЛЬСЬКА Ольга Олександрівна,
БЛІЗНЯКОВА Олена Анатоліївна,
ВОВК Оксана Віталіївна,
ЄРМОЛЕНКО Світлана Вікторівна,
ЛЕБІДЬ Ольга Григорівна,
ОБУХОВСЬКА Оксана Іванівна,
ОВЧАРЕНКО Ірина Миколаївна

Навчально-методичний посібник

**«Нова українська школа: організація дистанційного
і змішаного навчання у початковій школі»**

Схвалено для використання в освітньому процесі

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Редактор *І. Л. Морєва*
Технічний редактор *А. В. Пліско*
Коректор *Н. В. Красна*

Підписано до друку 06.12.2021. Формат 60×90/16.
Папір офсетний. Гарнітура Шкільна.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 13,0. Обл.-вид. арк. 17,7.
Наклад 47 161 прим. Зам. № 2011-2021.

ТОВ Видавництво «Ранок»,
вул. Кібальчича, 27, к. 135, Харків, 61071.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5215 від 22.09.2016.
Адреса редакції: вул. Космічна, 21а, Харків, 61165.
E-mail: office@ranok.com.ua. Тел. (057) 701-11-22.

Навчально-методичний посібник
надруковано на папері українського виробництва

Надруковано у друкарні ТОВ «ТРИАДА-ПАК»,
пров. Сімферопольський, 6, Харків, 61052.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5340 від 15.05.2017.
Тел. +38 (057) 712-20-00. E-mail: sale@triada.kharkov.ua

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА: ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО І ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Посібник, що ви тримаєте у руках, — праця педагогів-практиків початкових класів НУШ, які вмістили всі свої напрацювання та знання з інноваційних навчальних технологій на сторінки цього видання.

Усередині ви знайдете:

- Алгоритми впровадження дистанційної та змішаної форм навчання
- Сервіси та додатки для організації навчання в режимі онлайн
- Можливості та особливості роботи з платформою Google Classroom

Крім цього, у посібнику розміщено приклади розробок уроків, онлайн-тестів, проекти учнів зі створення коміксів та віртуальних книг у різних додатках та програмах.

Посібник створено для вчителів початкових класів Нової української школи, зацікавлених в самоосвіті, підвищенні кваліфікації та створенні сучасного навчального середовища.

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

i Інтернет-підтримка

за QR-кодом
або посиланням
mk.com.ua/100861